CATALUNYA CRISTIANA

Any XX ● Núm. 1.004

17 · desembre · 1998

225 ptes.

Nadal: ...i va plantar la seva tenda entre nosaltres

Al principi ja existia la Paraula,
la Paraula s'adreçava vers el Pare
i la Paraula era Déu.
Tot començà a existir per la Paraula
i, al marge d'ella,
no arribà a existir ni una sola de les coses
que existeixen.
En Ella hi havia la vida
i aquesta vida era la llum dels homes.
La Paraula va esdevenir home
i va plantar la seva tenda entre nosaltres.
Tots nosaltres hem participat de la seva abundància
i gràcia rere gràcia.

(Jo 1:1-16)

L'especial Nadal que arriba a les vostres mans és una síntesi de tradició i de modernitat, de testimonis i d'il·lusions, sota el lema «Creadors amb Déu Pare». En aquesta tasca ens hem deixat inspirar per les paraules escrites a l'Evangeli de Joan i que hem reproduït a la portada. Desitgem que en els vostres cors ressoni profundament la Paraula. Bones i Santes Festes!

Foto: Sara González

Sumari

Pàg 22 Compromís i coratge en la clausura del Sínode d'Oceania

Pàg 27 El patiment dels refugiats, per Mark Raper

Pàg 34 Urgell, terra d'aplecs

Pàg 35 Càritas: Miracle de Nadal

Pàg 51 «Els pastorets» de Josep M. Folch i Torres

"L'HOME GLÒRIA DE DÉU DÉU, GLÒRIA DE L'HOME"

Autor: FRANCESC MALGOSA
Editorial CLARET
Carrer Roger de Lluria, 5 - 08010 Barcelona
Tel. 93 301 08 87 - Fax 93 217 48 30

"En donar-me en Francesc Malgosa el manuscrit perquè hi posés un petit pròleg, em vaig sentir incapaç de fer-ho, donada l'alta volada de la seva poesia i la riquesa teològica que conté. L'amistat, però, i la veneració envers l'amic, poeta i sacerdot, feren que no em tornés enrere. Aleshores vaig optar per fer-li una introducció teològica que posés encara més de relleu la inspiració i la profunditat de les pàgines que segueixen. Com a teòleg he intentat, des d'aquest punt de mira, fer veure la importància i la profunditat dels escrits del poeta. No es tracta d'un llibre més de poesies; se'n poden llegir pocs que aconsegueixin fer-me sentir el que Mn. Malgosa m'ha fet experimentar. És un llibre que hom no pot deixar de les mans. Sempre és nou. M'ha ajudat molt per a la pregària, ja que em fa sentir Déu. M'ha posat serenor al cor. Més que un pròleg poètic de grans volades, el que t'ofereixo, lector, són unes senzilles ratlles de tipus teològic que m'han estat suggerides pel valor molt alt d'aquests poemes."

Josep M. Fontdevila S.I:

Del mateix autor: "EL MISTERI DE LA VIDA, PASSIÓ I MORT DE L'HOME" Editorial CLARET

El millor regal per viure el Nadal

ASSOCIACIÓ D'AMICS DE CATALUNYA CRISTIANA

Amics de Catalunya Cristiana

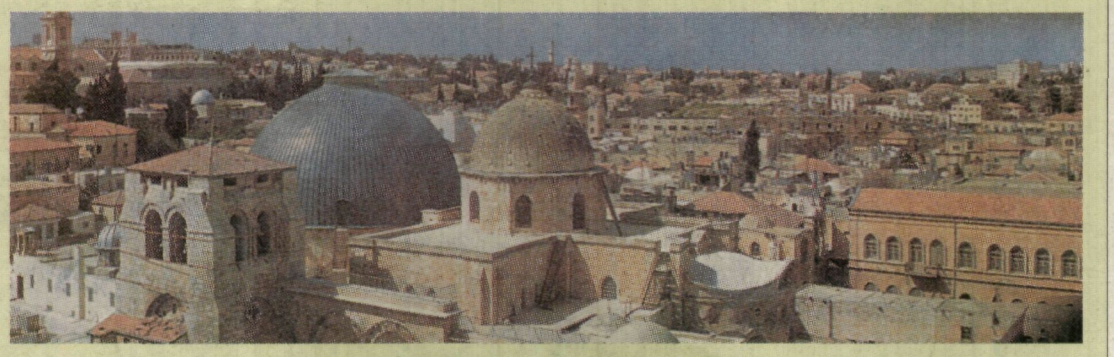
PER AL 1999

PELEGRINATGES I VIATGES

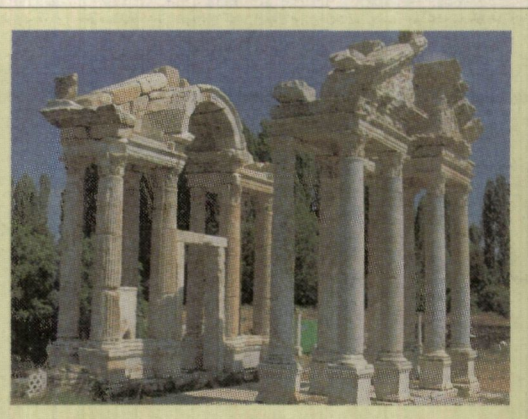
Pelegrinatges a TERRA SANTA

«Pelegrins de la Paraula» al país de Jesús

Del 14 al 21 de març (especial contemplatius)
Del 16 al 23 de maig / Del 2 al 9 d'agost
Del 17 al 24 d'octubre / Del 7 al 14 de novembre
Del 27 de desembre al 3 de gener del 2000

Una preparació ben eficaç per celebrar el Jubileu de l'any 2000

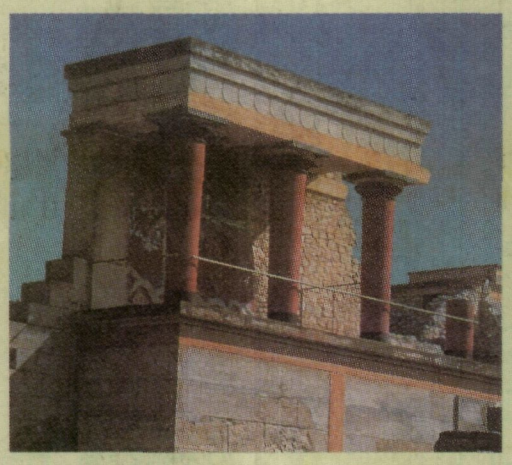
Del 8 al 28 de febrer

RUTA DE SANT PAU
Turquia / Grècia

Per terres de l'expansió inicial del cristianisme i de l'evangelització d'Europa

AMB L'ASSISTÈNCIA TÈCNICA DE MERCATRAVEL S.A.

GC 612

Del 2 al 9 de maig

XIPRE / CRETA

Història i cultura de les grans illes de la Mediterrània oriental

De l'1 a l'11 de juny

ISLÀNDIA

Un enclavament molt característic de l'Atlàntic septentrional

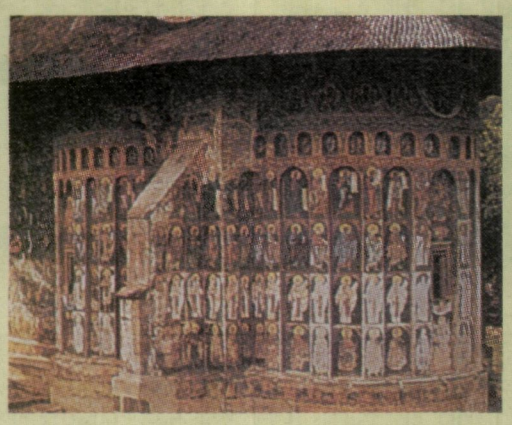

Del 12 al 20 de juliol

ALEMANYA
Dels Alps a Berlín

Pels camins fressats de l'Europa secular germànica

DEMANEU INFORMACIÓ JA DES D'ARA

De l'1 al 12 d'agost

ROMANIA / MAR NEGRE

passant per Istanbul

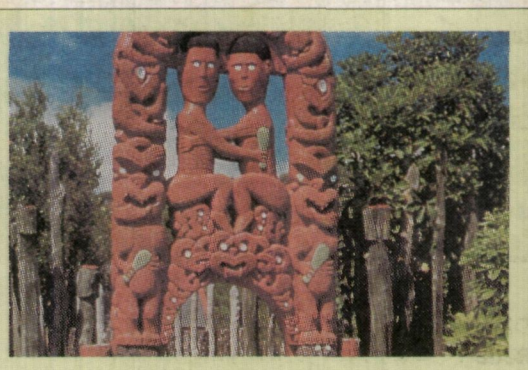
El camí de l'Orient, amb la cruïlla de l'Imperi bizantí

Del 4 a l'11 d'octubre

DE LORETO A METJUGORJE

Ruta mariana pels santuaris de la Costa Adriàtica

Del 20 de novembre al 8 de desembre

AUSTRÀLIA i NOVA ZELANDA

Les comunitats humanes de l'altre extrem del planeta: les nostres antípodes i el seu entorn

Plaça Urquinaona, 11, 3r 3a A 08010 BARCELONA - Telèfon: 933 013 718 - Fax: 933 023 264

Editorial

Passió d'una espera

*Passió d'una espera. Encara no és Nadal però *Catalunya Cristiana* us ofereix el número especial perquè vol que us arribi puntualment i que puguem celebrar junts aquestes festes.

Però, amb tot, encara no és Nadal.

Estem encara esperant, som a l'Advent. I ens agrada compartir aquesta idea de l'espera perquè junts estem esperant moltes coses i, per damunt de tot, l'esperem a Ell, Jesús.

Les lectures d'aquests dies ens parlen de moltes esperes: la de Maria i Josep, la de Zacaries, la de la vella Anna del Temple, la dels pastors, la dels mags, la d'Herodes... i la nostra.

L'espera és una actitud molt pregona, els infants i els místics ho saben prou bé. Per exemple, sant Ignasi de Loiola demanava almoina a Montserrat, no tan sols per una opció de pobresa, sinó perquè internament esperava «despertar», esperava ser receptiu a la Gràcia. Cal molta humilitat i simplicitat per permetre'ns rebre l'Amor de Déu, l'amor dels altres.

Santa Teresa d'Àvila, explica que va trigar uns vint anys, plens de lluites interiors, a obrir-se a la Gràcia. I una altra dona, santa Teresina de Lisieux, va descobrir en «tornar-se com un infant» el camí més ràpid per arribar a Déu.

L'espera és sàvia. Ens dóna comprensió, perspectiva, ens fa dòcils de cor, va desmuntant a poc a poc les nostres muralles defensives, ens prepara per a la Gran Experiència que arriba.

Des de les esperes com els aniversaris, trobar-se amb l'estimat o l'estimada, el naixement d'un nét, curar-se d'una malaltia, arribar a la jubilació, trobar una feina, fer-se gran (els infants sembla que tenen ganes de créixer), trobar la solució a un petit o a un gran problema... Fins a l'espera que dóna sentit a totes les altres: l'encontre amb el Crist! La vida és plena d'esperes.

Des de *Catalunya Cristiana* us volem fer partícips de les nostres esperes també: primer, volem compartir les vostres i volem compartir les de tota la humanitat, siguin del signe que siguin. Després, aspirem a ser més bons professionals, a informar d'un ventall de notícies més ampli, a ser més creatius, a guanyar noves quotes de mercat... I a contribuir des de les pàgines del setmanari a preparar la vinguda del Nadal. Volem compartir aquestes ganes que tenim de crear un punt més de trobada i de diàleg en l'Església, una publicació on ens sentim segurs per expressar-nos com a cristians i ens respectem els uns als altres. Volem ser respectats pel nostre tarannà dialogant i la nostra mirada comprensiva a la vida. Volem ser reconeguts com a portadors d'esperança. Aquesta és la nostra espera. Podria ser també la vostra?

* *Pasión de una espera* és el títol d'un llibre escrit pel germà Roger, prior de la Comunitat de Taizé i publicat per l'editorial Herder.

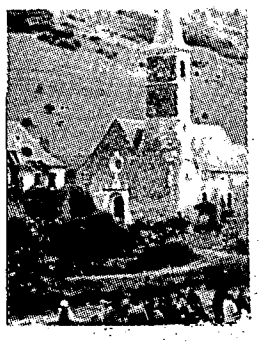
Sumari

22 Compromís i coratge en la clausura del Sínode d'Oceania

32 Mons. Malla, cinquanta anys de sacerdoci

34 Urgell, terra d'aplecs

35 Càritas: Miracle de Nadal

51 «Els pastorets» de Josep M. Folch i Torres

Directora: Núria Oriol
Redactora en cap: Glòria Carrizosa
Redactors: Miquel Àngel Codina, Rosa M. Jané, Carme Munté, Rosa Peraire, Marta Puyol
Lingüista: Montserrat Pibernat
Arxiu i fotografia: Eulàlia Grande
Corresponsals: Montse Sans, *ANDALUSIA i MADRID;* Miriam Díez, *GIRONA;* Jordi Curcó, *LLEIDA;* Jean Pierre Denis, *PARÍS;* Lluís Serra, *ROMA;* Guillem Ferrer, *SES ILLES;* Antoni Mirabet, *SEU D'URGELL;* Albert Muntada, *SOLSONA;* Joan Boronat i Guillem Soler, *TARRAGONA;* Joaquim Blanc, *TORTOSA*
Col·laboradors externs: Josep M. Aragonès, Jordi Bassas, Pilarín Bayés, Oriol Camps, J. Carrera Planas, Josep Casellas, Francesc Gamissans, Enric Graupera, Joan Guiteras, Jordi Jorba, Francesc Nicolau, Tomàs Puntí, Antoni Reig, Carme Rullo, Albert Sáez, Pere Tena, Josep Ventura, David Vidal, P-J Ynaraja
Assessor religiós: Cristóbal Sàrrias

CATALUNYA CRISTIANA

Fundadors: Mn. Joan Jarque i Mn. Francesc Malgosa
Edita: Fundació Catalunya Cristiana per a l'evangelització i la cultura
Redacció, administració, publicitat i promoció: C/ Puiggarí, 5-7 - 08014 BARCELONA - Tel. 934 905 988, Fax 934 902 035 - E-mail: Catcris@idgrup.ibernet.com
Gerent: Jaume Vinyals
Publicitat: Magda Revetllat
Promoció: Jordi Baig, Alfons Miralles
Subscripcions: Antònia Canals, Isabel Giralt
Administració i comptabilitat: Mònica Torras
Autoedició i compaginació: Carlos Aguado
Impressió: *Impressions Intercomarcals, SA* Cra. C-1.411, Km 34. Polígon industrial El Cementiri. Tel. 938 788 403. Fax 938 788 212 - 08272 SANT FRUITÓS DE BAGES - DLB 14.387/79

Difusió controlada per OJD

Membre de la **UCIP**
International Catholic Union of Press

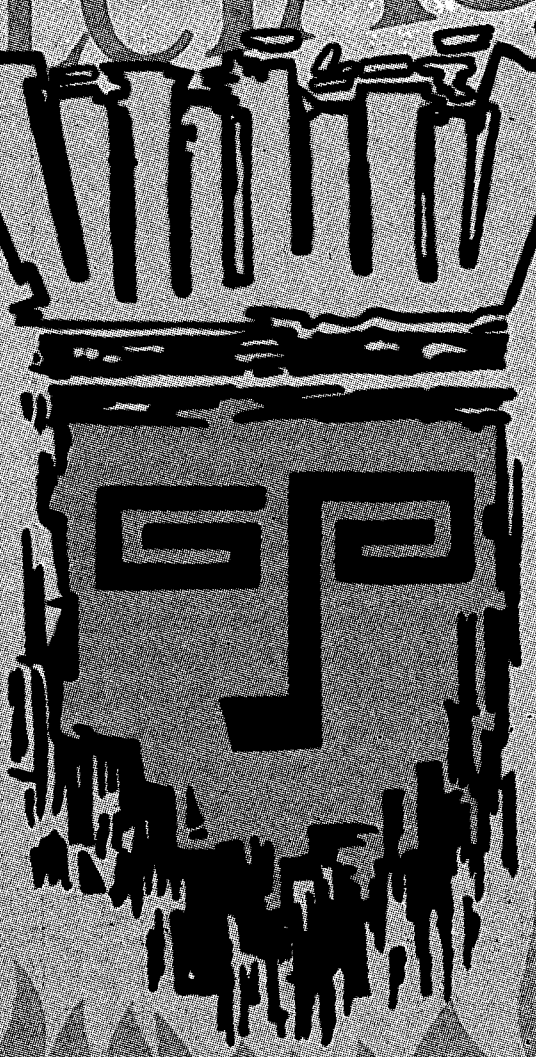
Membre de l'**APPEC**
Associació de Publicacions Periòdiques en català

SUBSCRIPCIONS ANUALS

Catalunya, resta de l'Estat espanyol, Andorra, Gibraltar i Portugal 11.180 ptes.
Resta d'Europa: 21.684 ptes.
Amèrica i Àfrica: 26.884 ptes.
Àsia i Oceania: 37.804 ptes.

ELS PASTORETS
DEL VENDRELL

TOT UN ESPECTACLE

Són els Pastorets de Catalunya !

Teatre la Lira

1998-1999 - Més de 30 anys de cultura i tradició - OBRA: (inèdita) Entre el bé i el mal... el Nadal!

DIES:
Gener: 10, 17, 24 i 31
Febrer: 7

HORARI:
Les representacions comencen a les 5 de la tarda

PREUS: Butaca única 1.500 ptes.
Bonificació per a grups
Bonificació especial grups de jubilats

El 10% de la recaptació total de la taquilla es destinarà a una finalitat benèfica

Per a més informació i reserva de localitats:
Telèfon: 977 660 292 / 977 680 010 — **http:** //www.megaiweb.com/pastorets-del-vendrell/ **E-mail:** Pastorets.del.vendrell@megaiweb.com

VENDA DE LOCALITATS: A TOTES LES OFICINES DE CAIXA CATALUNYA
SERVEI DE TEL-ENTRADES 902 10 12 12 (les 24 hores)

Creadors amb Déu Pare

Dibuix: M. Rosa A. Pujolar

Hem entrat a l'any previ al Jubileu. Només un any, que passa de pressa, i viurem un gran i profund esdeveniment: el Gran Jubileu del 2000!

Som al Nadal. I en aquest número *Catalunya Cristiana* vol explorar el significat del misteri: Déu i Pare creador; fills i creadors amb Ell...

El Nadal té significat per ell mateix amb tot, hem volgut escollir un lema que ens serveixi per viure el Nadal amb joia i esperança i, alhora, per començar a viure intensament el darrer cicle trinitari que l'Església celebra abans del 2000.

El P. Evangelista Vilanova ens ajuda a apropar-nos al misteri amb paraules sonores, sinceres, plenes... Teologia i pregària s'hi fan presents amb una naturalitat impactant. Després, el testimoni de persones del carrer, com nosaltres, que viuen la seva vida amb el sentit de saber que som creadors amb Déu Pare, ens recordaran que el nostre planeta és un lloc on molta gent estima i construeix un cercle segur perquè puguem ser feliços i ens trobem amb el més profund de nosaltres mateixos: Déu.

Esperem que aquestes pàgines siguin per a vosaltres un motiu de viure i de compartir el Nadal. És el nostre regal.

CREADORS D'UNITAT

«Estimem tots els rostres de Déu»

Teresa Losada Campo, franciscana missionera de Maria

Foto: Àngels Barbié

Teresa Losada.

«Els immigrants islàmics provenen d'una cultura on els valors espirituals no s'han perdut, al contrari que a Occident. Són persones molt receptives, que saben apreciar moltíssim el lliurament, la solidaritat i l'amistat. És aquí on rau la genuïna unitat de tots els éssers humans. Una autèntica manifestació de l'amor.» Són paraules de Teresa Losada Campo, franciscana missionera de Maria i directora de Bayt Al-Thaqafa («Casa de la Cultura»), una associació que té com a objectiu ajudar els immigrants àrabs residents a Catalunya per aconseguir-ne la inserció social, sense que perdin les arrels. Sí a la integració, no a l'assimilació, seria la consigna bàsica d'aquesta entitat.

En el fons, explica la religiosa, les persones som molt més iguals del que sembla a primer cop d'ull. Hi ha algunes diferències puntuals, com les tradicions culturals i les diverses formes de pensar o d'orientar la vida, però les necessitats bàsiques dels individus sempre són les mateixes. Losada afirma que «tots necessitem per viure una dignitat, un respecte i un espai on sentir-nos acollits». Malgrat això, la societat tendeix a etiquetar determinats col·lectius. El que és realment important és valorar l'ésser humà per si mateix, per les seves accions i els seus sentiments —el que podríem anomenar «l'etiqueta interior»—, i no per l'aspecte extern i superficial.

Fraternitat universal

Déu és el Pare de tots els homes. «El rostre del marroquí, del tunisià, de l'egipci, del libanès o del pakistanès són, en definitiva, diferents cares de Déu. Estimem tots els rostres de Déu», afirma amb rotunditat la directora de Bayt Al-Thaqafa. I afegeix el següent: «Pare, mare, germà, amic, company de camí... Déu és tot això i molt més.» En aquest món tan competitiu, materialista i desencarnat en què vivim, hauríem de fer realitat el que Crist va manifestar als seus deixebles: «Aquest és el meu manament: que us estimeu els uns als altres tal com jo us he estimat» (Jn 15:12). Sentir-nos tots germans sota la mirada protectora d'un mateix Pare.

Teresa Losada se sent enormement agraïda de treballar amb homes i dones d'altres creences, perquè és una experiència que l'enriqueix interiorment dia a dia i que li demostra que la religió que professa no és l'única veritable. «Cal participar de la veriat, però no podem posseir-la en exclusiva», subratlla. Totes les accions del dia haurien d'estar vivificades per l'esperit de Déu. «Hem d'invocar contínuament aquest esperit —assegura Losada— perquè Déu ens ompli de la seva veritat, de la seva gràcia i de la seva misericòrdia amb l'objectiu de reconèixer altres valors.»

Plenitud de vida

El pitjor que li pot passar a un cristià és proclamar que no necessita la llum. «Llavors sí que romandrem en la ceguesa. Cal demanar a Déu que ens il·lumini els ulls. Demanar molta llum i mantenir-nos desperts als signes dels temps», afegeix la religiosa. Quant a les festes que celebrarem pròximament, Teresa Losada constata amb tristesa que «la societat de consum desvirtua el misteri de Nadal. Ens hem de rebel·lar davant d'aquesta disfressa superficial que ens assetja constantment». La directora de Bayt Al-Thaqafa suggereix com a solució «trepitjar "sòl existencial" per tornar a viure profundament el sentit del Nadal. Assolir la plenitud de vida és el millor regal que podem desitjar en aquestes festes».

Miquel Àngel Codina

La col·lecció Emaús pot ajudar a joves i adolescents a millorar la seva cultura religiosa

▷ llibres àgilment escrits, per ser llegits amb gust (i breus)

▷ cada tema, s'ha encarregat a persones especialment preparades

Llibres d'unes 76 pàgines (format 12x22 cms.)

► sobre aspectes centrals de la fe i de la vida del cristià

► que, al mateix temps, en sabessin parlar amb un llenguatge comunicatiu

Preu (a les llibreries) de cada volum: 675 ptes.

Publicats tots en català i en castellà

Oferta especial per a centres d'ensenyament, moviments o grups juvenils i entitats similars.

Inclou les següents possibilitats (alternatives o acumulables):

1. Adquirir tots els llibres fins ara publicats (32) de la col·lecció Emaús, al preu especial de 10.000 ptes. (el seu preu de venda al públic seria de 21.025 ptes.).
2. Rebre 10 volums de la col·lecció al preu especial de 4.750 ptes. (el seu preu a les llibreries seria de 7.250 ptes.)
3. Subscriure's des d'ara als volums que es publiquin de la col·lecció Emaús (uns 5 o 6 l'any), fins que indiqui el contrari, amb un 15% de descompte sobre el preu de venda.

En tots tres casos, les despeses d'enviament són gratuïtes.
I, també, rebrà com a obsequi els dos llibrets de la col·lecció Celebrar, "Pregàries per mirar endavant. Per enfilar l'adolescència" i "Pregàries per a joves".

✏ Si ho desitja, pot demanar-nos un Catàleg de totes les publicacions.

Centre de Pastoral Litúrgica
Rivadeneyra, 6, 7. 08002 Barcelona
Tel.: (93) 302 22 35. Fax: (93) 318 42 18. E-mail: cpl@tsai.es

CREADORS D'ESPERANÇA

Intercanvi de fe

Roser Blázquez i Eduard Sonet, matrimoni de laics missioners a la República Dominicana

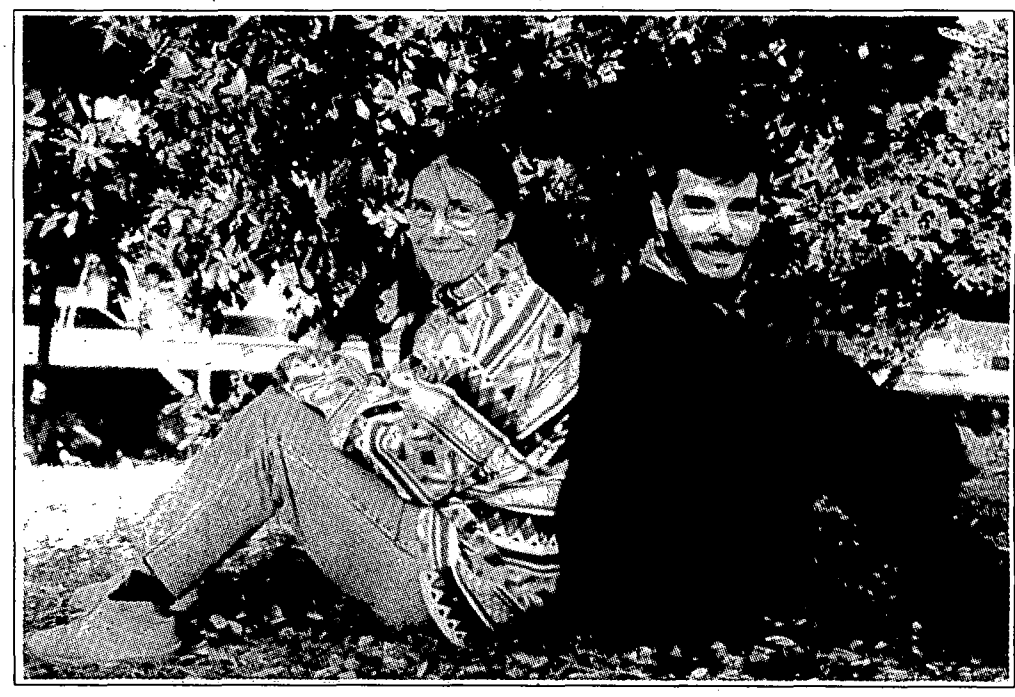

Foto: Maria Puyol

Roser Blázquez i Eduard Sonet són laics missioners.

«Aquí tot es veu tan nou, tan net, tantes llums, tants comerços amb tota mena de productes», afirma Roser Blázquez, que fa pocs dies que ha arribat a Barcelona juntament amb el seu marit, Eduard Sonet, per passar aquí un mes de vacances després d'estar un any i mig en una parròquia de Santo Domingo. Uns dies per reflexionar i pair l'experiència tan intensa que estan vivint en aquell país com a laics missioners. Un compromís per a tres anys que realitzen a la parròquia Virgen de la Altagracia de la ciutat de Santo Domingo.

El jove matrimoni, ella tècnica agrària, ell mestre de religió, van deixar les seves respectives feines per emprendre aquesta aventura espiritual. Segons la Roser, han donat prioritat a aquesta opció per sobre d'altres. «Viure-ho junts et dóna més força», assegura la jove catalana que allà treballa en el camp de la pastoral. La parròquia on són comprèn vuit barris marginals i 60.000 feligresos. «El poble té una fe molt viva, integra la seva fe en tot el que fan, i encara que sembla un tòpic penso que reps més del que dónes», afirma la missionera.

L'Eduard treballa en un centre al barri que ofereix diversos cursos de formació professional i sobretot vol potenciar la promoció de la dona que té menys accés als estudis, al mercat laboral i fins i tot al camp sanitari. La Roser i l'Eduard creuen que el laic missioner cada vegada tindrà més responsabilitat en el si de l'Església. «Les diverses delegacions de Missions de Catalunya i de les illes Balears treballen i creuen en aquest projecte —assegura la parella. El testimoniatge que pot oferir un laic sobre Jesús i l'Evangeli és tan vàlid com el d'un prevere, però a l'hora de la veritat l'Església no sempre ho veu així. Encara hi ha molt camí per recórrer.»

Dificultats per avançar

La parella constata que el desastre que va provocar l'huracà *Georges* a Santo Domingo, no va ser tant pel fenomen meteorològic com per la injustícia social. «Van avisar la població la nit abans que passés l'huracà. Les preses estaven a vessar. El mal podria haver estat menor amb més previsió i si la gent hagués tingut els mitjans per viure d'una forma digna i segura», afirma l'Eduard.

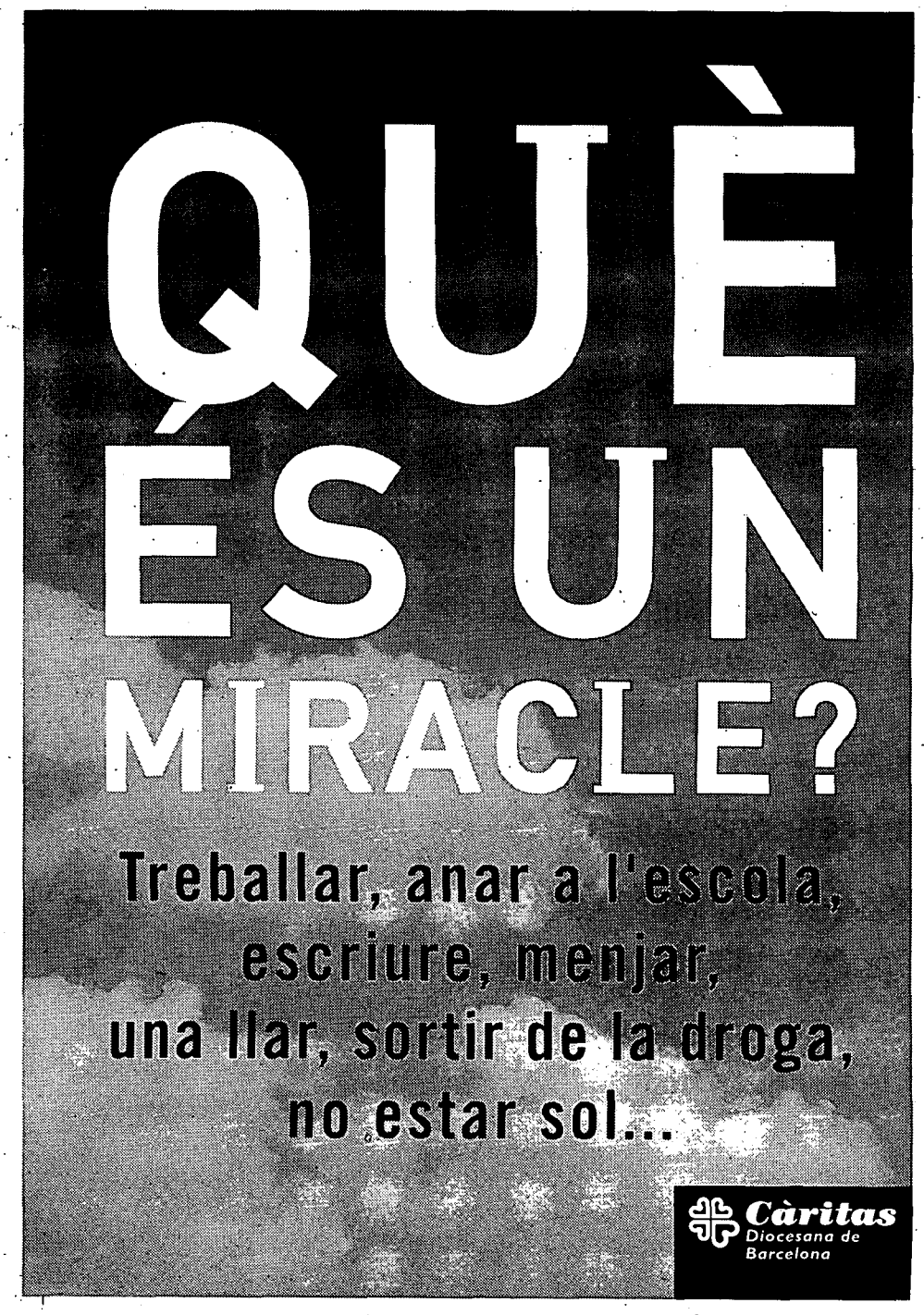
Davant d'una catàstrofe d'aquesta magnitud, els va emocionar comprovar «la capacitat que tenen per tornar a començar» Però també s'adonen de les traves que han de superar aquests països per avançar. Les ajudes internacionals han anat arribant, però en els primers moments de desconcert hi va haver «una allau de solidaritat entre ells mateixos. Era increïble veure com la gent senzilla oferia els pocs aliments i la roba que tenien als que havien perdut més que ells», recorda la Roser.

La Roser i l'Eduard passaran aquest Nadal amb la seva família i els amics a Barcelona, però l'any passat el van viure a Santo Domingo. Feia poc temps que havien arribat, i a més a més la calor els despistava. Els va sorprendre descobrir que tot i que és un país molt religiós, el Nadal el viuen de forma secularitzada i molt influenciats pels Estats Units, ja que gairebé tothom té un familiar que viu allà. No es veuen naixements pels carrers, i sí en canvi Pare Noëls, i es respira consumisme a dojo al qual només poden accedir les classes benestants.

«Allà el Nadal es comença a celebrar dos mesos abans, però l'endemà del 25 de desembre ja s'ha acabat tot», comenta la Roser, que explica una curiosa tradició que segueixen les comunitats d'església: nou dies abans del Nadal se celebra una missa a les sis del matí. Després surt un grupet de nois i noies amb un acordió, un timbal i altres instruments musicals i fan un recorregut pel barri. Acaben bevent *gingebre* i menjant dolços. Aquesta tradició es coneix com *aguinaldos*, i també hi ha les *posadas*: es vesteixen de sant Josep i de mare de Déu i recorren les cases del barri demanant aixopluc. Aquestes representacions les fan nou dies seguits fins que arriba la nit de Nadal.

Fa cinc anys que el primer equip de laics missioners va arribar a la República Dominicana. És un signe d'esperança que aquests joves puguin compartir la vivència que tenen de Jesucrist, i els seus coneixements humans i professionals amb aquells pobles. L'intercanvi és molt enriquidor per a totes dues parts, perquè «s'adonen que els blancs no volen imposar els seus criteris, sinó col·laborar i participar en projectes que s'adapten a les necessitats que tenen», afirma l'Eduard, que assegura que t'has de sentir cridat i madurar molt una vivència cristiana de compromís amb el Tercer Món. Ells han respost a la crida, i en el camí s'han sentit acompanyats per Déu i per l'escalf de la comunitat cristiana que en tot moment els fa costat.

Glòria Carrizosa Servitje

CREADORS DE TENDRESA

«... i malgrat tot, els nens continuen somrient»

M. Paz López, educadora del Centre Residencial Sant Josep de la Muntanya

Fa sis anys que M. Paz López, treballa com a educadora en el Centre Residencial Sant Josep de la Muntanya. Aquest centre acull nens i nenes temporalment, mentre se n'ha tret la tutela als pares, i intenta portar a terme una vida «familiar» en la mesura que pot.

«Cada vegada vénen nens més castigats, amb problemes més greus. En els darrers dos o tres anys hem constatat que arriben amb més angoixa, més nerviosos, agressius, hiperactius, insulten més..., però malgrat tot, somriuen. Aleshores t'adones que tenen esperança i estan contents. Això et fa pensar en la teva família, en el que tu has tingut...: per aquesta raó intentes ser-ne una mica el referent i compensar tots els dèficits que han tingut», explica M. Paz. Aquesta jove educadora s'ha guanyat l'afecte dels nens i nenes de Sant Josep, i assegura que «has de fer-te com ells per aconseguir connectar-hi i aprendre de la seva espontaneïtat, la seva frescor i el seu afecte».

Però no sempre és fàcil arribar als menuts. La recepta per aconseguir-ho té diversos ingredients: paciència, alegria, donar el màxim d'un mateix i equilibri: «El més difícil és compaginar el doble rol: has de tenir molta mà esquerra perquè si mantens la distància és dolent i no se t'acosten, i si hi estàs massa proper no pots marcar la pauta i no t'obeeixen.»

Foto: Sara González

M. Paz López.

Somriures i llàgrimes

Un dels moments més gratificants per a M. Paz és l'hora d'anar a dormir: «Passo pels llits, els explico un conte, reso amb ells... és el moment en què t'expliquen coses i tu estàs només per ells.» Però hi ha altres situacions que també omplen M. Paz: «Quan algun d'ells et diu que li agradaria que fossis la seva mare o quan fa poc vam celebrar l'aniversari d'un nen de vuit anys. Estic segura que per la cara que va fer, mai havia bufat les espelmes perquè li queien les llàgrimes.»

A vegades les llàgrimes no són de felicitat. Segons l'educadora, «cal lamentar que avui dia els drets dels nens no es respecten. És trist però és així. Els nens que arriben a Sant Josep estan molt castigats i realment s'han vulnerat molts dels seus drets. Hi ha nens que amb cinc o sis anys han fet de pares i mares dels seus germans. Semblen adults en petit i quan arriben aquí, tornen a ser nens. Poden estar jugant moltes hores sense preocupar-se, mentre que abans tenien molta responsabilitat». Per aquesta raó, és necessari «carregar piles», com diu M. Paz, que en el seu cas és «la família, la fe i la pregària».

Tota aquesta energia és molt necessària sobretot ara, els dies de Nadal, ja que Sant Josep viu aquests dies una il·lusió que es tradueix en els preparatius dels nens i nenes: nadales, pessebres, obres de teatre..., tot fet amb molt d'amor. «Aquí es viu d'una manera especial el Nadal, cadascú prepara coses per als altres. Hi ha una barreja de cultures que fa com si Sant Josep fos un món petit», comenta M. Paz.

Per a aquesta educadora, que mai aconsegueix desconnectar del tot de la seva feina, és cert que «reps més del que dónes» i Sant Josep ha «canviat la meva vida en molts aspectes. No estic cansada ni saturada, és el meu compromís amb la societat».

Rosa María Jané Chueca

Tu també tens dret a estar ben informat

subscriu-te a

CATALUNYA CRISTIANA

Puiggarí, 5
08014 Barcelona

Nom ..... Adreça .....

D.P. ..... Població ..... Província ..... Tel .....

Em subscric a "**CATALUNYA CRISTIANA**" *català/castellà* per l'import:
☐ anual (52 números) de 11.180 ptes.
☐ semestral (26 números) de 5.590 ptes.

El pagament de la subscripció el faré mitjançant:
☐ domiciliació bancària **(en aquest cas empleni l'ordre de domiciliació)**
☐ xec nominatiu que adjunto
☐ transferència al CC del setmanari 2100 (Entitat) 3013 (Oficina) 20 (DC) 2200391741 (Compte)

ORDRE DE DOMICILIACIÓ

Senyors,
Els prego que, a partir d'ara i fins a nou avís, paguin els rebuts que els presentarà *FUNDACIÓ CATALUNYA CRISTIANA* per la meva subscripció a "**CATALUNYA CRISTIANA**" amb càrrec al meu *compte corrent/llibreta*

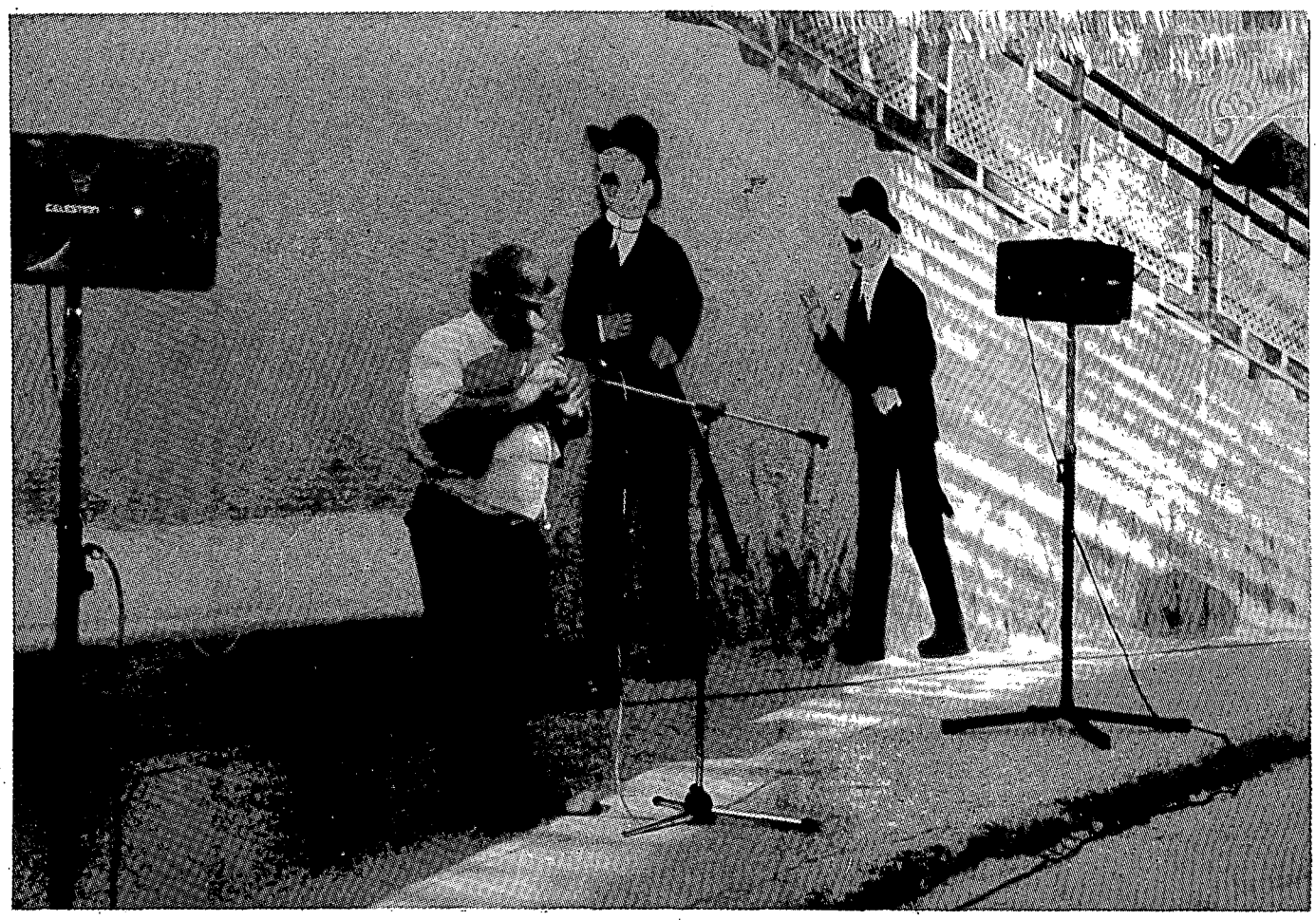
Entitat ____ Oficina ____ DC ____ Compte ____

Data ..... Signatura del titular del *compte/llibreta* .....

CREADORS DE SOMRIURES

Mn. Antoni Deulofeu és rector de la Palma de Cervelló, coordinador de la Pastoral de Fires i Circs, i pallasso

La tendresa de l'humor

Toned en una de les seves actuacions.

Toned puja a l'escenari; porta una bossa de patates fregides; en menja una, *crec, crec*; en menja una altra, *crec, crec, crec*; «per què crec?», es pregunta; «en què crec?», es qüestiona. Toned és un personatge que fa pallassades; Mn. Antoni Deulofeu és el pallasso que l'interpreta.

Mn. Deulofeu té 42 anys i en fa dotze que és capellà, però encara en fa més que és humorista. La vocació, segons explica, és inherent a la seva família; el seu pare ja el va introduir en el món del teatre. Mn. Deulofeu es vesteix de Toned quan la seva comunitat parroquial —Santa Maria de la Palma de Cervelló— celebra un dia important; quan la Creu Roja del seu poble vol recaptar fons per adquirir una ambulància, o quan els diables necessiten vestuari nou, com va passar en una de les darreres actuacions.

Mn. Deulofeu va deixar de ser humorista quan es va adonar que el pallasso vivia més d'acord amb la seva vocació sacerdotal. «L'humorista és més barroer, fa molta burla de l'altre, el que per a mi era important era que el pallasso era més proper a la meva vocació: mantenir l'humor amb tendresa, sense fer mal, d'una forma més propera als infants.»

Toned vesteix roba molt senzilla, combina el vermell i el negre com a colors principals; Toned va poc maquillat, per valorar l'expressió de la cara, diu ell: «Nosaltres, els pallassos, intentem treure l'infant que tots portem dins i, des d'aquest infant, buscar aquest punt de tendresa i poder expressar així sentiments que en un moment donat no gosem expressar.»

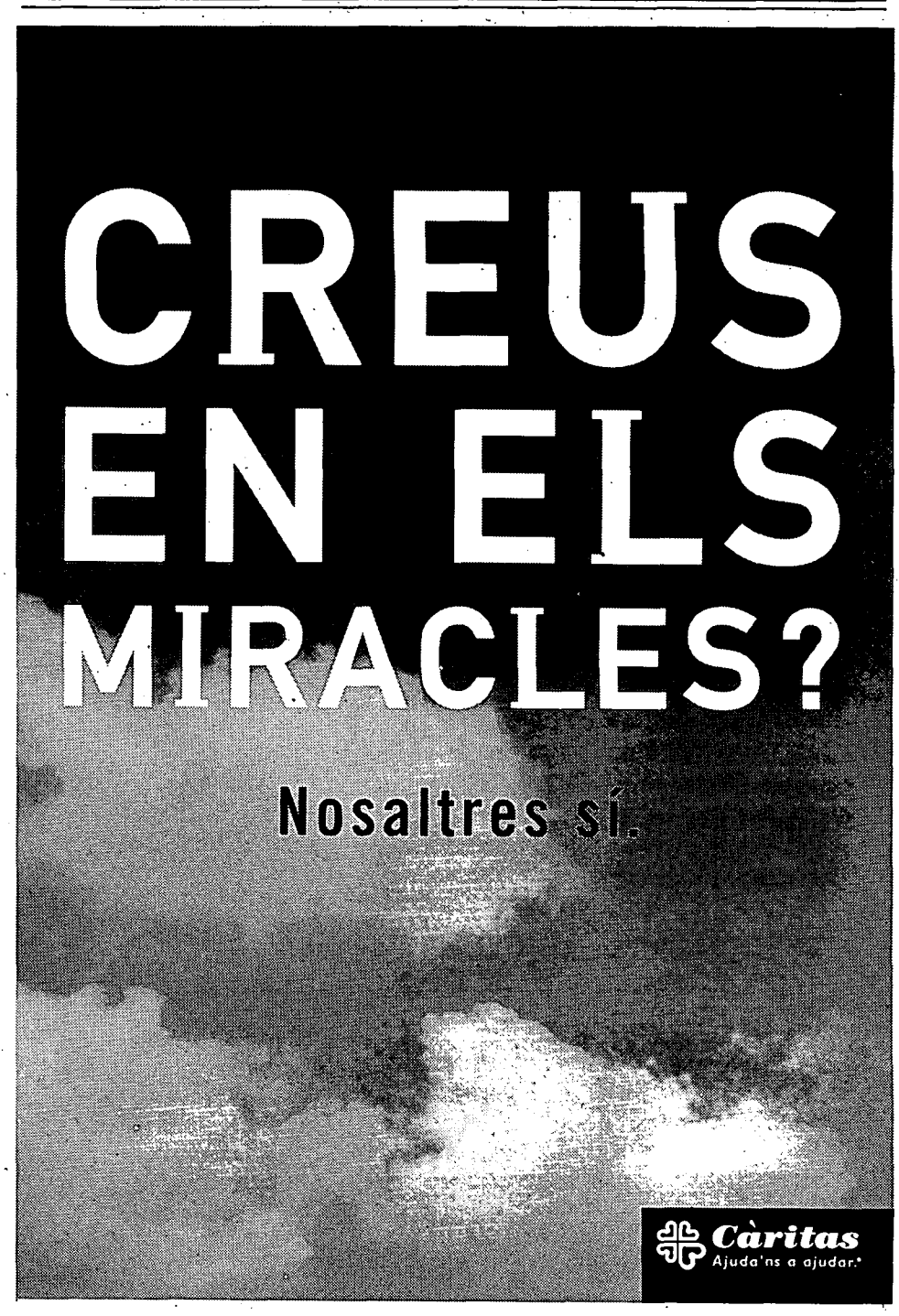
Dir molt amb poques paraules

«Crec que sóc un pallasso que parla massa; el pallasso hauria de parlar ben poc. Si fos capaç de transmetre el que vull transmetre amb ben poques paraules podria dir que sóc un bon pallasso; ara només puc dir que sóc un pallasso.» Toned vol transmetre l'admiració que li produeix la creació, la confiança en Déu, l'impacte del Crist a la creu: «Gràcies a Jesucrist tota la vida és important; ell omple de sentit un somriure, omple de sentit el dolor.»

Un dels dies que Toned s'ho va passar més malament dalt d'un escenari i paradoxalment va acabar passant-s'ho més bé va ser en una actuació davant d'un públic eminentment adolescent. L'actuació no podia començar pitjor: agressions verbals, escopinades, burles. En acabar, Toned s'havia ficat a la butxaca el respecte dels joves, la seva confiança. Va ser un dels moments més feliços de Toned: havia aconseguit que aquells joves passessin de l'agressivitat a l'estar a gust; de riure's d'ell a riure amb ell.

Per això, Mn. Deulofeu assegura que la seva veritable vocació és un pallasso d'adolescents: «Ajudar-los a redescobrir la figura de Crist, el misteri de la creu, de la resurrecció, amb paraules que no s'esperen, amb paraules impactants.» Això, si fos possible, encara el faria més feliç.

Carme Munté

CREADORS DE PAU

«Barrejar política i religió mai no ha donat bons fruits»

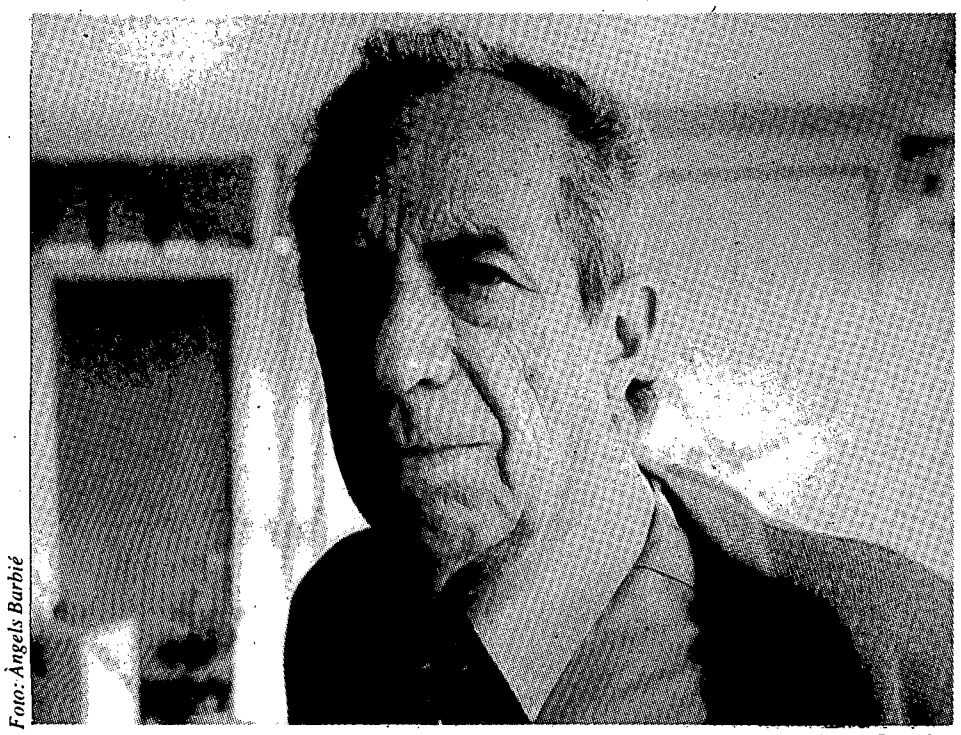

Foto: Àngels Barbié

Joan Gomis.

Joan Gomis ha estat al Líban estudiant «in situ» la conflictiva situació del país

A la costa oriental de la Mediterrània hi ha un petit país que ha sofert molt en els últims 25 anys a causa d'una guerra civil i a la vegada internacional (1975-1992). Tot i que la guerra s'ha acabat, el Líban encara en pateix les conseqüències (40.000 soldats siris en el seu territori, un govern «tutelat» per Síria, una franja, al sud, ocupada per Israel, pobresa...).

Joan Gomis, president de Justícia i Pau de Barcelona, hi va ser a finals de setembre en una missió organitzada per Justícia i Pau de França i la branca libanesa del Moviment Internacional de Juristes Catòlics per tal d'estudiar la situació actual i apropar-la a Occident a través del mitjans de comunicació, fent informes per als governs. Segons Gomis, «hi ha un conflicte adormit, però el que no hi ha és pau (...). El nostre propòsit era el d'obrir condicions per facilitar una pau més estable, però per aconseguir-ho es necessita molt més que una missió com la nostra, bàsicament un acord entre les potències de la regió».

«Malgrat la guerra que els ha enfrontat se senten orgullosos de la *convivencialitat* que ha caracteritzat històricament la societat libanesa»

Per a Gomis, «el país és un mosaic que es fa evident en la religió». Per un costat, hi ha els cristians, sobretot maronites, i per l'altre, els musulmans (sunnites, xiïtes i drusos), que «malgrat la guerra que els ha enfrontat se senten orgullosos de la *convivencialitat* que ha caracteritzat històricament la societat libanesa», assegura Gomis. Les dificultats polítiques que podria donar lloc aquesta diversitat es van afrontar amb el «confessionalisme», pel qual els càrrecs polítics es reparteixen per confessions. D'aquesta manera, el president de la República ha de ser maronita, el primer ministre, sunnita, i el president del Parlament, xiïta.

Avui dia, el sistema encara és vigent, però els canvis demogràfics (emigració cristiana i alta natalitat musulmana) han obligat a introduir correccions. Per exemple, el primer ministre ha adquirit més competències en detriment de les del president. Joan Gomis no creu que aquesta sigui una bona via de solució ja que «les barreges entre religió i política mai no han donat bons fruits». En aquest sentit, Gomis pensa que «la sortida es troba a arribar a un estat laic com les societats europees». En la mateixa línia, entén que «les jerarquies religioses, que al Líban tenen un pes polític important, haurien de perdre'l».

Joan Gomis és conscient que «moltes vegades els conflictes són velles rutines i vells malentesos que s'han solidificat amb el temps i es necessita molta creativitat i imaginació per trobar nous camins que estan amagats». En el mateix sentit, creu que «tenir fe en Déu dóna un cert optimisme, per dir-ho d'alguna manera, que fa plantejar les qüestions amb més tranquil·litat, constància i intel·ligència, la qual cosa no impedeix que hi hagi moltes persones que, sense tenir fe en Déu, són esplèndids treballadors de la justícia». Perquè es tracta d'això, de justícia: «Si no hi ha justícia no hi ha pau, de manera que el primer objectiu de qualsevol persona que vulgui posar pau ha de ser la justícia.» Gomis és un ferm defensor de la Declaració Universal dels Drets Humans, que el passat dia 10 de desembre va fer cinquanta anys, en la qual hi veu, «malgrat certes mancances, hipocresies i utilitzacions perverses, el marc en què s'hauria de basar la humanitat per assolir la pau».

Josep M. Calvet

Càritas
Diocesana de Barcelona

Pl. Nova, 1 - 08002 Barcelona - Tel. 933 013 550 - Fax 933 013 961
Compte corrent: "la Caixa" 2100-0965-0200010269

Amb el meu donatiu vull contribuir a fer un petit miracle

Nom, Cognoms

Carrer CP

Població Data naixement

Tel. N.I.F.

○ VULL SER SOCI DE CÀRITAS ☐ mensual ☐ trimestral ☐ semestral ☐ anual

Import

○ AMB UNA APORTACIÓ ÚNICA Adjunto un taló de PTA

DOMICILIACIÓ BANCÀRIA

Banc/Caixa

Adreça Entitat Bancària

Les dades completes que s'agrairien estan al marge del talonari o llibreta

☐☐☐☐ ☐☐☐☐ ☐☐ ☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐

Senyors, els prego que fins a nou avís i amb càrrec al meu compte paguin els rebuts que els seran presentats per Càritas Diocesana de Barcelona.

Data Firma

Els donatius a Càritas desgraven un 20% en l'Impost sobre la Renda de les Persones Físiques

○ DESITJO REBRE INFORMACIÓ SOBRE L'ACCIÓ SOCIAL DE CÀRITAS

Casals

Edita des de 1870

Lectures juvenils

Us recomanem:

A partir de 7 anys:

Quins patins! (Maria Aymerich), *El Papu està pioc* (Fernando Lalana), *El bandoler estripaboires* (Fernando Almena)

A partir de 9 anys:

Un gat ben difícil (Josep Gòrriz), *No n'encertes ni una!* (Elena O'Callghan), *Fa anys i panys* (Enriqueta Capellades)

A partir de 12 anys:

El rei de la muntanya (Joaquim Carbó), *De cop i volta* (Alegria Julià), *Un amor ben arrelat* (Jaume Cela)

A partir de 14 anys:

Qui és el penjat? (M. Carme Roca), *Al capdavall del soterrani* (Montserrat Beltran), *El vol de Dràcula* (Olga Xirinacs), *L'assassí de l'ombra* (Jesús Ballaz)

BUTLLETA DE SOL·LICITUD D'INFORMACIÓ

Desitjo rebre el catàleg de ***Casals Jove***

Nom i cognoms: _____ Telèfon: _____

Adreça: _____ Població _____ Còdi postal _____

Editorial Casals

C. Casp, 79 ● 08013 Barcelona ● Tel.: 93 232 37 13 ● Fax: 93 265 68 95 ● http://www.editorialcasals.com ● E-mail: casals@editorialcasals.com

Crec en Déu Pare, creador del cel i de la terra

Aquest títol reprodueix el primer article del credo de l'Església, una mica simplificat. Segons narra el llibre del Gènesi, Déu va treballar sis dies per crear el món i, en el setè, entrà en el seu repòs. Ara, els homes som invitats a participar en l'activitat de Déu Pare, i també en el seu repòs.

L'entrada de Déu en el sàbat no significava que la creació ja hagués quedat acabada. L'obra de la creació només serà definitivament completa el dia en què la terra i els cels que contemplem hauran deixat lloc a la terra i als cels nous que, després d'Isaïes, anuncià el vident de Patmos, l'evangelista Joan. Quan Déu posà l'home al paradís, li encarregà que «conreés i guardés» aquell jardí, és a dir, la terra i l'univers, i que fes que produissin els fruits necessaris per a la subsistència i el benestar. Com a membre de la família humana, tot home i tota dona som cridats a col·laborar amb Déu en l'obra de la creació.

A l'home i a la dona els confià la tasca de poblar la terra d'éssers semblants a ells; en darrer terme, semblants a Déu. Només en comunió amb els altres, podem sobreviure a nosaltres mateixos, a través de la procreació i de l'educació dels fills. Només en comunió i en col·laboració amb els altres, som capaços de cultivar la terra i treure'n les riqueses del seu sòl i transformar-les per al nostre ús. Així, ja als orígens, fou dit clarament que els homes no podem fer res en solitari, i que tota la nostra vida és una vida de relació amb els germans que ens acompanyen amb estimació, segons el model de la vida trinitària.

L'home no és sols l'*homo faber* (l'home treballador), obsessionat per les tasques materials. Tampoc no és tan sols pensador —*homo sapiens* (home sapient)— de les ciències humanes. Així com no és sols el treballador de la terra i manipulador dels productes, tampoc no és un acumulador de coneixements, per acabar en un calculador sempre més perfeccionat, un tècnic. Tampoc no és un pur contemplador de les idees, com somniava Plató i, després d'ell, tants altres intel·lectuals. Per sobre de tot, l'home és un ésser creat a imatge de Déu, mirall de la seva glòria i amb aquesta consciència és capaç d'infinita benaurança. En la terra com en el cel, som invitats a entrar en el sàbat definitiu de Déu, a prendre part de la seva pau i de la seva joia eterna.

Per captar millor aquest pla, ens ajuda el pròleg de l'evangeli de Joan, que llegim a la missa del dia de Nadal: «Al principi existia el que és la Paraula.» Un arriba a sospitar que Joan volgué corregir el Gènesi («Al principi Déu va crear el cel i la terra»), per precisar quin ha estat el veritable *principi*. La Paraula arriba abans que l'obra creadora; més encara: aquesta ha estat possible gràcies a ella: «Per mitjà de la Paraula es féu tot.»

Així doncs, la creació —obra atribuïda al Pare— rep llum i vida per Jesucrist, la Paraula de Déu. Ell ens permet obrir els ulls davant de la creació, que la puguem reconèixer, acollir, contemplar i complétar amb la tendresa humana i divina d'aquell Crist que és, per als creients, la realitat més sòlida i més fidel amb què podem comptar per complir la nostra tasca responsablement.

D'aquesta manera, ja que no vivim en un món tot fet, el sentit dels nostres actes no és pas predeterminat, la seva significació no és pas fixada per endavant. Podem inventar: Déu Pare accepta la nostra llibertat i la història és feta dels nostres acolliments i dels nostres refusos. Déu sol·licita la nostra iniciativa. La llibertat humana és creadora de sentit.

L'home pot i ha de crear el múltiple llenguatge del seu obrar, el seu llenguatge econòmic, el seu llenguatge polític, el seu llenguatge moral, el seu llenguatge cultural, fins el seu llenguatge religiós. En altres termes, l'home crea el seu propi ambient humà de civilització i de cultura, i només és home mentre que és autònom, conscient i responsable dels fins i dels mitjans del seu obrar.

En aquest nivell no es planteja la qüestió de Déu Pare com a creador; l'exercici de la llibertat de l'home és «absència de Déu». No dic «negació de Déu», car si la llibertat concreta esdevé negació de Déu, la qüestió queda mal plantejada i comprenem aleshores perquè l'ateisme, a partir d'aquesta qüestió mal plantejada, esdevé possible i fins i tot inevitable.

Cal, doncs, abans de res reconèixer on i com es planteja la qüestió del Creador. No pas al pla de la iniciativa humana, sinó a un nivell pròpiament existencial. Si la qüestió de la creació es planteja al nivell del nostre obrar, Déu entraria en concurrència amb la nostra llibertat, i això voldria dir que és una qüestió entre d'altres, una qüestió facultativa que es pot deixar en suspens.

Per cloure, diria que la creació no es refereix a l'aparició dels éssers en la història, sinó a la significació radical del que és, ha estat i serà. Aquesta qüestió neix a partir de l'existència humana i no de l'obrar immediat. Quin és el sentit de la vida i de la mort, el sentit, ara i aquí, del que som? En altres paraules, som creats, és a dir, no trobem en nosaltres sols el sentit de la nostra existència; per nosaltres sols no arribem a formular la significació fonamental, el «sentit últim», les dependències existencials que s'imposen a tot home, com a enigmes amb els quals no podem evitar d'enfrontar-nos.

Ser creat és ser dependent. La creació és alhora una dependència total en el passat, el present i el futur. Aquesta fórmula ha estat l'ocasió de nombrosos contrasentits, en particular de molts refusos de Déu. L'home pot ser a la vegada lliure i dependent? Heus aquí el misteri de la creació per part de Déu Pare que ens invita tothora a col·laborar en la seva gran obra.

P. Evangelista Vilanova

32è Pessebre Vivent de Sant Fost

Es representa des del Nadal de 1967

El Pessebre Vivent dels efectes especials de Catalunya

El Primer Pessebre Vivent del Vallès

DIES DE REPRESENTACIÓ

13, 20, 25, 26 i 27 de desembre 1998
1, 2, 3, 6 i 10 de gener 1999
A les 6 i a les 7 de la tarda

Obsequi de pa torrat, amb all i oli i vi del poble a tots els assistents abans de les representacions

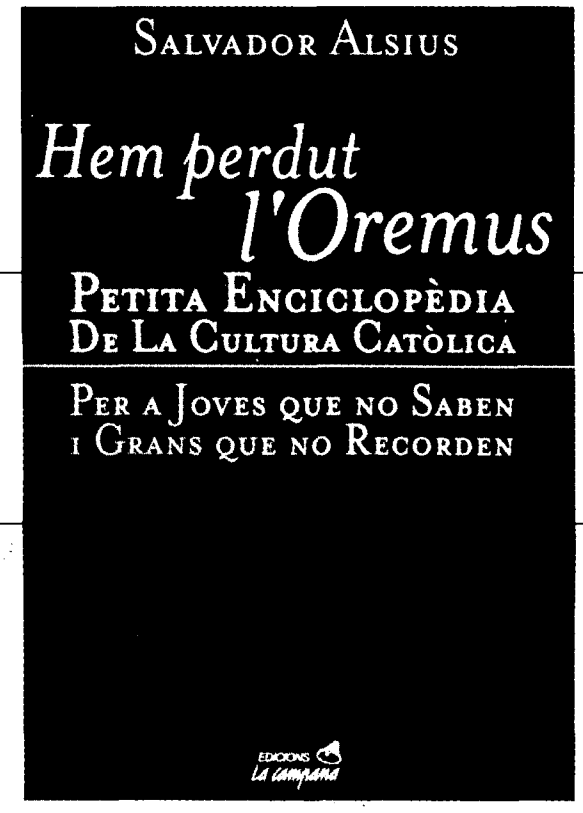
LA FORMIGA D'OR

PER AQUEST NADAL

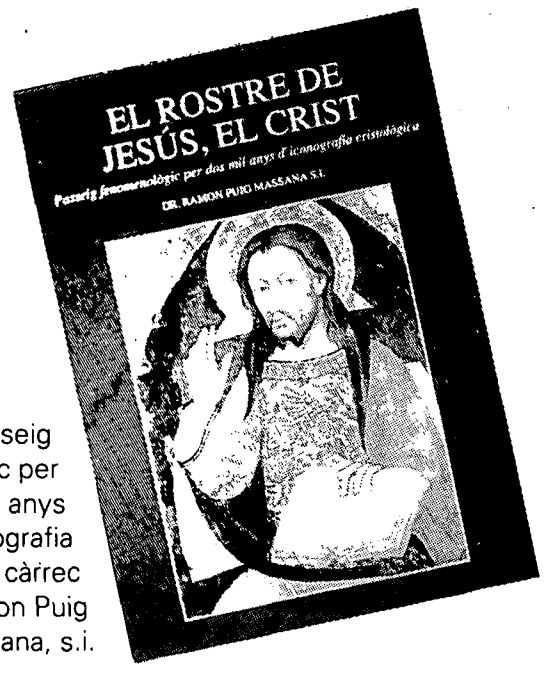
✓Llibres
un regal per
a l'esperit

✓Imatges i icones
un regal per
a la vista

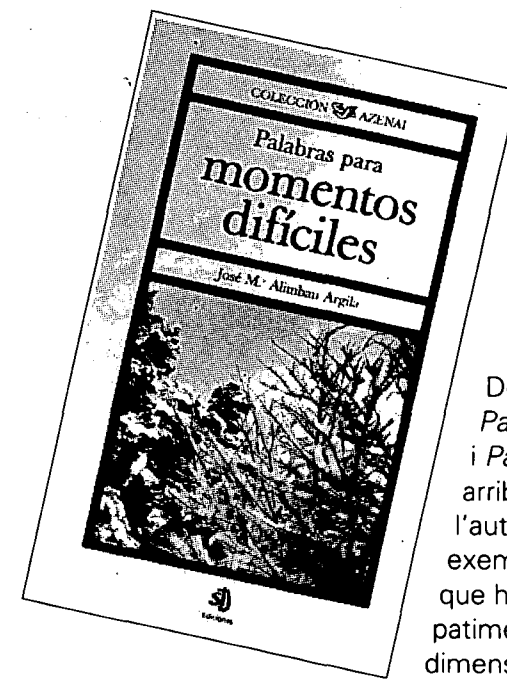
✓Papereria
un regal
útil

«Els homes del temps no parlen d'aquell **Diluvi**, ni les guies de viatge expliquen com anar d'**Herodes a Pilat**. Ni el ral·li París-Dakar és la **travessia del desert**. 1.000 temes que apareixen a les converses, a la TV, als museus, al cinema, als diaris i que aquest llibre permet entendre.»

Un passeig fenomenològic per dos mil anys d'iconografia cristològica a càrrec del Dr. Ramon Puig Massana, s.i.

Després dels llibres *Palabras para el silencio* i *Palabras para la vida* arriba el tercer èxit de l'autor; històries exemplars de persones que han superat el patiment gràcies a la seva dimensió espiritual de fe.

LA FORMIGA D'OR
Punt de trobada al cor de Barcelona
amb noves instal·lacions
Més de 100 anys al vostre servei!

AV. PORTAL DE L'ÀNGEL, 5 - BARCELONA, TEL. 933 022 431

Des dels pobres

Pel germà Adrià

Esclat de goig

Jesús, Nen Déu, Bon Nadal. Tu ets el Nadal. Tu ets la salvació, l'alegria, la festa, l'esperança, el Nadal.

Gràcies, Nen, per néixer pobre, (n'hi ha tants de nens, que neixen més pobres que Tu).

Gràcies perquè el teu naixement fou un esclat de goig per al món: per a nosaltres, els homes del món, els teus germans.

Un esclat de goig per a la nit que mai més no serà tenebres per a l'ànima; per a les estrelles, que continuen fent l'ullet a la teva presència entre nosaltres; per als àngels, que des del teu Nadal, saben que han de cantar nadales a tots els nens.

Que puguis néixer cada Nadal amb la mateixa cançó de glòria i la mateixa brillantor de pau.

M'agradaria que cada nit de Nadal, tornessin a ser nits de la teva presència exultant.

Que les estrelles tornessin a ballar.

Que els àngels tornessin a riure.

Que totes les flors, en la nit, esclatessin de colors.

Que tots els arbres s'omplissin de verd i de fruita.

Que tots els racons es divertissin amb la teva alegria.

Que totes les coves i els tuguris es vestissin de palaus.

Que tots els nens, fins i tot els nadons, saltessin de goig. I a tots els homes ens brillés el caliu dels teus ulls.

Gràcies perquè el teu Nadal fou la festa universal de tots els universos. Perquè vas néixer per ser la nostra seguretat i la nostra alegria. Perquè vas venir a dir-nos que la vida és un regal de Déu, que ens vol feliços i no sorruts ni amargats.

Gràcies, Nen, perquè vols que continuem sent nens per entrar al teu regne del cel.

Gràcies perquè cada nit de Nadal és la teva crida d'amor perquè ens estimem com a germans.

Glòria a Tu, rei dels cels i rei de tots els cors. Glòria. Que tots els homes et cantem per Nadal en un sol cor: en la veu dels pobres, la veu dels malalts, la veu dels presos i en la veu dels rics, dels governants, dels artistes, de tots els homes.

Glòria per a Tu i pau per als homes. Converteix les armes en torrons i massapà. Transforma els odis en fraternitat. I que tots, units per les mans i els cors, visquem aquesta nadala.

Amor de mare

Maria, plena de gràcia...
Maria, plena de Déu...
Maria, plena del Nen...
Maria, Nadal de la cova i Nadal de sempre.

Mare a la cova i mare a totes les coves o tuguris on neixen nens pobres com el teu Fill.

Maria, amor per al Nen, el teu fill, i amor per a nosaltres, també fills teus.

Maria, mare. Mare total per Nadal i en tots els Nadals.

Deixa'ns acompanyar-te en el teu viatge, feixuc i llarg, cap a Betlem.

La teva espera extasiada.

Els teus xiuxiueigs al Nen per néixer, i les teves paraules i les teves carícies i els teus somriures al Nen ja nascut.

Deixa'ns acompanyar-te a la cova, callades les nostres paraules d'homes amargats, per respirar els teus silencis i els teus amanyacs.

Deixa'ns, Maria, ensenya'ns a viure el Nadal cada any quan el teu Fill neix als nostres altars. I que sapiguem viure'l amb humilitat, amb la nul·litat de les nostres estrelles apagades.

Deixa'ns, Maria, néixer a l'amor de cada Nadal, i bressola els nostres balboteigs indefensos.

Volem el teu Nadal. El teu Nadal de Betlem i el teu Nadal de totes les misses de tots els altars d'arreu del món, on neix el teu Fill, i es converteix en un de nosaltres.

Dóna'ns el foc del teu cor, perquè per Nadal sapiguem estimar-nos i perdonar-nos i ajudar-nos i estar junts en cada bressol-altar del teu Fill.

Dóna'ns, Maria, el do de la germanor, convertit en abraçada per a tothom sense distincions.

Tu ens ofereixes el teu Fill. I tant se val que vinguem de l'Orient o que baixem de les muntanyes. No t'importa que siguem rics o gent marginada de la societat. Tu tens i ens mostres el Nen a tots.

Gràcies, Maria, pel Nadal. Gràcies, perquè magnifiques totes les nostres desgràcies i les transformes en una promesa de Déu.

Maria, dóna'ns el somriure que oferies al teu Fill.
Dóna'ns la mirada amb què el miraves.
Dóna'ns a tots l'amor amb què l'estimaves.
Dóna'ns el teu Nadal.

El millor regal

A tots els nens del món, Bon Nadal! El Nadal, cada Nadal, són la vostra nit gloriosa.

Déu neix nen, i tots els nens sou la seva imatge, sou com déus. Vosaltres sou l'esperança, la promesa, l'alegria del món. Malgrat que el món dels poderosos us deixi morir de fam a molts llocs. Vosaltres sou els protagonistes de cada Nadal.

Perquè Déu es va fer un nadó i després va voler viure totes les peripècies i els jocs i els plors i les rialles i les rebequeries de tots els nens.

Déu va viure nen i va ser el nen del primer Nadal.

Ara, nens, sembla que només us vulguin fer servir com a esquers d'especulació i de comerç. I es provoca els vostres pares perquè us comprin joguines inútils i molt cares i que plantin arbres plens de llaminadures i que surtin *paresnoel* en cada racó, perquè vosaltres els demaneu i els pares es buidin les butxaques. I omplen de cavalcades de reis tots els pobles, amb la finalitat que compreu més...

Us utilitzen a vosaltres, reis de cada Nadal. No us deixeu ensarronar. Sigueu més llestos que els vostres pares. Digueu-los que podeu jugar amb el pal d'una escombra o amb una pilota de drap.

Digueu-los que per a vosaltres el millor regal és l'alegria i la pau i l'amor familiar.

Digueu-los que tots els nens del món us posareu d'acord per omplir el món de nadales que reclamin la pau.

Digueu-los a tots que glorifiquin Déu pel gran regal del seu naixement.

I digueu-los que plantin la pau en els seus cors, entre els seus veïns, als seus països, arreu del món (que ho necessitem molt!).

Nens de totes les edats... ompliu les esglésies les nits de Nadal. Poseu-hi les vostres rialles sonores i els vostres crits d'alegria. Poseu desordre en totes les Misses del Gall, perquè no siguin tan sols celebracions rituals; perquè cantin amb vosaltres tots els galls; perquè els avis puguin jugar amb vosaltres a fet i amagar sota els altars i perquè els sagristans gaudeixin de les vostres entremaliadures.

Nens del món, és Nadal!

Que cap de vosaltres no falti a la gran cita del Nen. Tot i que som diferents de color o d'estatura o en la manera de riure, tots soms iguals en l'amor i en l'alegria.

Bon Nadal!

Nadal en el Tibidabo

Missa de Gall: es celebrarà el 24 de desembre a les 12 de la nit.

Horari de Misses del dia de Nadal a les 8, 10, 11, 12, 13, 17 i 19 hores.

Rosari, Vespres i Benedicció Eucarística a les 18 hores.

Vetlla Extraordinària de Cap d'Any

Dia 31 de desembre a les 23,15 hores.

Missa i Vetlla d'Adoració al Santíssim.

A les 22,30 hores sortirà de la Plaça Lesseps, cantonada Pérez Galdós, un autocar amb destinació al Tibidabo. Tornarà al seu lloc d'origen acabada la Vigília, i cap a les sis de la matinada.

Adoració Perpètua

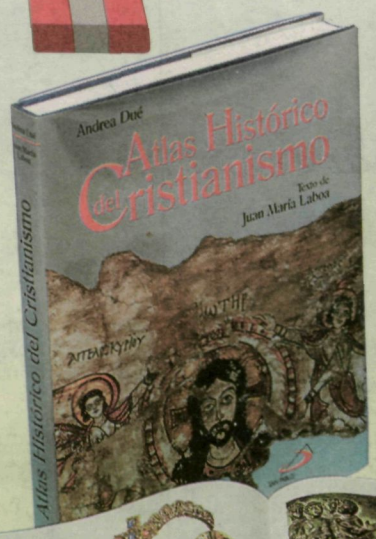
En el Temple del Sagrat Cor de Jesús del Tibidabo es fa Adoració davant al Santíssim Sagrament exposat dia i nit sense interrupció.

Us invitem a participar una hora al mes

Truqueu-nos al telèfon 934 175 686

Navidad

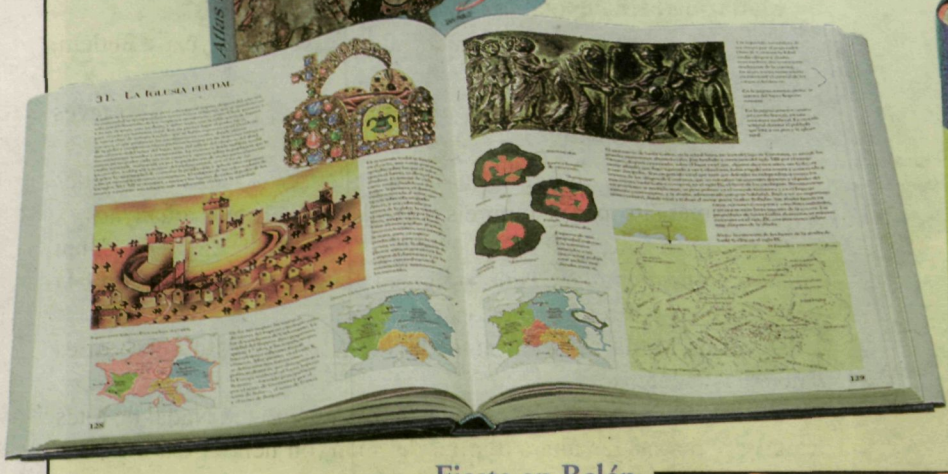
Libros

Atlas Histórico del Cristianismo
Andrea Dué y Juan María Laboa

278 fotografías. 162 mapas. 103 dibujos y planos. 13 esquemas y diagramas. 5 cronologías sinópticas.

Los primeros concilios, la Iglesia de Oriente, las guerras de religión, la expansión misionera, la Iglesia en Latinoamérica, el presente y futuro de las confesiones cristianas, así como el desarrollo de las Iglesias reformadas son algunos de los 76 capítulos que componen este *Atlas Histórico del Cristianismo.* 324 págs. 9.995 ptas.

Cien rostros de María
para la contemplación
Clemente Arranz Enjuto

216 páginas. 100 láminas a todo color. 3.500 ptas.

Cien rostros de Cristo
para la contemplación
Clemente Arranz Enjuto

216 páginas. 100 láminas a todo color. 3.500 ptas.

La vida religiosa de la A a la Z
Desde los orígenes hasta nuestros días

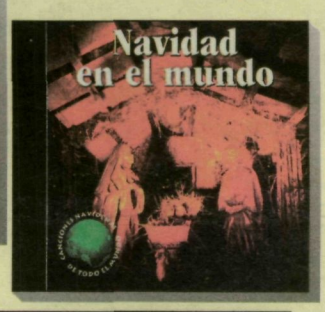
Georg Schwaiger
Este diccionario no se propone únicamente dar a conocer el desarrollo histórico de la vida religiosa, sino también facilitar la comprensión de esta realidad, de sus instituciones, sus formas de vida y sus objetivos. 560 págs. 2.950 ptas.

Música

Fiesta en Belén
Mª Pilar Escudero García y populares

Villancicos originales de Mª Pilar Escudero y populares como *Noche de Paz...*
CD: 2.295 ptas. Casete: 1.395 ptas.
Folleto: 425 ptas.

Navidad en el mundo
Autores varios

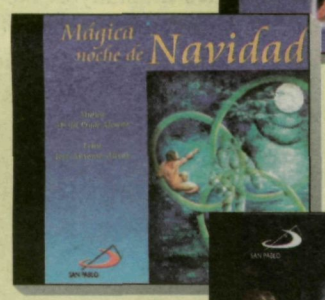
Canciones tradicionales de Navidad de las distintas naciones del mundo.
Doble CD: 3.400 ptas.

Conciertos de Navidad
Bach, Charpentier, Corelli, Händel, Manfredini, Sammartini.
Conciertos de Navidad
Doble CD: 3.400 ptas.

Mágica noche de Navidad
Mª del Prado Moreno y José Antonio Olivar

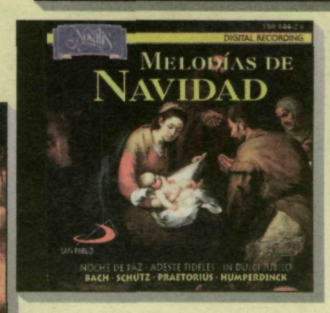
María del Prado Moreno, ha conseguido esa mezcla difícil cual es plasmar unas bonitas melodías con un contenido excepcional que nos hace meditar y deleitar en la escucha.
CD: 2.295 ptas. Casete: 1.395 ptas.
Folleto: 425 ptas.

Nacido en Belén
Letra: J. A. Olivar música: Gregorio Fernández.

Villancicos litúrgicos que nos hablan del nacimiento del Hijo de Dios en nuestros días.
CD: 2.295 ptas. Casete: 1.395 ptas.
Folleto: 415 ptas.

Melodías de Navidad
Autores varios

Famosas melodías como *Noche de Paz, Adeste Fideles...*
CD: 2.395 ptas. Casete: 1.495 ptas.

Gospel Christmas
Autores Varios

Ave Maria de *Schubert,* Once Every Year, Aleluya de *Händel...* cantadas por famosas corales de gospel.
CD: 2.395 ptas.

Agendas

Calendario Bíblico-litúrgico 1999 - Ciclo A
El pan cotidiano de la Palabra de Dios

Equipo de Benedictinas
36 págs. a dos colores. 275 ptas.

Agendas 1999
Equipo SAN PABLO
Tamaño grande **22 páginas introductorias con** calendario perpetuo. Calendarios de 1998, 1999 y 2000. Planning. Direcciones. Teléfonos. Siglas bíblicas. Jubileo del año 2000. **365 páginas de dietario.** Información litúrgica. **13 páginas finales:** Códigos postales y listín de direcciones y teléfonos.
Cartoné. Varios colores. 400 págs. 1.675 ptas.
Tamaño pequeño 4 modelos diferentes. Tapas flexibles, cristal. 475 ptas.

Vídeos

Creciendo en el amor
Vida conyugal I-II
P. Ignacio Larrañaga

Duración: 1ª parte: 97' - 2ª parte: 99'
Las dos partes: 196'. 3.995 ptas.

SAN PABLO

LIBRERÍA SAN PABLO
Vía Laietana, 38, 08003 Barcelona
Tel.: 93-268 12 54
Tel y Fax: 93-268 37 30

DIVISIÓN COMERCIAL
Resina, 1 - 28021 Madrid
Tel.: 91-798 74 26/27
Fax: 91-505 20 50
e-mail: ventas@sanpablo-ssp.es

11-98-CC

Caixa de Terrassa

us desitja

molta felicitat

CAIXA DE TERRASSA

en primer pla

L'esperança, una eina de combat per un món millor

Els comentaristes de política internacional ens passem la vida parlant de desgràcies, guerres, conflictes, problemes de tota mena, fins a l'extrem que podem induir a una visió negativa, una visió pessimista del món i de la humanitat. És la dictadura de la notícia, del concepte de notícia. Un nen mort en circumstàncies tràgiques és notícia i un nen nascut feliçment no (tret que sigui el fill d'algun dels personatges de la premsa del cor o premsa rosa, que aleshores esdevé notícia per al lector i negoci per als pares, que cobren pels reportatges que es fan sobre la criatura).

Quan parlem de guerres i conflictes no parlem de coses inventades sinó que reflectim la realitat, més ben dit, una part de la realitat. Concretament, recollim uns aspectes negatius que, per acumulació al llarg dels dies, setmanes, mesos i anys, ens poden portar a pensar que la realitat només és això. I no és això. És això i més coses, moltes d'elles positives. Els arbres no ens han de fer perdre de vista el bosc. Quan s'acosten les festes de Nadal és convenient fer aquestes reflexions, parlar dels aspectes positius de l'actualitat de cada dia, mirar enrere, al llarg de l'any que ja acabem, i veure que no tot són males notícies, que n'hi de bones, que són clarament favorables.

Conflictes que s'acaben en una Europa que s'uneix

En el nostre context europeu, els dos conflictes sagnants que semblaven enquistats per sempre i sense solució a la vista estan ara encarrilats cap a fórmules pacífiques. Parlem de l'Ulster i d'Euskadi. La negociació política ha fet possible trobar un acord a Irlanda del Nord. Una via semblant pot transformar l'actual treva al País Basc en una pau ferma. Quan totes les parts enfrontades tenen una decidida voluntat de concòrdia, l'acord és factible i problemes que semblaven irresolubles troben camins de sortida cap a la pau.

Els ciutadans d'onze estats de la Unió Europea estem a punt d'estrenar moneda comuna, l'euro. Aquest és un dels passos més transcendents en la via de la construcció europea. La moneda ha estat fins ara un dels principals signes d'identitat dels diferents pobles o estats. Amb una moneda única a les nostres butxaques segurament creixerà el sentiment, la consciència europeista. Potser, amb el temps, a més de tenir una butxaca europea, hi tindrem també el cor i el cap. Perquè fins ara l'Europa comunitària avança amb pas ferm cap a la unificació econòmica i monetària però hi ha resistències ferotges quan es pretén entrar en el terreny de la política estricta, de la defensa, de les relacions exteriors, de la justícia, etc. És enormement positiu que els diferents pobles europeus, que durant segles han lluitat entre si, es trobin ara junts en una empresa comuna i amb uns projectes de futur que consoliden un àmbit de cooperació política, econòmica, cultural, social...

Democràcia i drets humans

La democràcia s'ha erigit sens dubte com un sistema de govern universal fins a l'extrem que les dictadures intenten disfressar-se de democràcies o invoquen els seus principis per autojustificar-se. La democràcia i els drets humans formen part ja del patrimoni de tota la humanitat i la seva extensió arreu del món és un dels objectius més importants de tots els que lluitem per un món millor. Són valors indiscutibles que desqualifiquen els règims que no els respecten i omplen d'esperança milions de persones que pateixen persecucions o viuen sotmeses per raons ideològiques, polítiques, religioses, culturals, ètniques, etc. Una expressió de l'extensió a escala planetària d'aquesta ideologia, d'aquests valors, d'aquests principis, és la decisió el mes de juny passat, a Roma, de crear un Tribunal Penal Internacional per jutjar els autors i responsables de genocidis, de crims de guerra i de crims contra la humanitat. Aquests són factors molt positius per la dignitat de l'ésser humà, pel respecte als seus drets, començant pel dret a la vida, pels drets dels pobles. Segurament mai a la història s'havia donat una extensió mundial d'aquests valors tot i que queda molt camí per córrer abans que la seva concreció arribi a tot arreu.

No podem oblidar tampoc l'espectacular creixement i desenvolupament de la solidaritat internacional que es manifesta amb la proliferació d'ONG (organitzacions no governamentals) destinades a l'ajut dels més necessitats, de les víctimes de guerres i conflictes, de la gent amb problemes. No sols els governs practiquen l'ajut a altres estats o pobles sinó que és una part cada vegada més gran de la societat civil la que es mobilitza contra la fam, contra les guerres, contra la violència i les seves conseqüències desastroses. És l'esperança que podem viure en un món millor la que impulsa milions de persones envers el camp de l'ajut humanitari. La solidaritat, la germanor també són valors que s'han estès per tot el món i s'han incorporat a la ideologia dominant.

Trobaríem molts més factors positius que estan convertint-se en operatius i que anuncien que les persones, els pobles, mantenim i desenvolupem una notable capacitat d'esperança, de lluita per unes creences que ens porten a ajudar a construir un nou món. No podem estar satisfets davant l'actual panorama però sí que podem tenir la certesa que estem avançant cap a uns nivells més elevats de justícia i solidaritat internacionals. Ni apocalíptics (cada dia anem pitjor) ni integrats (estem millor que mai). Senzillament, esperançats.

Antoni Reig
Periodista i professor de la Universitat Autònoma de Barcelona

(En tancar l'edició tots els mitjans s'havien fet ressò que Pinochet podia ser extradit. És una victòria dels drets humans.)

Humor

CRIADOR «EL TURÓ»
Afix 2930

Gossos de raça amb pedigrí:
pastor, setter irlandès, cocker hispaniel, pastor alemany i *caniche* blanc i negre

Sra. Rosa - Tel. 938 489 312
SANT CELONI

Fernando Pinós
Galeria d'Art
compro:
* Pintura i dibuixos d'artistes catalans i espanyols
* Mobles antics i d'estil
* Làmpades antigues
* Llibres i biblioteques
* Passo a domicili a qualsevol lloc i pago al comptat
* Peritatges gratuïts per escrit
Tel. i Fax: 934 677 203
c/ Consell de Cent, 325 - 08007 Barcelona

l'entrevista

«Mai no m'he cansat de lluitar contra tot allò que em sembla injust»

Entrevista al premi Nobel de la Pau, Desmond Tutu

Es diu Desmond Mpilo Tutu, té 67 anys. És el cap de l'Església anglicana a Sud-àfrica. L'any 1984 li van concedir el premi Nobel de la Pau per la seva aferrissada lluita contra el règim de l'apartheid. D'això, en fa 14 anys.

Desmond Mpilo Tutu.

—Monsenyor, contra què lluita, ara que ja no hi és el sistema racista sud-africà?

—Estic lluitant pel mateix: per la justícia i per la pau. Si hi ha opressió, sigui a Sud-àfrica o arreu del continent, crec que no podem mantenir-nos de mans plegades. Com a cristians hem de lluitar contra tota forma d'explotació. A l'Èxode aprenem que Déu era al costat dels oprimits, dels pobres, dels explotats, no perquè aquests siguin millors que els opressors, sinó perquè estan oprimits.

—Fa deu anys, en una reunió a Brussel·les, va dir que se sentia cansat de parlar sempre del mateix. Encara n'està?

—Sí. Recordo que aquella frase va causar un cert rebombori. Deia que estava cansat de parlar sempre del mateix. I en aquells moments demanava la implicació d'Occident en la lluita per acabar amb l'apartheid. Em semblava molt bé que em convidessin amunt i avall a participar en fòrums contra l'antic règim sud-africà, però era evident que necessitàvem molt més que denúncies. Calia una acció més contundent contra aquell sistema que excloïa la gran majoria dels nostres ciutadans. Però això no va voler dir mai que estigués cansat de lluitar. Gràcies a Déu mai no m'he cansat de lluitar contra tot allò que em sembla injust.

—Vostè ha estat un dels protagonistes d'un judici contra l'apartheid i la violència política en general. Algú va considerar aquell judici com un petit Nüremberg, però sense condemnes.

—L'objectiu era la veritat. Reconèixer la culpa pot implicar, la majoria de les vegades, penediment. I el que vam anomenar «tribunal de la veritat» buscava la reconciliació a partir del reconeixement de la culpa. Es va dur a judici els responsables tant d'actes de repressió indiscriminada com els que ho eren d'accions guerrilleres injustificables. Crec que va ser un procés de catarsi nacional en el qual els uns i els altres s'han vist reflectits en un mirall i s'han adonat com era d'absurda tota aquella violència.

—Creu que la gent ho ha entès? Em refereixo a si els pares els fills dels quals han estat torturats i assassinats pel règim anterior o si els familiars de les víctimes d'atemptats de la guerrilla han acceptat aquesta mena de justícia.

—S'hauria sorprès de veure com els uns demanaven perdó als altres. I com els uns perdonaven els altres. Crec que tots hi hem sortit guanyant. Si més no hem trencat la roda que alimentava l'odi i la violència.

—Parlem una mica de vostè. Va ser mestre.

—Sí. Tot i que el que volia ser era metge, a la fi vaig haver de posar-me a treballar com a mestre. I va ser una etapa meravellosa de la meva vida. A la qual finalment vaig haver de renunciar perquè no estava d'acord amb la mena d'educació que havíem de donar als nostres

«Les esglésies cristianes han jugat un paper fonamental en els processos de pau»

alumnes. Es pot imaginar a què em refereixo: volien que recordéssim als nostres infants quin era el lloc que tenien assignat. Volien que els preparéssim per ser obedients a les lleis dels blancs. A l'apartheid.

—Odiava els blancs?

—No. De fet una de les persones que més m'han influït en la meva lluita contra l'apartheid va ser un blanc. Era el pare Trevor Huddleston, que vivia i treballava als barris pobres, a Sophia Town, i que després va esdevenir un activista contra el sistema racista sud-africà. D'altra banda, crec que la nostra lluita no hauria pogut vèncer des de l'odi. Miri, la meva visió de Sud-àfrica no té res a veure amb les races. És una nova Sud-àfrica, una Sud-àfrica lliure on tots i cadascun de nosaltres —negres o blancs— puguem caminar plegats, donar-nos les mans, treballar tots junts.

—A banda del Pare Huddleston,

EL PRODUCTE QUE LI RESOL DE DEBÒ
EL PROBLEMA
DE NETEJA DE CAMISES I
ALTRES PECES.

T2000

Demani'l a la seva drogueria o supermercat.
Ens ho agrairà!

Desmond Mpilo Tutu

Cap de l'Església anglicana a Sud-àfrica

quina persona va influir en vostè per ser com és?

—La meva mare. No era una dona que tingués estudis. Era una senzilla dona negra que durant molts anys va treballar com a minyona en una casa rica. Però la seva capacitat de resistència davant les adversitats era tan gran i la seva capacitat de conhortar els altres tan meravellosa que jo sempre l'he admirada i en ella he tingut sempre un referent. La seva bondat, la seva paciència; l'amor que desprenia... tota ella era un cant a la vida.

—Ara ens agradaria parlar del paper dels cristians a Àfrica. Poden tenir un paper determinant en la resolució dels conflictes, especialment a Àfrica?

—Un rol molt important. Les esglésies cristianes han jugat un paper fonamental en els processos de pau i en la democratització de les nacions africanes. Independentment de la nostra tasca per acabar amb el règim de l'apartheid a Sud-àfrica, no podem oblidar el paper que han tingut el comitè cristià-musulmà d'afers públics a Malawi. Tampoc podem oblidar el paper que les esglésies han tingut a Zàmbia. O, en el terreny dels conflictes, tant a Angola com a Moçambic els cristians hem jugat la nostra carta. I la continuem jugant a Sierra Leone, a Ruanda, a Burundi.

—Com veu el futur d'Àfrica?

—El nostre continent és ple de problemes —pobresa, malalties (la malària, la sida...), malnutrició, refugiats, desastres ecològics, lluites interètniques i governs militars. Tot això ens ha dut fins a l'anomenat afropessimisme que a la seva vegada ens ha dut fins al que s'ha anomenat cansament de l'ajuda. Mai com ara hi ha hagut tanta gent patint, ni hem estat testimonis del sofriment i la mort de tants innocents. Però crec que tot això té molt a veure amb la imposició d'uns sistemes polítics que no funcionen bé aquí. De sempre, nosaltres hem estat parlant d'una via africana.

—Àfrica ha tingut dirigents molt interessants. En aquests moments penso en la figura del tanzà Nyerere, de l'ugandès Musseveni, del burkinabe Sankara... Quan parla de via africana es refereix a aquest tipus de dirigents i als moviments que tenen al darrere?

—Aquests en serien uns. N'hi ha d'altres, però. La via africana és aquella que recull l'esperit de llibertat i de progrés dels nostres pobles. Però sobretot que recull i la realitat dels nostres pobles.

Desmond Mpilo Tutu anima els cristians a lluitar per la justícia i per la pau a qualsevol lloc del món.

Pot la democràcia occidental funcionar en un lloc on la gent és pobra, on els camperols no poden ni tan sols fixar els preus dels seus productes, on no hi ha accés a la salut i a l'educació? Pot la democràcia existir en un món on la bretxa entre rics i pobres augmenta dia a dia? La democràcia occidental ens ha dut més preguntes que no pas respostes.

—Què em podria dir de la cooperació internacional i de l'ajuda humanitària a Àfrica?

—Tota ajuda i tota cooperació que es faci honestament, que s'adreci a les comunitats o que tingui com a objectiu donar suport al desenvolupament social, econòmic, cultural dels nostres països sempre serà benvinguda. El problema és quan aquesta ajuda comporta una factura: dependència política, endeutament o pèrdua de la nostra manera d'entendre les coses, és a dir, els nostres valors culturals.

> «La nostra lluita no hauria pogut vèncer des de l'odi»

—Què pensa quan li diuen que les esglésies cristianes han de mantenir-se al marge dels processos polítics?

—En situacions d'injustícia i opressió com la que vam viure a Sud-àfrica, romandre sense fer res era col·laborar perquè res no canviés. Això ens hauria convertit en còmplices. El problema és que confonem la resistència a un sistema injust amb resistència política. I, en el nostre cas, es tracta més d'una lluita com a cristians per la justícia que no un compromís polític.

—Què els diria als lectors de «Catalunya Cristiana» que se senten malament per tot el que passa arreu del món: els genocidis, les dictadures, les guerres, els refugiats...

—Que lluitin per aquells que no poden lluitar. Hi una bonica frase, no recordo de qui és, que diu que no hi ha res pitjor que no fer res per pensar que el que podem fer és ben poc.

Carles Casals

AJUDA'NS I AJUDA'LS

Subscriu un missioner a «Catalunya Cristiana»

Més de 300 missioners reben «Catalunya Cristiana» a tot el món. La resta, esperen un padrí.

☐ JOSEP LLUÍS CULEBRAS HIDALGO
Bishop's house
P.O. BOX 25
Hwange
ZIMZBABWE..... 26.884 ptes.

☐ MN. ANTONI CLAVE
Casa parroquial
Ribera 590
30300 José Pedro Varela
D.P. Lavalleja
URUGUAY..... 26.884ptes.

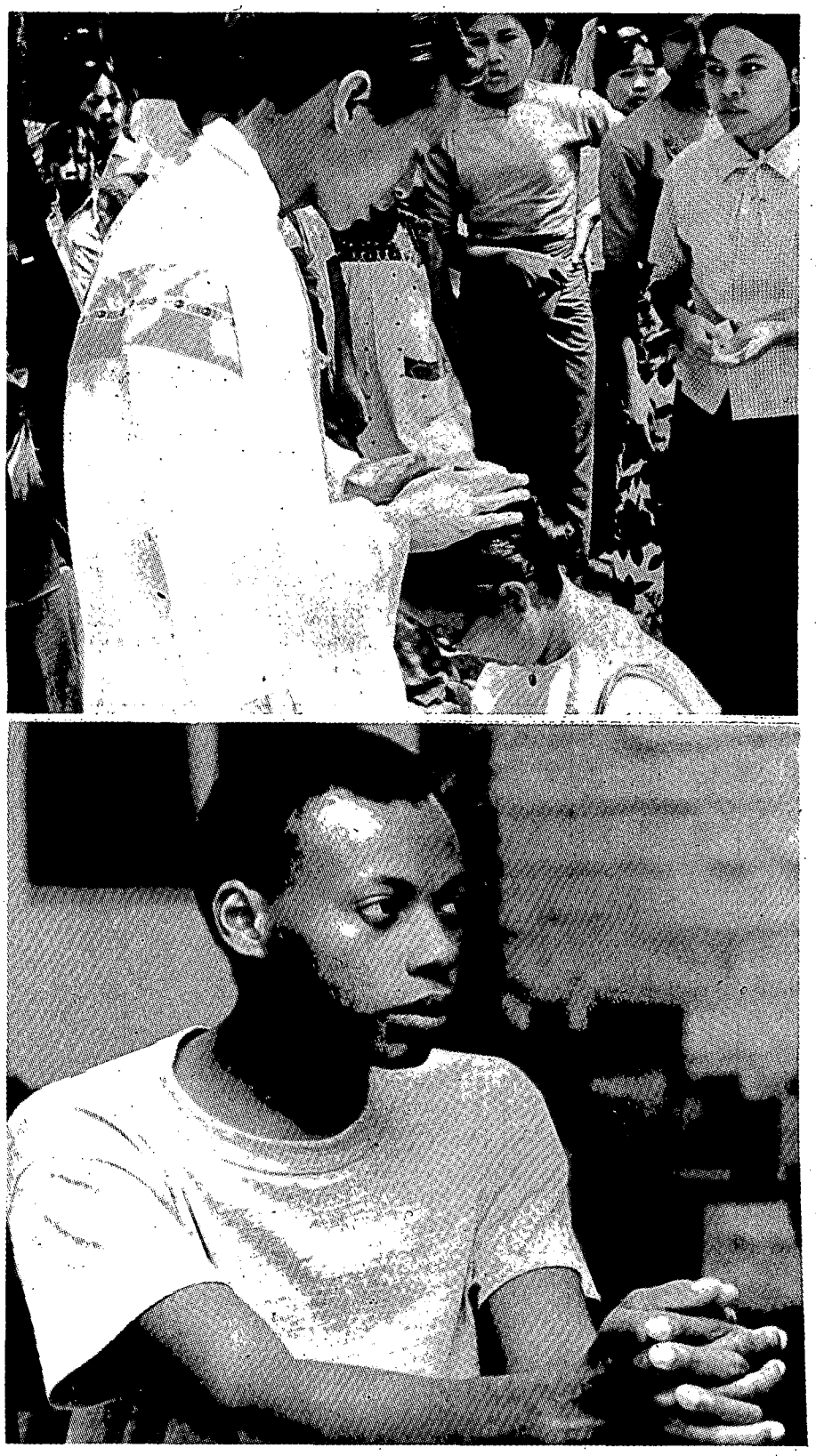
(Marqueu amb una "x" el missioner que desitgeu apadrinar)

Nom i cognoms .....
Adreça .....
Població ..... Província ..... C.P. .....
Banc / Caixa .....

☐☐☐☐ ☐☐☐☐ ☐☐ ☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐
Entitat Oficina DC C/C o Llibreta

CATALUNYA CRISTIANA
c/ Puiggarí, 5 - 08014 Barcelona - Tel. 934 905 988 - Fax 934 902 035

EL CLERGAT NADIU PROMOU LA IMPLANTACIÓ DE L'ESGLÉSIA ALS PAÏSOS DE MISSIÓ

AJUDEM ELS SEMINARISTES NADIUS I DIGUEM BEN ALT QUE...

...la llavor ha arrelat i el clergat nadiu és el fruit d'unes terres que necessiten l'ajut de l'Església.

...els missioners passen el testimoni a mans de bisbes i sacerdots nadius.

...el clergat nadiu és el futur de la nostra Església i ara més que mai aconseguirem que les vocacions no es perdin per manca de mitjans.

...100.000 seminaristes joves es preparen per servir els seus pobles ajudats per les OBRES MISSIONALS PONTIFÍCIES. També ajudem els noviciats femenins i masculins de Missions.

Enguany aquests quatre Seminaris majors depenen especialment de la nostra col·laboració per garantir el futur de l'Església en aquests països.

St. Joseph's Seminary Aboke	Lira (Uganda)	180 alumnes
Seminari Mayor Cristo Sacerdote	La Ceja (Colòmbia)	170 alumnes
Seminari Major Mornig Star	Calcuta (Índia)	186 alumnes
Queen of Apostles College Seminary	Tagum (Filipines)	113 alumnes

Constatem que l'ajuda als Seminaris és la millor inversió en favor de les Esglésies joves de Missions

- ❒ **UNA BECA de 300.000 ptes. facilita 6 anys d'estudi**
- ❒ **MITJA BECA de 150.000 ptes. facilita 3 anys d'estudi**
- ❒ **UN CURS SENCER per 50.000 ptes.**

Direm ben alt:

Missió complerta

PER A INFORMACIÓ I DONATIUS
adreceu-vos a les Delegacions Diocesanes de Missions de Catalunya:

08002 BARCELONA
C/ Bisbe, 5
Tel. (93) 270 10 14

25002 LLEIDA
Plaça de Sant Josep
Tel. (973) 26 76 39

43003 TARRAGONA
Pla de Palau, 2
Tel. (977) 23 34 12

17004 GIRONA
C/ Albareda, 15
Tel. (972) 20 32 97

25700 SEU D'URGELL
Bisbat
Tel. (973) 35 00 54

25280 SOLSONA
Bisbat
Tel. (973) 48 06 19

43500 TORTOSA
C/ Cruera, 5
Tel. (977) 44 07 00

08500 VIC
C/ Santa Maria, 1
Tel. (93) 883 26 55

Vaticà

església en el món

Cap al Nadal amb Maria

■ Recomanacions del Papa per celebrar la nit de Nadal

ROMA.— En el dia de la Immaculada Concepció, Joan Pau II es va dirigir als mil milions de catòlics d'arreu del món per aconsellar-los com celebrar el Nadal aquest any. El centre del seu missatge va ser la Mare de Déu, com el millor model a seguir per preparar-se per al naixement de Jesús.

El Papa va assegurar que el Nadal d'enguany serà molt especial perquè introduirà els cristians en l'últim any de preparació al gran Jubileu de l'any 2000. El Pontífex es va mostrar convençut que la millor manera de caminar cap al Nadal, per anar a l'essencial i evitar tot consumisme superficial, és fer-ho de la mà de Maria. Ella, «millor que ningú va saber preparar-se amb cura per a la vinguda del Senyor —va dir el Papa—, ens acompanyarà i ens indicarà com és possible fer viu i operant el nostre camí cap a la Nit Santa de Betlem».

El Sant Pare va demanar que «caminem en oració, guiats per la seva estrella lluminosa i que ens disposem a recórrer amb ella l'itinerari espiritual que ens conduirà a celebrar amb més intensitat el misteri de l'Encarnació». I va afegir: «Et supliquem, com a filla predilecta del Pare, que durant aquest últim any de preparació al gran Jubileu, ens ensenyis a caminar units cap a la casa paterna perquè tota la humanitat esdevingui una única família.»

Aquestes paraules del Papa van tenir lloc el dia de la Immaculada Concepció. Al matí, Joan Pau II va celebrar la festa amb els milers de membres de l'Acció Catòlica italiana, institució que ha escollit Maria Immaculada com a patrona especial en els seus itineraris formatius i en la seva tasca missionera. A la tarda, el Pontífex es va dirigir a la plaça Espanya on s'erigeix l'estàtua de la Mare de Déu en record del dogma marià proclamat per Pius IX el 8 de desembre de 1854. Allí va presidir la tradicional ofrena floral, en un acte que va estar marcat pel cant d'una cobla. *(Zenit)*

Els fidels es van reunir als peus de la Immaculada.

GUATEMALA

L'Església reconeix la innocència del pare Orantes

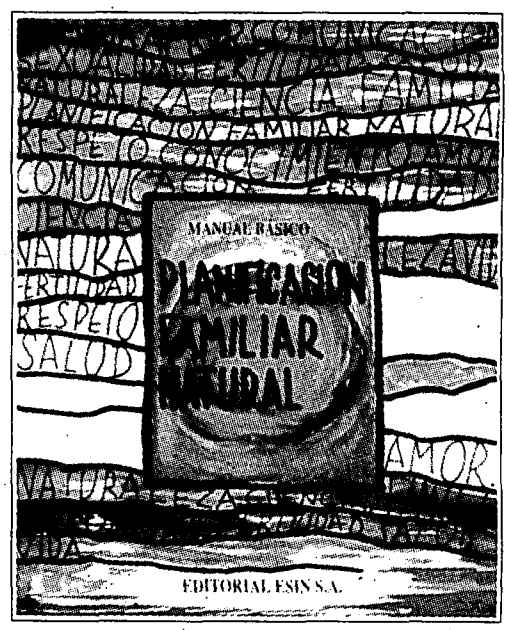
GUATEMALA.— Segons els prelats guatemalencs, l'assassinat de Mons. Gerardi, bisbe auxiliar de Guatemala i responsable de l'informe Recuperació de la Memòria Històrica, va reunir característiques pròpies d'una «execució extrajudicial». Aquesta afirmació es desprèn d'un informe presentat per l'exfiscal general Acisclo Valladares, contractat com a auditor de la Cúria Eclesiàstica per investigar les actuacions del procés judicial obert després de l'assassinat de Mons. Gerardi el 26 d'abril passat. L'Església, després d'investigar els fets, ha rebutjat l'acusació contra el prevere Orantes per falta de proves i demana que se'n busquin els veritables culpables. Després de subratllar la innocència d'Orantes, Valladares ha denunciat l'existència d'una campanya de desinformació, rumors i conjectures, dirigida pels «experts» de la guerra psicològica contra el prevere, a qui s'acusa de tenir comptes bancaris multimilionaris, viatjar amb freqüència a l'estranger i ser homosexual. *(APIC)*

ZIMBAWE

Tensions en el Consell Mundial de les Esglésies

HARARE.— En tancar aquesta edició encara no ha finalitzat l'assemblea general del Consell Mundial de les Esglésies (CMI). Aquesta assemblea, que reuneix 332 Esglésies cristianes (anglicanes, luteranes, reformades i ortodoxes), s'està caracteritzant per les tensions que hi ha entre les Esglésies ortodoxes i el Consell. Recentment l'Església ortodoxa de Geòrgia va abandonar aquesta institució i, ara, n'hi ha d'altres que amenacen de fer el mateix. Segons l'Església ortodoxa russa, el problema és que «alguns extremistes liberals que no representen la majoria del cristianisme tenen una posició dominant en el Consell». Els ortodoxos asseguren que se senten marginats per l'organització ecumènica i que si el CMI no canvia, abandonaran l'organisme. *(C.C.)*

PLANIFICACIÓ FAMILIAR AMB MÈTODES NATURALS

Aquest manual bàsic de planificació familiar natural està concebut per servir de suport als cursos d'usuaris. Posa a l'abast de tothom els coneixements bàsics de la fertilitat, de l'ús responsable de la sexualitat i el fonament antropològic dels mètodes naturals. També exposa, de manera senzilla i didàctica, les regles que regeixen el Mètode d'ovulació (Billings) i el Mètode sintotèrmic. En finalitzar els curs d'aprenentatge molts dels coneixements desenvolupats podran repassar-se amb aquest manual.

La coordinació del manual ha anat a càrrec de la Dra. Montserrat Rutllant, presidenta de l'Associació de Professors de Planificació Familiar Natural. En la redacció han intervingut diversos membres de l'Associació de diferents llocs: J. M. Alsina, Carmen Brunet, Esperanza Coll, Jokin de Irala, Micaela Menárguez, Núria Recto, Eyra Sanidas, Helvia Temprano i L. F. Trullols.

Contingut: Introducció - Sexualitat humana i pràctica dels mètodes naturals - Anatomia i fisiologia de la dona i de l'home - Breu resum històric dels mètodes naturals - Mètode d'ovulació Billings - Mètode sintotèrmic - Patró mucós cervical en infertilitat - Noves tecnologies aplicades al diagnòstic de la fertilitat - Regulació natural de la fertilitat i promoció de la salut i benestar social - Quadernet de gràfiques.

Edició en castellà: 1.200 ptes. 80 pàg. 18 x 24 cm.
Comandes: Ed. Esin, c/ Casp, 79 - 08013 Barcelona - Tel. 93 232 37 13
Fax 93 265 68 95.

Vaticà

Propostes de coratge i lucidesa

■ El Sínode d'Oceania es clausura després de tres setmanes de feina

ROMA.— Després de tancar les portes de l'aula sinodal, el 12 de desembre, comença l'autèntic treball a les comunitats cristianes. Totes les reflexions que s'han dut a terme es concreten en 48 proposicions. El mosaic variadíssim de cultures que integren la societat i l'Església d'Oceania ha permès subratllar més el caliu de la inculturació, la unitat en la diversitat.

L'Església defensa la cultura dels aborígens.

Les propostes que han sorgit d'aquest Sínode d'Oceania reflecteixen el coratge i la lucidesa de tots els membres que hi han participat. Entre les inquietuds i projectes del Sínode destaca la preocupació per l'anunci de l'Evangeli i s'insta l'Església a ser missionera, dins i fora del continent. Un altre dels punts assenyalats és la inculturació i els immigrants.

Els mitjans de comunicació també han ocupat un lloc important en aquest Sínode i s'ha manifestat el desig de formar en aquest camp els seminaristes, sacerdots i bisbes. Una altra de les propostes de l'assemblea sinodal es refereix a l'ecumenisme i a la promoció del coneixement i la col·laboració amb les altres Esglésies cristianes, especiament l'anglicana, la luterana i la metodista. En aquest diàleg interreligiós cal que hi hagi una afirmació clara que Jesucrist és l'únic Salvador.

Pel que fa al Jubileu, s'ha demanat que es parli d'indulgència com a misericòrdia de Déu Pare i que es concedeixin condicions més favorables per aconseguir aquesta riquesa eclesial. En aquest sentit, s'ha parlat de ser comprensius envers les persones divorciades. Sobre la justícia social i els drets humans, l'Església a Oceania ha reiterat la seva condemna al fet de manllevar les terres i advoca pel dret que els aborígens hi tenen des de temps immemorials.

La proliferació de les sectes, la família, l'acollida dels joves per part de l'Església i la participació de la dona en els processos eclesials són temes que també preocupen l'Església d'Oceania. Aquest Sínode no ha volgut oblidar tampoc el reconeixement del treball dels catequistes; la importància de l'escola catòlica; el perdó per alguns abusos sexuals produïts en el si de comunitats cristianes, la qual cosa implica la màxima consideració i atenció cap a les víctimes i l'educació afectiva que impedeixi en el futur casos nous; el celibat eclesiàstic i la comunió entre les Esglésies locals.

Lluís Serra i Llansana

L'aportació filosòfica a la reflexió teològica

Una setmana més us oferim l'anàlisi sobre l'última encíclica de Joan Pau II, *Fides et ratio*, de la mà del nostre corresponsal a Roma, Lluís Serra.

Els dos últims capítols de l'encíclica en constitueixen el nucli fonamental. En el sisè, s'hi tracta la interacció entre la teologia i la filosofia. La teologia no pot prescindir de la filosofia en la utilització d'algun dels seus procediments i en la consecució de les seves tasques específiques.

La teologia s'organitza a la llum d'un doble principi metodològic: l'*auditus fidei* (referit als continguts de la Revelació tal com han estat explicitats progressivament en la Sagrada Tradició, la Sagrada Escriptura i el Magisteri viu de l'Església) i l'*intellectus fidei* (resposta a les exigències pròpies de pensament mitjançant la reflexió especulativa). La filosofia aporta les formes i funcions del llenguatge, l'ús de conceptes i formes de pensament procedents d'una determinada tradició filosòfica.

La filosofia permet il·lustrar continguts bàsics de la teologia dogmàtica, com el llenguatge sobre Déu, les relacions personals dins de la Trinitat, l'acció creadora de Déu en el món, la relació entre Déu i l'home, etc.; de la teologia fonamental, com el coneixement natural de Déu, el discerniment de la revelació respecte d'altres fenòmens, etc.; de la teologia moral, com la llei moral, consciència, llibertat, responsabilitat personal, culpa, etc.

El Papa aprofundeix en el tema de la relació amb les cultures, amb especial incidència en les cultures orientals analitzant particularment la situació de l'Índia. En cap cas el respecte a la cultura ha d'implicar negar l'obertura al que és universal i a la transcendència. La salvació de Crist permet enderrocar les barreres que separen les diverses cultures. El paper dels cristians se centra a aportar a cada cultura la veritat immutable de Déu. L'anunci de l'Evangeli no impedeix conservar la pròpia identitat cultural.

És interessant observar la selecció papal de teòlegs que a la vegada van ser grans filòsofs tant a l'antigüitat com actualment. Cal destacar l'única dona citada, Edith Stein, recentment canonitzada.

L'encíclica advoca per una especulació filosòfica concebuda en unió vital amb la fe amb l'ànim de superar una posició de la filosofia totalment independent de la revelació evangèlica o abandonada a la seva autosuficiència.

Una vegada més, com en diversos moments del seu escrit, el Papa exalta la figura de sant Tomàs d'Aquino com un model per tots aquells que busquen la veritat, ja que va saber defensar la novetat radical aportada per la Revelació sense menysprear mai el camí propi de la raó. El Papa expressa el desig que els teòlegs i filòsofs es deixin guiar per l'única autoritat de la veritat, de manera que s'elabori una filosofia en consonància amb la Paraula de Déu. *(L.S.)*

Eines de treball

Per a la reflexió personal o el diàleg en grup es recomana la lectura del sisè capítol, del número 64 al 79 inclòs:

* Assumeixo els continguts de la Revelació tal com són explicitats progressivament en la Sagrada Tradició, la Sagrada Escriptura i el Magisteri de l'Església?
* Quan reflexiono sobre Déu, quins recursos filosòfics acostumo a utilitzar? En quins sistemes puc fonamentar el meu raonament? Els crec vàlids?
* Visc en un medi multicultural. Com accepto el valor universal de l'Evangeli i com tracto les diverses cultures perquè l'acullin adequadament?
* Com faig compatible el meu possible interès per les filosofies i sabers orientals amb la meva fe cristiana? Tinc cap conflicte en aquest camp?
* He llegit últimament escrits d'algun teòleg cristià? Què he de fer pel que fa a la meva formació teològica?

GESMOR
DES DE 1950
Servei permanent
24 hores
Ens desplacem a domicili

Tramitació d'enterraments
En cas de defunció, què s'ha de fer?
Truqui al 902 11 65 93
Descomptes especials per a subscriptors, parròquies i comunitats religioses

Jesús neix per a tots

La llum de l'Infant de Betlem il·lumina tots els pobles del món. També els infants d'aquesta escola cristiana de Tanzània.

«Beneït sigui el Senyor, Déu d'Israel, perquè s'ha dignat a visitar el seu poble per alliberar-lo.» Amb aquestes paraules profètiques comença Zacaries el seu càntic de lloança a Déu que, mogut pel seu gran amor, fa que s'aixequi un Salvador poderós, Jesús, el Fill de Maria.

Amb el seu naixement a Betlem ens salva a tots de la desesperança, de la por, del mal i de la mort. Amb la seva creu i resurrecció ens obre de bat a bat les portes del Regne de Déu i així, lliures, li podem retre culte, amb santedat i justícia, tota la vida.

Jesucrist és la llum que brilla al cor dels creients fins i tot quan s'apaguen les bombetes nadalenques de les nostres cases i carrers. Ell és el sol que ve del cel per il·luminar els qui viuen a la fosca, en les ombres de la mort, i guiar els nostres passos per camins de pau.

Nadal ens parla de llum i de vida per a tots els pobles de la terra. Nadal ens agermana com a fills d'un mateix Pare, el de Jesús i nostre. Nadal és una festa missionera perquè el Crist és enviat al món i ens hi envia també a nosaltres.

El mateix Zacaries al final del seu càntic, es dirigeix al seu petit fill, Joan Baptista, i li diu que serà profeta de l'Altíssim perquè anirà al davant del Senyor a preparar els seus camins de perdó, de salvació i de pau.

Aquesta tasca de «preparar els camins del Senyor» l'hem de continuar tots els cristians allà on ens trobem. Obrir nous camins a l'Evangeli és el treball dels missioners i missioneres de l'Església, «profetes» de l'Altíssim, amb la seva vida i sovint amb la seva mort.

Jordi Jorba

JAPÓ

1999: Any de san Francesc Xavier

TÒQUIO.— A la diòcesi de Kagoshima, a l'illa de Kyushu —la més meridional del Japó—, on va desembarcar sant Francesc Xavier el 15 d'agost de 1549, bullen els preparatius per a la celebració del 450è aniversari de la seva arribada. La diòcesi està organitzant per a l'ocasió una sèrie de conferències i d'exposicions, i s'espera l'arribada del reliquiari amb el braç dret del sant procedent de l'església del «Gesú» de Roma.

L'Associació Jubileu Xavier —formada per catòlics, protestants i budistes— s'està preparant per a aquest esdveniment des del 1992, així com també l'Associació Turística de Kagoshima. Per al proper any es calcula que s'hauran acabat els treballs de construcció de la nova catedral dedicada a sant Francesc Xavier.

Segons les últimes estadístiques publicades per la Conferència Episcopal japonesa, els catòlics del país són 441.912 (el 0,35%) repartits en 813 parròquies. *(Fides)*

V Jornada d'animació missionera al bisbat de Solsona, celebrada recentment a la parròquia de Viver. Hi van participar el bisbe Deig, la delegada diocesana de missions i 90 persones vingudes de tota la diòcesi.

ARGENTINA

Amèrica: la unitat d'un continent

BUENOS AIRES.— El proper Congrés Missioner Llatinoamericà, que se celebrarà a Paranà (l'Argentina) el 1999, es convertirà en la primera cita missionera de tot el continent. La iniciativa és fruit del Sínode de Bisbes d'Amèrica, celebrat a finals de l'any passat.

El president de l'episcopat argentí, Mons. Estanislao Karlic, ha afirmat que «és una expressió de la unitat de l'Església ja existent en els nostres països americans i una causa de la seva intensificació i, així, podrem presentar-nos al món que no creu en Crist no tan sols amb les identitats dels subcontinents, sinó amb la de l'única Amèrica».

El congrés se celebrarà sota el lema «América, con Cristo, sal de tu tierra» i suposa una preparació del Congrés Missioner Mundial que es desenvoluparà a Roma en el Jubileu del 2000. Totes les diòcesis del continent estaran connectades a través d'Internet, a l'adreça comla6@sion.com.ar per intercanviar informació sobre les activitats que es desenvoluparan al llarg de la trobada continental. *(Zenit)*

ESPANYA

Felicitar les festes

MADRID.— Per tercer any consecutiu, la Fundación Telefónica, Obras Misionales Pontificies (OMP), la Comisión Episcopal de Misiones i l'Instituto Español de Misiones Extranjeras (IEME) ha posat en marxa la Campanya de Nadal per facilitar les trucades gratuïtes des de l'Estat espanyol entre els familiars directes i els missioners i cooperants espanyols que realitzen tasques humanitàries a l'estranger.

La campanya durarà fins al 8 de gener. El número habilitat és el 900 123 500 en horari de 9 del matí a 7 de la tarda de dilluns a diumenge. El familiar haurà de concertar la trucada amb 24 hores d'antelació, indicant el dia i l'hora en què desitja efectuar la trucada, el nom del missioner o cooperant, l'organització a la qual pertany, el telèfon, el país i la localitat on es troba.

Posteriorment, un cop rebudes aquestes dades, el Servei d'Operadores d'Internacional de Telefònica li assignarà un número de control per establir la comunicació el dia i l'hora fixats. Es podrà realitzar una trucada per família i cooperant amb una durada de 12 minuts. Actualment hi ha 28.000 espanyols realitzant projectes a l'estranger, dels quals 25.000 són missioners i la resta pertany a ONG. *(SIC)*

BUFET FIGUERAS
ADVOCATS
Amb més de trenta anys d'experiència en Dret Civil, Mercantil, Penal, Administratiu, Matrimonial i reclamacions de quantitat contra morosos.
Màxima serietat.
Tel. 932 018 009 - Fax 932 001 762
c/ Bori i Fontestà, 18, 4t 1a - 08021 Barcelona
e-mail: bufetefigueras@abonados.cplus.es

CALENDARI DE LA SETMANA

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions

(Cicle litúrgic A; ferial I)

Temps d'Advent *(Salteri: setmana 4)*

DESEMBRE

20. Diumenge
IV d'Advent. *Morat.* Lectures: Isaïes 7:10-14 / Salm 23 / Romans 1:1-7 / Mateu 1:18-24
ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Domènec de Silos, ab.; Benjamí, patriarca; Macari, prev. mr.; Filogoni, b.; Ammó i comps. mrs.

21. Dilluns
Fèria. *Morat.* Lectures: Càntic 2:8-14 (o bé: Sofonies 3:14-18a) / Salm 32 / Lluc 1:39-45. (Es pot commemorar: *Sant Pere Canisi S.J. dr.*)
ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Gliceri, prev. mr.; Temístocles i Fest, mrs.; Severí, b. mr.

22. Dimarts
Fèria. *Morat.* Lectures: 1 Samuel 1:24-28 / 1 Samuel 2:1-8 / Lluc 1:46-56
ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Queremó, b. mr.; Zenó, Flor i Isquirió, mrs. Santa Francesca Cabrini, fund.

23. Dimecres
Fèria. *Morat.* Lectures: Malaquies 3:1-4.23-24 / Salm 24 / Lluc 1:57-66. (Es pot commemorar: *Sant Joan de Kety*)
ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Teòdul, mr.; Sèrvul, Gelasi i Zèfic i comps. mrs. Santa Victòria, vg. mr.

24. Dijous
Fèria. *Morat.* Lectures: 2 Samuel 7:1-5.8b-12.14a-16 / Salm 88 / Lluc 1:67-79
ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Delfí, b.; Cenobi, Teòtim i Drus, mrs. Santes, Irmina i Tàrsila, vgs.

COMENÇA EL TEMPS DE NADAL

25. Divendres
NADAL DEL SENYOR (S). *Blanc.* Lectures: *Nit:* Isaïes 9:1-6 / Salm 95 / Titus 2:11-14 / Lluc 2:1-14. *Alba:* Isaïes 62:11-12 / Salm 96 / Titus 3:4-7 / Lluc 2:15-20. *Dia:* Isaïes 52:7-10 / Salm 97 / Hebreus 1:1-6 / Joan 1:1-18
ALTRES CELEBRACIONS: Santes, Anastàsia, mr.; Eugènia, vg. mr.

26. Dissabte
Sant Esteve (F) *Vermell.* Lectures: Fets 6:8-10;7:54-59 / Salm 30 / Mateu 10:17-22. (BARCELONA: Aniv., òbit bisbe Narcís Jubany)
ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Dionís, p. mr.; Zòsim, p.; Marí, sen.
Festa Major: a Guils de Cerdanya.

Lectures bíbliques

Diumenge IV d'Advent

Cicle A

Lectura primera Is 7:10-14

La noia tindrà un fill i li posarà Emmanuel

Lectura del llibre d'Isaïes

En aquells dies el Senyor digué a Acaz: «Demana al Senyor, el teu Déu, un senyal prodigiós, tan avall com vulguis, a les profunditats del país dels morts, o tan amunt com vulguis, dalt del cel.» Acaz respongué: «No en vull demanar cap; no vull temptar el Senyor.» Llavors digué Isaïes: «Escolteu, doncs, casa de David: No en teniu prou de fer-vos pesats als homes que fins us feu pesats al meu Déu? Per això el Senyor mateix us donarà un senyal: La noia tindrà un fill i li posarà Emmanuel.»

Salm responsorial 23:1-2, 3-4ab, 5-6 (R.: 7c i 10b)

És del Senyor la terra i tot el que s'hi mou,
el món i tots els qui l'habiten.
Li ha posat els fonaments dins els mars,
i les bases, a les fonts dels rius.

R. *Ha d'entrar el Senyor, el rei de la glòria.*

Qui pot pujar a la muntanya del Senyor?
Qui pot estar-se al recinte sagrat?
El qui té el cor sincer i les mans sense [culpa,
que no confia en els déus falsos. **R.**

Rebrà benediccions del Senyor,
rebrà els favors del Déu que salva.
Aquests són els qui vénen a buscar-vos, [Senyor,
per veure-us de cara, Déu de Jacob. **R.**

Lectura segona Rm 1:1-7

Jesucrist del llinatge de David, Fill de Déu

Lectura de la carta de sant Pau als cristians de Roma

Pau, servent de Jesucrist, cridat a ser apòstol, destinat a anunciar la Bona Nova de Déu, que ell ja havia promès pels seus profetes en les escriptures santes. Aquesta Bona Nova es refereix al seu Fill Jesucrist Senyor nostre, el qual, pel seu llinatge humà, nasqué de David, però per l'esperit que santifica, va ser constituït Fill poderós de Déu des que va ressuscitar d'entre els morts.

Per ell he rebut el do de ser apòstol, missioner del seu nom a gent de tots els pobles, perquè siguin obedients a la fe. Entre aquests hi sou vosaltres, que Jesucrist ha cridat. Als cristians de Roma, estimats de Déu, cridats a ser-li consagrats, us desitjo la gràcia i la pau de Déu, Pare nostre, i de Jesucrist, el Senyor.

Al·leluia Mt 1:23

La Verge tindrà un fill, i li posaran Emmanuel,
Déu-és-amb-nosaltres.

Evangeli Mt 1:18-24

Jesús naixerà de Maria, l'esposa de Josep, fill de David

Lectura de l'evangeli segons sant Mateu

Jesús, el Messies, vingué al món d'aquesta manera: Maria, la seva mare, promesa amb Josep, abans de viure junts, es trobà que esperava un fill per obra de l'Esperit Sant. Josep, el seu espòs, que era un home bo, no volent fer-ho saber públicament, es proposava de desfer en secret l'acord matrimonial. Mentre ell hi pensava, se li aparegué en somni un àngel del Senyor que li digué: «Josep, fill de David, no tinguis por de prendre a casa teva Maria com a esposa. És cert que ella ha concebut per obra de l'Esperit Sant; ha de tenir un fill i li has de posar el nom de Jesús, perquè ell salvarà dels pecats el seu poble.» Tot això va succeir perquè es complís el que el Senyor havia anunciat pel profeta: «La Verge tindrà un fill, i li posaran Emmanuel», que vol dir Déu-és-amb-nosaltres. Josep es despertà i, complint el que l'àngel del Senyor li havia manat, la prengué a casa com a esposa.

Els títols de sant Josep

Pere Tena, *bisbe auxiliar de Barcelona*

Estem habituats a dir que les grans figures de l'Advent són el profeta Isaïes, Joan Baptista, i la Verge Maria, Mare de Déu. I és certament així: són les figures de la preparació de la presència de Jesús, el Messies, entre nosaltres. Però quan arriba el temps de Nadal i escoltem l'evangeli, i quan contemplem les representacions del naixement mateix de Jesús, tant a Orient com a Occident, no podem deixar de fixar-nos en una altra figura imprescindible: la figura de Josep.

Josep, l'espòs de Maria

És l'evangeli de Mateu on sobresurt, en les referències a la infància de Jesús, la figura de Josep. Per això aquest any —en què llegim sobretot l'evangeli de Mateu— és més obligat encara referir-se a aquest home «bo», «just», és a dir, perfecte observant de la Llei de Déu, que està present als inicis de la presència de Jesús entre nosaltres.

La primera menció de Josep es fa al final de la genealogia de Jesús amb què s'obre l'evangeli de Mateu, i el seu títol d'entrada és «l'espòs de Maria». Amb Josep s'acaba el ritme de generacions directes que s'ha anat repetint en tot el text inicial: «Va ser pare de...», i s'introdueix la referència esponsal: «Jacob va ser pare de Josep, l'espòs de Maria, de la qual nasqué Jesús, anomenat Messies.» D'aquesta manera tan senzilla sant Mateu ens afirma la virginitat maternal de Maria. Jesús no segueix el ritme de les generacions humanes, si bé neix d'una dona, i neix sota la Llei.

Però sant Josep és veritablement l'espòs de Maria, amb tot el que això significa d'amor i de tendresa entre aquests dos testimonis de la fe en Déu Salvador i amic dels homes. L'evangeli de Mateu no parla mai de sant Josep sense referir-se a aquesta condició d'espòs de Maria, i tota la trajectòria de Josep està marcada per la protecció de la Verge i de l'Infant: l'anunci de l'àngel, la fugida a Egipte i el retorn. La pietat cristiana ha observat aquesta característica de Josep, i per això l'ha venerat com a protector de l'Església, i s'ha sentit segura de la seva protecció.

Josep, fill de David

Hi ha però un altre títol de Josep que l'evangeli de Mateu —i també el de Lluc— destaquen: la seva pertinença a la família de David. La genealogia de Mateu vol mostrar precisament això: «Genealogia de Jesús, fill de David...» I l'àngel s'adreça a Josep amb aquest títol: «Josep, fill de David, no tinguis por de prendre Maria a casa teva com esposa...»

Perquè Josep és de la família de David es compleixen en Jesús les profecies que anunciaven un «regne per sempre» al llinatge de David. Com en tantes altres ocasions, Mateu troba en Josep l'acompliment de les Escriptures, si bé d'una manera sorprenent, i no pas en simple continuïtat amb el que hom pensaria. Josep, fill de David, pot fer de «pare» de Jesús posant-li el nom, inserint-lo en la família reial. En la solemnitat de sant Josep cantem en el salm responsorial: «La dinastia de David es perpetuarà!» I l'àngel anunciarà a Maria —segons l'evangeli de Lluc— que Déu donarà a Jesús el tron de David, «el seu pare», i el seu regnat no tindrà fi.

Contemplar la figura de Josep és una font de saviesa per a nosaltres. Des de la situació en què ens trobem, tots som cridats a prendre decisions que no havíem previst en els nostres programes. Déu fa amb la nostra col·laboració als seus designis molt més del que nosaltres podíem pensar i esperar, no sols durant la nostra vida, sinó més enllà. Es tracta de saber reconèixer, com Josep, la presència de l'Esperit.

petites homilies

Maria del silenci

Josep M. Aragonès, *rector de Torrelavit i canonge de la seu de Barcelona*

El bé no fa soroll, diem. Per això gairebé mai és notícia. Els noticiaris solen anar plens de paraules estridents. Paraules dels homes. Atabalen. Paraules que ens esveren. Ens rebreguen. Paraules que massa sovint ens esclafen. Convertides en confusió. Mala notícia. Sorolls que eixorden. Alcen barreres entre les persones. Enterboleixen l'obra de Déu. *Escolteu, casa de David: no en teniu prou de fer-vos pesats als homes que fins us feu pesats al meu Déu?* En canvi, quan Déu parla no fa remor. La paraula de Déu allibera. Dóna pau. La Bona Notícia de Déu és la seva acció alliberadora en la història concreta dels homes. Fins a arribar a encarnar-se. Evangeli viu i vivificador. Jesús.

Jesús, el Messies, vingué al món d'aquesta manera. L'evangelista ens mena a un ambient de misteri i de silenci. El silenci de Maria. El silenci de Josep. El silenci de l'actuació de Déu. La humanitat s'ha trobat amb el sagrat a les mans, al tombant d'unes vides ancorades en el silenci. *Josep, fill de David, no tinguis por de prendre a casa teva Maria com esposa.* La paraula de Déu germina en el silenci de la nit, en el sofriment. En la renúncia de la pròpia defensa i en la confiança en el poder de Déu. Conversió. L'itinerari de la conversió és fet de renúncia. *Josep, el seu espòs, que era home bo, no volent fer-ho saber públicament, es proposava desfer en secret l'acord matrimonial.* No es tracta d'abandonar, fugir. Es tracta de mirar la realitat amb ulls nous. Amb la mirada de Déu. Saber renunciar a la nostra raó per assolir la raó de Déu. Això sols pot fer-se des del silenci. Dolorós, punyent, si voleu. Però silenci ple. Fecund. Som a un pas de l'obediència autèntica. L'obediència lliurement amorosa. Fecunda. L'obediència de la comunió. Hi arribem per l'obertura de l'Esperit. L'Esperit que va fer fruitar la renúncia silenciosa de Josep. L'Esperit que va fecundar l'obediència de comunió de Maria. L'obediència que dóna validesa al camí de l'Església i l'omplé de fruits d'alliberament. Això els homes no som capaços de fer-ho. L'Esperit, sí. I ho fa. *Oh cel, deixa caure la rosada; que el bé plogui dels núvols, i que la terra obri el seu si, per fer-ne germinar la salvació.*

Mare de Déu de l'Advent. Maria del silenci. Oberta de bat a bat a l'acció de l'Esperit. Disposada sempre a la gran abraçada de la comunió. Ensenyeu-nos a callar. A fugir de l'orgull de dir sempre la darrera paraula. Feu-nos oients de les paraules. I sobretot, de la Paraula. Que és l'únic que té la primera i la darrera paraula. Alfa i Omega. Que com vós sapiguem ser tornaveus de la Paraula. Perquè tothom pugui sentir i escoltar la Bona Notícia que porta de debò l'alegria a tot el poble.

opinió

Filtrant la notícia

Francesc Gamissans

Evocant el misteri de Betlem

Els pastors, les pastorals i els pastorets

En temps de Crist, la figura del pastor era mal vista per les autoritats religioses del poble jueu. Potser perquè eren gent bruta i ignoraven les normes de puresa legal exigida per la Llei, o també perquè eren tinguts per lladres, de tal manera que els fariseus aconsellaven no comprar-los llana ni llet d'ovella perquè podien haver estat robades. Avui a Palestina gairebé no es veuen pastors de ramats, i els pocs que hi ha a l'altra banda del Jordà continuen amb les seves renyines i trapelleries.

Els pastors en la Bíblia

Inversament, la Bíblia mostra una simpatia per la vida pastorívola. Els salms canten a Déu com a pastor: «El Senyor és el meu pastor, no em manca res» (23:1). El profeta Miquees descriu el Messies amb traces d'un pastor: «Jo defensaré les meves ovelles i suscitaré un pastor perquè les pasturi.» Aquesta idea es repetirà en el Nou Testament amb Crist, el Bon Pastor «que dóna la vida per les seves ovelles». La paràbola de l'ovella perduda, que el pastor troba i se la carrega sobre les espatlles, és una imatge de l'amor sol·lícit de Déu per a cada u de nosaltres.

Però, on la figura del pastor pren tot el seu protagonisme és a la nit de Nadal, quan els àngels anuncien la Bona Nova als pastors de Betlem. L'àngel els digué: «No tingueu por; us anuncio una bona nova, que serà d'alegria per a tot el poble: us ha nascut avui en la ciutat de David un Salvador, que és el Messies, el Senyor» (Lc 2,8:20). «Els pastors es deien uns als altres: anem a Betlem a veure el que ha passat», afegeix el text.

«El Camp dels Pastors»

Segons antiquíssimes tradicions i restes arqueològiques, el lloc de l'esdeveniment recordat per sant Lluc, fou el poblet de Bet Sahur, conegut com a Camp dels Pastors, a tres quilòmetres de Betlem. El poble té avui 6.000 habitants quasi tots àrabs cristians. D'aquest lloc en fa menció explícita sant Jeroni (segle IV) Beda, el venerable, Teodosi (segle V) i altres autors antics.

Avui, les restes i la rodalia d'un monestir del segle IV que recorda el paratge exacte, és propietat de la Custòdia de Terra Santa. Els franciscans hi han construït una capella o ermita que intenta reproduir el perfil exterior d'una tenda de pastors. En el seu interior, el devassall de llum diürna provinent de la seva cúpula transparent recorda la llum que va inundar els pastors. Uns frescos al·lusius als fets evangèlics adornen les seves parets. L'obra és de l'arquitecte italià L. Berluzzi. És un indret sagrat de visita obligada per les nombroses peregrinacions a Terra Santa.

Fresc que representa l'anunci de l'àngel als pastors.

En el nostre context social

Tornant al fil dels pastors, tot i que al nostre país les marques de llet de vaca i formatges de llet d'ovella o de cabra s'han multiplicat, la figura del pastor de ramats cada vegada és menys coneguda. Els pastors han desaparegut de les nostres contrades rurals i només se'n veuen alguns a l'alta muntanya. Això ha contribuït, per desgràcia, que, emblemàticament, també s'hagi esfumat la figura bíblica i litúrgica del pastor en les noves generacions de les comunitats cristianes. En la catequesi, per exemple, als infants els costa reconèixer en el Papa amb el bàcul, el Pastor suprem de l'Església. Els joves no descobreixen l'etimologia del mot «pastorals», com a títol de documents escrits pels bisbes, pastors de les seves diòcesis.

Inversament, resten més entenedores per copsar el missatge nadalenc, les figuretes del pessebre casolà, on els pastors representen un lloc clau, quan l'arcàngel els anuncia la vinguda de Jesús al món. Això ho entenen perfectament els petits i els grans. I, a Catalunya, on la figura dels pastors ajuda a entendre tota la història de la salvació, és en l'obra escènica-teatral —amb alguns elements no del tot ortodoxos—, que cada any aplega multituds i que porta el nom d'*Els Pastorets*.

Notes insignificants

Germà Adrià

Lliureu-me, Senyor...

«Pare nostre... no permeteu que nosaltres caiguem a la temptació.»

Tu, Senyor, saps molt bé que vivíem assetjats per les temptacions. I, en el teu Fill Jesús, tu també vas ser objecte de temptacions, com aquelles del desert. La temptació de fugir de la Muntanya de les Oliveres, espantat pel que t'esperava: La temptació de sentir-te abandonat a la Creu... I tantes temptacions que no coneixem, Senyor, perquè segurament, més d'una vegada, deus haver tingut la temptació d'allunyar-te de nosaltres, els homes, que no ens deixem redimir.

En el Parenostre, ens dius que demanem forces per no caure en la temptació. Ja saps que vivim constantment en temptació.

Jo et demano, Senyor, que no em deixis caure en la temptació de sentir-me i comportar-me com el centre del món i pensar i exigir que tothom estigui al meu servei.

Lliureu-me, Senyor, de la temptació de la vanaglòria. De voler cridar l'atenció, de voler pujar en l'escalafó humà, malgrat que hagi de trepitjar els altres.

Lliureu-me de la temptació d'acumular riquesa, de buscar els diners amb set avariciosa, encara que sigui robant-lo als altres. Senyor, no vull ser esclau dels diners.

Lliureu-me de la temptació d'oblidar-me del proïsme, de no voler-los conèixer ni tan sols quan són marginats, de ni tan sols mirar-los.

Lliureu-me de la temptació de l'egoisme, de convertir-me en un ésser que només viu per a ell, sense oferir part de la meva vida (o tota sencera) als altres: el meu temps, el meu somriure, les meves possessions, la meva salut, casa meva.

Lliureu-me de la temptació de la sexualitat desordenada. I que no abusi d'aquest do meravellós que ens vas atorgar.

Lliureu-me de la temptació de creure'm en possessió de la veritat o fer-te a la meva imatge i semblança.

Lliureu-me de la temptació d'apanyar la religiositat per aprofitar-me'n o en profit d'uns «selectes».

Lliura'm de la temptació d'oblidar-me de Tu, de prescindir-ne, d'arraconar-te i veure't i estimar-te només en les meves oracions.

Vull ser un home de món i que Tu m'acompanyis sempre (com has fet sempre sense que et vegi) i et senti arreu i a totes hores.

Lliureu-me de ser un home de compartiments i de reserves naturals, amb hores per a Tu, hores per a mi i alguna hora per als altres.

No em deixis caure en cap temptació que pugui ennuvolar els meus sentits i la meva fe i deixar de viure't al meu costat: millor, dins teu.

Punt de vista

El patiment dels refugiats: un repte per a l'Església

L'angoixa i el perill que els refugiats i els desplaçats interns suporten és un gran repte pastoral per a l'Església. El papa Joan Pau II, fa disset anys, clamava: «La tragèdia dels refugiats és potser la tragèdia més gran dels nostres dies» (febrer de 1981, al campament de Morong, Filipines) i afegia: «Una ferida que posa al descobert el desequilibri i els conflictes del món actual» (1987, *Sollicitudo Rei Socialis*, 24).

La majoria dels refugiats viuen traumatitzats per la pèrdua de la identitat i pel patiment. Se senten humiliats, atemorits, ansiosos, deprimits, desorientats i profundament agreujats. Han comès o patit atrocitats, viuen una gran tensió i en un estat d'alerta permanent. Són gent escèptica i, sovint, recelosa, amb una estructura familiar destruïda. Els pares, moltes vegades, continuen a la guerra o han estat assassinats... Els campaments són un parany insalubre on abunda la sobredependència, la corrupció, la injustícia i la frustració. En un ambient de total soledat i d'abandonament o sota condicions de vida inhumanes, la promiscuïtat és endèmica amb un abandó o pèrdua total de la moralitat.

Malgrat tot, enmig de tot això, hi ha una gran voluntat de mantenir la família unida i de conservar la integritat. Encara més, un coratge heroic i un aplom de perdó poden redimir un assentament de vint mil persones. Per això, tenim mil raons per acompanyar-los amb satisfacció. Quan es viu a prop del patiment de tants refugiats, té sentit l'atenció pastoral!

L'Església és present a gairebé tot arreu. Per això, podem acollir el refugiat de pas per la parròquia o per la diòcesi i, amb la nostra xarxa internacional, protegir-lo i fer-li un seguiment fins que trobi un asil segur. Així, doncs, la nostra aportació complementa l'ajuda dels organismes internacionals que no tenen aquesta possibilitat, bé per l'especificitat de la seva ordre o bé pels seus compromisos polítics. ACNUR, per exemple, no pot entrar als campaments de refugiats de Tamilnadu ni pot complir totalment amb la protecció deguda als refugiats birmans de Tailàndia. En canvi, on hi hagi desplaçats o famílies en risc, l'Església és allí amb la missió d'acompanyar-los i vetllar per la dignitat de les persones.

Suggeriments pràctics

• Els tres principals organismes catòlics internacionals —el Consell Pontifici, Càritas Internacional i la Comissió Catòlica Internacional de Migració— haurien d'aclarir el paper a desenvolupar en les noves circumstàncies de desplaçament forçós, així com els serveis que puguin oferir, alguns dels quals són força precisos (...)

• El Consell Pontifici ha emprès encomiables iniciatives en la formació del clergat i dels seminaristes en incorporar en els seus estudis la promoció de la pau i les causes de la mobilitat humana actual (...)

• Alguns d'aquests organismes, o bé tots tres junts, en coordinació amb alguna universitat catòlica, podrien establir uns mòduls, adaptats a cada situació local i ordenats al coneixement dels drets humans dels refugiats, o dels principis de protecció, o dels mètodes d'una bona pastoral. Aquests mitjans serien molt útils per als col·laboradors parroquials o diocesans que treballen amb refugiats.

• L'Església ha d'obrir, a més, els braços als demandants d'asil, fins i tot a aquells que van ser expulsats ja que també són éssers humans. En aquest punt, l'Església, en ser més lliure que altres institucions, pot integrar els refugiats i emigrants, fins i tot els indocumentats, en els seus programes (...)

• Les noves circumstàncies requereixen noves estratègies pastorals. L'atenció legal i pastoral, per exemple, és molt necessària en els centres de retenció, cada vegada més nombrosos. Dos dels nostres darrers projectes són precisament per a dos centres dels Estats Units (Los Angeles i Elizabeth, a Nova Jersey), en col·laboració amb les diòcesis respectives. Més de 100.000 persones van patir el sistema de detenció nord-americà, el 1997, i enguany la xifra pot superar els 160.000. Altres projectes necessaris podrien incloure campanyes contra la xenofòbia o la defensa de les prestacions socials als demandants d'asil als països on es retallen.

• L'Església, amb la seva extraordinària xarxa mundial, pot superar totes les fronteres geogràfiques, polítiques o ideològiques, obrint així el camí cap a la veritat, la justícia i la veritable reconciliació.

• En el servei als refugiats, abunden les oportunitats ecumèniques de treballar units tots els cristians.

• En el pròxim Jubileu de l'any 2000, a més de les iniciatives previstes, seria bo incloure altres elements de la tradició bíblica, com la de donar terra als que no en tenen, llibertat als presoners i el retorn als exiliats. Així, els refugiats estarien en el cor d'aquestes celebracions.

Així, doncs, hem de lluitar enèrgicament contra tota font de divisió, tenir especial sol·licitud amb els exclosos, de qualsevol religió, grup ètnic o classe social, i prevenir els enfrontaments que genera l'exili. El nostre compromís real en favor dels refugiats és el test d'autenticitat de la nostra fe.

(Conferència pronunciada per Mark Raper, director internacional del Servei Jesuïta als Refugiats)

Cartes del lector

Diàleg obert

Per tal d'augmentar la participació i el debat entre els nostres lectors, obrim aquesta nova secció dins de «Cartes del lector», on els temes d'actualitat són els protagonistes. D'aquesta manera, esperem afavorir el diàleg obert en el nostre setmanari.

Testimoni

Sra. Directora,

És cosa sabuda que el mestratge més efectiu és l'exemple; les paraules massa sovint se les emporta el vent. Està comprovat que la conducta dels pares educa i persisteix, cosa que no succeeix tant amb els diem-ne «sermons» que hagin pogut sentir els fills en l'etapa de la seva formació. Partint d'aquest principi molt encertadament sabem, practiquem, recomanem el valor del testimoniatge en tot, sense oblidar la vida cristiana. Testimoni que té una incidència en el manament tan sovint recordat, ensenyat pel mateix Jesús, portador d'alegria, base de la nostra religió, l'«estimar» recomanat fins a la màxima «d'estimar el pròxim com a tu mateix».

Precisament aquest dies tenim ocasió de demostrar pràcticament el que volem ser, el que prediquem o procurem practicar davant de les penoses conseqüències fruit d'una natura descontrolada, a Centreamèrica. Estem donant prou testimoni? No deu ser que donem mal testimoni? Potser caldria que tots plegats, i quan diem tots volem significar els que ens creiem seguidors del Gran Amic, ens formuléssim aquesta pregunta.

GENÍS DE TERA TEIXIDOR
Badalona

Esqueles a
Catalunya Cristiana
Truqueu al
934 905 988
Descompte especial per a subscriptors, parròquies i comunitats religioses.

CAMPANYA REIS PER A TOTHOM

- **Recollida** de joguines noves i d'obsequis per a gent gran
  (colònies, sabó, mocadors, bufandes...)

- Pots participar-hi com a **Voluntari** fent tasques de recollida, selecció, empaquetament i distribució de les joguines i dels obsequis.

Punts de recollida:

CCU-Centre Cristià dels Universitaris
Villarroel, 81 baixos
Barcelona

Ràdio Estel
Diagonal, 460, 3r
Barcelona

Per a més informació, truca al
93 323 33 68

Coorganitzen

Càritas Diocesana de Barcelona

ràdio estel FM 106.6

ASU
Apostolat Seglar
Delegació Pastoral Universitària

Ara els nostres rius desemboquen al Palau Robert.

Els rius de Catalunya són molt més rics del que t'imagines. Són tot un món per descobrir. Amb el seu misteri. Amb la seva pròpia fauna. Amb la seva mitologia. Amb el seu passat. I també, amb molt de futur. I és que ara, a Catalunya, els rius tenen i ens donen vida. Redescobrim i conservem la seva màgia. Perquè els nostres rius són un patrimoni de tots. Ara, a Catalunya, els rius són vius. Viu-los al Palau Robert a partir del 6 d'octubre a l' Exposició **Les veus del riu.**

Generalitat de Catalunya

Amb el patrocini de: Agbar

AIGUES DE BARCELONA

saber escoltar

Joan Guiteras i Vilanova

Ofenses contra la veritat

És freqüent sentir discursos sobre la veritat. Els mateixos polítics s'hi solen referir. És exigida en els tribunals. Hom reclama la transparència tant per a les gestions socials com per a les econòmiques. La societat no para de demanar la veritat. Veritat que, de vegades, fa la sensació que només afecta determinats estrats de la vida. I que dificultosament s'aplica a determinades conductes morals i personals. Com si existís un camp molt íntim, on no hi hagués ni un raconet per a la veritat. Anunciar-la en relació amb el camp religiós i el seu vessant de conducta sembla una intromissió en terrenys prohibits. Com qui penetra en una mena de vedat espiritual, patrimoni subjectiu de cada ésser. Cal recordar que els humans no som illes i que, per tant, les decisions i actuacions, influeixen en l'existència dels altres i, per tant, en la marxa del món.

L'aposta per la veritat, en el fons, és més forta del que pot semblar a primera vista. Ningú no vol ser enganyat. Tanmateix hi ha veritables ofenses contra la veritat. Els cristians, com a homes i dones nous en Crist, hem d'abandonar la mentida i renunciar «a tota dolenteria i a tota falsedat, hipocresies, enveges i tota mena de maledicència» (1Pe 3:1).

Les ofenses contra la veritat són el fals testimoni i el perjuri, el judici temerari, la maledicència i la calúmnia, que ataquen el respecte a causa de la bona fama de les persones i a l'honor que els pertoca; l'afalac, l'adulació o complaença, la vanaglòria i la mentida. Cal recordar que les faltes de justícia i de veritat comporten necessàriament la reparació. La bona fama ha de ser retornada. Ho ha de tenir present una societat que, moltes vegades, la taca amb tota frivolitat. La parafernàlia mediàtica llança notícies que, sovint, toquen les persones en la seva bona fama, notícies que no estan comprovades o realitats que encara no han estat sotmeses als jutges. Si els acusats són innocents, com que la bondat no és notícia, no hi sol haver rectificació. No s'hi val a practicar allò de «si m'embrutes, t'emmascaro». Perquè tothom té dret a la bona fama.

a propòsit de la Bíblia

P-J Ynaraja,
capellà del Montanyà (ynaraja@redestb.es)

Avet

Em suggereix un amic que escrigui sobre l'arbre de Nadal. És evident l'oportunitat, i sé de quina espècie es tracta. La Bíblia de Jerusalem (en edició castellana) el menciona en una ocasió, exactament a 1R 6:34. Malauradament busco el passatge en altres versions catalanes, castellanes i franceses i en aquestes tradueixen un altra planta.

El problema és el de sempre: la dificultat de conservar per tradició el significat d'una paraula que no és important en el Llibre Revelat.

Conec les dues fustes, la de l'avet i la del xiprer; aquesta última és molt més aromàtica i agradable al tacte. Penso que a Israel difícilment pot donar-se l'avet de forma espontània si no és a l'Hermón, als cims del qual veig la neu de lluny, encara que sigui a ple estiu.

Sortint del terreny bíblic, però no del paisatge cristià, la qüestió es plantejà sovint així: «És millor el pessebre o l'arbre?» Crec que és una equivocació plantejar-se una cosa així.

El pessebre va néixer, segons s'explica, de la imaginació de sant Francesc d'Assís, la nit de Nadal del 1223, a la petita població de Greccio. Va ser el que actualment anomenarí-em pessebre vivent. A la península Ibèrica és un guarniment familiar, cosa que no passa a d'altres llocs, on es només una ornamentació d'esglésies.

L'arbre de Nadal sembla que és més antic. Va ser sant Bonifaci, gran missioner, que l'any 724, a la ciutat de Hessen, després de predicar i convertir-ne els habitants, es va atrevir a tallar una alzina dedicada al déu Donar i va plantar un avet en honor a Jesucrist. En aquest indret es va mantenir la conífera com a símbol cristià, cosa que va resultar fàcilment acceptable per als Reformadors, que no haurien vist amb bons ulls imatges o qualsevol representació plàstica del fet religiós. I aquí això no ho sabíem, com segurament ells no coneixien els nostres costums.

No ens hem dedicat a discutir si ens decantem per una cosa o l'altra; mentrestant, l'arbre l'acaparava el comerç i en els pessebres s'oblidava el Nen Jesús, es posava èmfasi en el grotesc «caganer». S'escau recordar la fàbula dels llebrers i dels gossos conillers.

L'endogàmia mai ha estat bona, ni en la biologia, ni en el pla espiritual, ni en l'eclesial. Quan pretenem que tot sigui nostre, i a la nostra manera, hom es pot trobar amb situacions estrambòtiques com aquella en què un dia em demanaven: «Per què a la missa no dóna la comunió en un porró, que és una cosa típica d'aquí?»

Claret

Manuel Simó Tarragó

La comunicació al servei de l'evangelització

La comunicació al servei de l'evangelització vol ser, senzillament, una eina, un instrument que ajudi tots els evangelitzadors i evangelitzadores a ser millors comunicadors de la bona notícia del Regne de Déu.
Aquest llibre vol afrontar, sobretot, aquesta vessant més pràctica de la comunicació. Perquè si és cert que és important tenir quelcom a dir *(saber)*, no ho és menys saber com dir-ho *(saber fer)*.

Els Daus 187. 104 p.
PVP: 1.100 ptes.

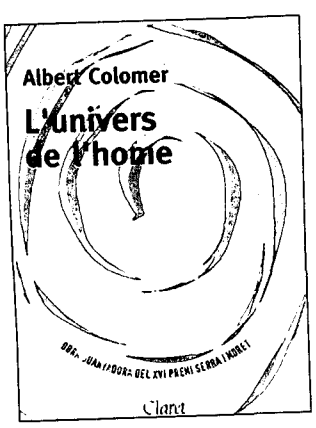

Josep Codina i Farrés

Noves pregàries amb ritme d'Evangeli i de Vida

Després del bon acolliment del llibre *Pregària amb ritme d'Evangeli i de Vida*, el seu autor ens n'ofereix una segona part. Com el primer, ha nascut de la vida d'una comunitat cristiana que desitja pregar amb l'evangeli de cada diumenge i al ritme de l'any litúrgic. Per això aquestes pregàries estan tan arrelades en l'Evangeli i arrapades a la vida.

Els Daus 188. 256 p.
PVP: 1.950 ptes.

Albert Colomer

L'univers de l'home

L'energia, la matèria, l'univers, són compatibles amb la llibertat i l'amor? Si existeixen, qui les crea, on habiten, com actuen, què originen? Igualtat, justicia, pau, alegria, són utopies inassolibles en aquest món? Bé i Mal, són fora de l'home o els engendra l'home?
Heus aquí les preguntes que *L'univers de l'home* planteja i per a les quals intenta de trobar camins de resposta.

Els Daus 189. 320 p. PVP: 2.250 ptes.

Dr. Josep Maria Guix, bisbe de Vic

Santa Maria de les feines senzilles

Sobre Maria, la humil noia de Natzaret, la mare de Jesús i l'esposa de Josep, s'han escrit una infinitat de llibres i d'articles, molts d'ells ben valuosos pel contingut, per la bellesa literària, per la riquesa iconogràfica... Tanmateix, el tema exposat en aquest llibret –sobretot si es té en compte el seu enfocament general i la forma en què és desenvolupat– no compta amb antecedents. Partint de la sociologia, de la Bíblia, de la teologia i de la Doctrina Social de l'Església, l'autor centra la mirada en Maria i en les tasques quotidianes per tal d'oferir a la pietat popular un camí senzill per a santificar el treball i per a santificar-se en el treball i amb el treball.

Els Daus 190. 64 p. PVP: 700 ptes.

Guió: ***Pilar París, Josep M. Lozano, Ignasi Ricart***
Il·lustracions: ***Maria Rius***

Parlem de Jesús
Jesús, què deia i què feia

Aquests llibres han estat pensats per a explicar-los als més petits; volen ajudar els pares i educadors a parlar de Jesús als infants, per tal que, d'una manera natural, entri a formar part de la seva vida quotidiana.
El text diu allò esencial de l'evangeli i deixa que el lector comenti amb tota llibertat aquestes il·lustracions plenes de vida i de tendresa.

Edicions en català i en castellà.

64 p. PVP: 1.490 ptes. cada un

Roger de Llúria, 5 • 08010 Barcelona • Tel. 93 301 08 87 • Fax 93 217 48 30 • E-mail: editorial@claret.es

Carta Dominical

Ricard M. Carles
Cardenal, arquebisbe de Barcelona

Feliç Nadal solidari!

Un dia d'aquest any que som a punt d'acabar, un gitano jove va entrar a les oficines de Càritas Diocesana. Es trobava en una situació de penúria absoluta i demanava una mica de menjar. La persona que el va atendre li va dir que, per resoldre el problema amb una certa garantia, li podia oferir una possibilitat de formació. La sorpresa d'ell fou total. «¿Quina formació em poden donar, si no he anat mai a l'escola?», va replicar. Li van dir que sempre tenia la possibilitat de fer un curset de formació ocupacional. «Actualment —em diuen a Càritas— aquest jove és sabater i es guanya la vida amb el seu treball, i està ben content d'haver acceptat l'oportunitat que li va donar Càritas.»

Aquest diumenge anterior a la diada del Naixement de Jesús, Càritas Diocesana fa una col·lecta per la realització dels seus objectius, sobretot de la seva Campanya de Nadal. El lema escollit per a enguany és molt suggestiu i arrenca, alhora, de la cultura cristiana i del llenguatge popular.

El lema en qüestió diu: «Aquest Nadal, tu també pots fer un petit miracle.» I el desenvolupament gràfic del lema, plasmat al cartell i als textos de la campanya, afirma que pagar un curs de formació laboral, instal·lar una dutxa en un habitatge remodelat, fer —o donar-hi suport econòmicament— un servei d'ajut a domicili, o garantir una beca de menjador per a un infant, són accions que realitzen de fet uns «petits miracles». Fan el petit miracle de permetre a una persona sortir del túnel i veure una mica de llum, sortir d'una situació de penúria i arribar a valdre's per ella mateixa.

Un ajut concret, sovint de no gaires diners, pot tenir l'efecte miraculós de trencar el procés cap a la desestructuració personal o familiar. I en aquest sentit és quelcom miraculós, com ho fou el curset per a la reinserció laboral del jove gitano que tan sols demanava alguna cosa per menjar.

En fi, desitjo a tothom un Nadal solidari. Solidari amb els necessitats de fora —que admirable ha estat la reacció del nostre poble en ajut de les víctimes de l'huracà *Mitch*— i amb els necessitats d'aquí. Tant la nostra solidaritat externa com la interna requereixen continuïtat. Un i altre ajut necessiten continuïtat, encara que les persones afectades i necessitades ja no siguin notícia.

El moviment solidari detectat aquestes mesos a la nostra societat no cal dir que és un signe del nostre temps i un signe d'esperança. Ho va dir Joan Pau II en l'encíclica *Sollicitudo rei socialis:* «Signes positius del món contemporani són la consciència de solidaritat creixent dels pobres entre ells, com també les iniciatives de suport mutu» (n. 39). Fa falta incrementar molt més la solidaritat per aconseguir contrarestar els desnivells econòmics mundials cada dia més greus.

El primer Nadal va irrompre com un signe de solidaritat amb els pobres. «Tot demanant al Senyor que el sapiguem acollir en aquestes festes de Nadal del 1998», he posat a la felicitació nadalenca. Aquest és el meu desig per mi i per tots els qui em vulguin escoltar. Que sapiguem fer realitat que Nadal és una crida no a malgastar, sinó a compartir allò que tenim. Amb aquest desig, un sant i feliç Nadal per a tothom!

Paraula i vida

Lluís Martínez Sistach
Arquebisbe de Tarragona i Primat

El misteri de Nadal

L'home, malgrat estar adelerat per la ciència i la tècnica, cada dia és més sensible a l'encís del Nadal autènticament cristià. Davant del misteri que presenten moltes realitats naturals, som més capaços d'acostar-nos i d'acceptar el misteri del Nadal. Perquè és un misteri joiós que Déu creador i omnipotent es faci infant pobre i humil.

El misteri del Nadal està amarat d'amor. Per això ha calat en el cor de la humanitat i arreu és una festa de fraternitat i de pau. El Fill de Déu es va fer carn perquè així nosaltres coneguéssim l'amor de Déu. Sant Joan ho diu clarament: «Perquè tant va estimar Déu el món, que va donar el seu Fill Unigènit, perquè tothom el qui creu en ell no es perdi, sinó que tingui vida eterna.»

Enguany celebrem les noces d'or de la Declaració Universal dels Drets Humans, de l'ONU. Tenen el seu fonament en la dignitat de la persona humana. Tanmateix, el fonament més pregon i absolut d'aquests drets i deures universals i indivisibles el trobem en Déu creador de l'home i de la dona.

Nadal és una manera ben palesa de celebrar aquest 50è aniversari, perquè Déu ens manifesta la nostra gran dignitat humana, assumint la nostra naturalesa. Aquesta ha estat la gran pedagogia de Déu que serà sempre vàlida en tota la vida de la humanitat. I sant Pere ens diu que el Verb s'ha fet carn «per fer-nos participar de la naturalesa divina». La dignitat de la nostra naturalesa humana, fonament d'aquells drets i deures, augmenta.

A prop del pessebre de Jesús infant s'entenen una munió d'afirmacions curulles de misteri i de claredat alhora. Sant Ireneu ens diu que «la raó per la qual el Verb es va fer home, i el Fill de Déu, Fill de l'home, és perquè l'home, entrant en comunió amb el Verb i rebent així la filiació divina, esdevingui fill de Déu». Sant Atanasi és encara més incisiu: «Car el Fill de Déu es va fer home per fer-nos Déu.» I comenta sant Tomàs d'Aquino: «El Fill únic de Déu, volent que participéssim de la divinitat, va assumir la nostra naturalesa, per tal que ell, fet home, fes déus els homes.»

Davant de la grandiositat de la senzillesa del misteri del Nadal, també és veritat que ens humanitzem molt més. Descobrim profundament què som i que Déu neix de nou en cada persona d'arreu del món. Nadal, alhora que ens divinitza, ens humanitza més i ens acosta especialment als pobres i marginats, a tota persona que sofreix en el cos o en l'esperit.

És ben veritat que Jesucrist, enviat pel Pare, essent ric es va fer pobre per nosaltres i per enriquir-nos amb la seva pobresa. Per això el Concili Provincial Tarraconense ens recorda la sol·licitud que hem de tenir pels més pobres i marginats. Aquesta sol·licitud es tradueix en compartir, fruit de l'amor. Nadal ens porta a entendre i a viure la grandiositat i les meravelles del misteri de l'amor.

Lleida

Mons. Malla, cinquanta anys de sacerdot

■ Les noces d'or se celebren el 19 de desembre a la catedral

LLEIDA.— El 19 de desembre es compleixen cinquanta anys de l'ordenació sacerdotal del bisbe de Lleida, Mons. Ramon Malla. Per celebrar aquest esdeveniment, la diòcesi s'aplegarà al voltant del seu pastor per donar gràcies a Déu en una eucaristia que tindrà lloc el dissabte 19, a les dotze del migdia, a la catedral de Lleida. La col·lecta de la missa es destinarà als països de Centreamèrica afectats per l'huracà *Mitch*.

El bisbe Malla ja va celebrar les seves noces d'or sacerdotals el 17 de maig en la jornada sacerdotal diocesana juntament amb altres preveres diocesans com Josep A. Brugulat, Miguel Huguet, Joaquim Salinas i Jesús Tarragona, i els claretians Joan Ripoll i Josep M. Tolosa. Al mateix temps, José Pascual Benavarri i Santiago Zarranz commemoraven els seus seixanta anys de vida sacerdotal.

El 29 d'octubre Mons. Malla va celebrar un altre aniversari: els trenta anys de la seva ordenació episcopal, que va rebre a la catedral Nova de Lleida, la tarda del 27 d'octubre de 1968, de mans del nunci Mons. Dadaglio, tot succeint en la seu lleidatana el bisbe Aurelio del Pino Gómez.

El bisbe Malla va néixer a la Seu d'Urgell el 4 de setembre de 1922. Té 77 anys, per la qual cosa, i tal com és preceptiu, el 4 de setembre de 1997 va presentar la seva renúncia a Roma per raó d'edat, si bé la seva substitució a la seu lleidatana va quedar ajornada fins a la segregació definitiva de tots els pobles de la Franja que pertanyien a la diòcesi de Lleida, procés que va cloure el 15 de juny passat.

Posteriorment, el 27 de juny el nunci Lajos Kada va publicar un decret pel qual assenyalava que el patrimoni artístic que procedeix de les parròquies desmembrades de la diòcesi de Lleida ha de retornar a la diòcesi de Barbastre Montsó, que en reclama la devolució. Davant la pressió de la societat lleidatana, el bisbe Malla va presentar un recurs davant de la Congregació dels Bisbes a Roma, de la qual encara s'espera la resposta. Aquesta resolució vaticana precipitaria el relleu episcopal a la diòcesi de Lleida, que s'ha dilatat en el temps a causa d'aquestes circumstàncies.

Mons. Malla en l'ordenació diaconal de Víctor Martínez, el 29 de novembre.

Davant la relació d'episcopables que el poden succeir (es parla, entre d'altres, del bisbe auxiliar de Barcelona Soler Perdigó i del de Menorca, Mons. Ciuraneta) afirma: «No em preocupa qui serà el meu successor, tots en són dignes; el que sí desitjo és que sigui un bisbe català.» Hi ha qui ha volgut veure en aquesta missa a la catedral un comiat oficiós de Mons. Malla de la diòcesi de Lleida.

Jordi Curcó

Les monges de Santa Anna i les josefines, d'aniversari

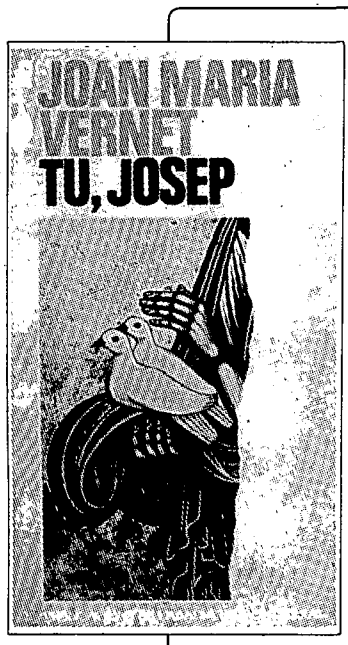
LLEIDA.— Dues congregacions femenines de Lleida, les Filles de Sant Josep i les Filles de la Caritat de Santa Anna, han estat de festa. Les primeres pels 90 anys de vida d'una de les seves monges, i les segones per la celebració de les noces d'or d'una germana de la comunitat.

Les Filles de Sant Josep, amb més de 103 anys de presència a Lleida, van celebrar el novembre passat els 90 anys de la germana Josefa Rodríguez, que complia a la vegada 71 anys de vida religiosa a Lleida. La comunitat està formada per 22 religioses i és la més nombrosa de la diòcesi de Lleida.

La germana Josefa, una dels deu fills d'una família humil d'un poble proper a Santillana del Mar, a Cantàbria, va arribar a Lleida el 1932. Ara, amb 90 anys fa memòria d'una llarga vida consagrada al servei de Crist i de les joves, més de mil que li han estat encomanades durant la seva llarga vida religiosa. Amb motiu d'aquest aniversari s'aplegaren entorn d'ella la comunitat de josefines i els seus familiars més propers, entre els quals cal assenyalar dues germanes, també josefines: la Balbina, que té 74 anys, que resideix amb ella a la casa de Lleida i va ser missionera a Angola, i la Maria, que ha estat missionera al Brasil i que actualment viu a la casa de les Josefines de Terrassa.

D'altra banda, una religiosa de les germanes de la Caritat de Santa Anna, la germana Victoria Gutiérrez, va celebrar el 5 de desembre les seves noces d'or, tot renovant els seus vots davant del bisbe de Lleida, Mons. Ramon Malla. En l'acte religiós va estar acompanyada dels familiars més propers provinents del seu Bilbao natal, de Veneçuela i França.

En l'homilia el bisbe Malla es va referir a la vida religiosa consagrada com un viure amb profunditat l'amor vertader i sense límits. Abans de cloure l'acte, la germana es va referir als presents amb paraules d'agraïment: «En primer lloc a Déu pel do de la vida i de la vocació i perquè sempre m'he sentit molt estimada per Ell.» *(J.C.)*

«TU, JOSEP»,
de Joan Maria Vernet

S'ha dit amb raó que «cap personatge bíblic no ha estat tan maltractat com el de sant Josep» ja que moltes vegades la literatura, la iconografia i la pintura han desvirtuat del tot aquesta noble i humaníssima figura que va ser Josep de Natzaret, l'espòs de Maria.

Aquest llibre vol col·laborar en una presentació més autèntica d'aquest sant, un Josep jove, humà, enamorat, treballador. Un Josep senzill i profund, home dels nostres dies al mateix temps que el Josep de l'evangeli.

Aquest és el Josep que se'ns presenta en aquest llibre, fruit d'un profund estudi de l'Escriptura i d'una llarga estada a Betlem.

Editat per: PUBLICACIONS DE L'ABADIA DE MONTSERRAT
El trobareu a la vostra llibreria habitual.

TARRAGONA

Un tractat de cristologia enceta una nova col·lecció

TARRAGONA.— L'Institut Superior de Ciències Religioses Sant Fructuós (Insf) de Tarragona, juntament amb Publicacions de l'Abadia de Montserrat, ha posat en funcionament una nova col·lecció de llibres de temàtica religiosa per tal que hi puguin publicar els seus professors. El primer volum és un tractat de cristologia del teòleg reusenc Josep Gil.

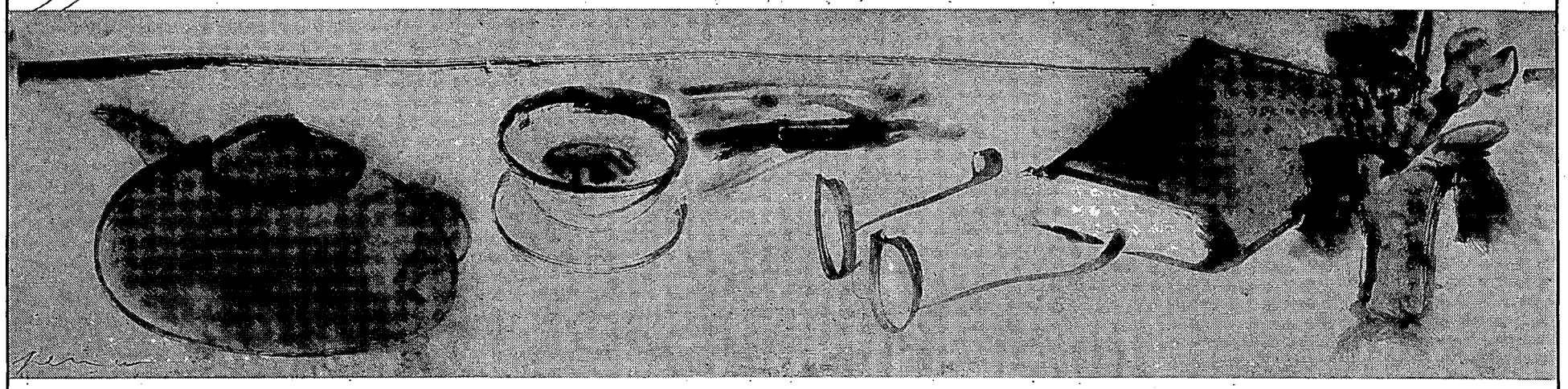
La col·lecció s'anomena «Estudis de Teologia i Ciències de la Religió» i es preveu que aparegui un volum nou cada any. D'aquesta manera, l'Insf ha volgut dotar el seu professorat d'un espai per publicar les seves investigacions i treballs, i en aquest sentit es recorda que la seva tasca no només és docent, sinó també investigadora. Des del centre es destaca que la col·lecció és «una proposta feta des de Tarragona, però, gràcies a l'acord amb Publicacions de l'Abadia de Montserrat, amb una difusió molt més àmplia».

Josep Gil i Ribas és l'autor del primer volum, titulat *Jesús, Fill de Déu i germà dels homes*. Ell mateix explica que no es tracta exactament d'una investigació —la seva especialitat és l'escatologia—, sinó més aviat «un repàs a les diferents perspectives que s'han donat fins ara dins la Cristologia, una mena de manual». *(G.S.)*

98 NADAL

NADAL 98

Fundació Blanquerna

Autor de la il·lustració: Perico Pastor

Al principi ja existia aquell
que és la Paraula.
La Paraula era amb Déu
i la Paraula era Déu

(Jn. 1, 1-2)

La Fundació Blanquerna
i els seus centres
us desitgen
un Bon Nadal
i un feliç 1999

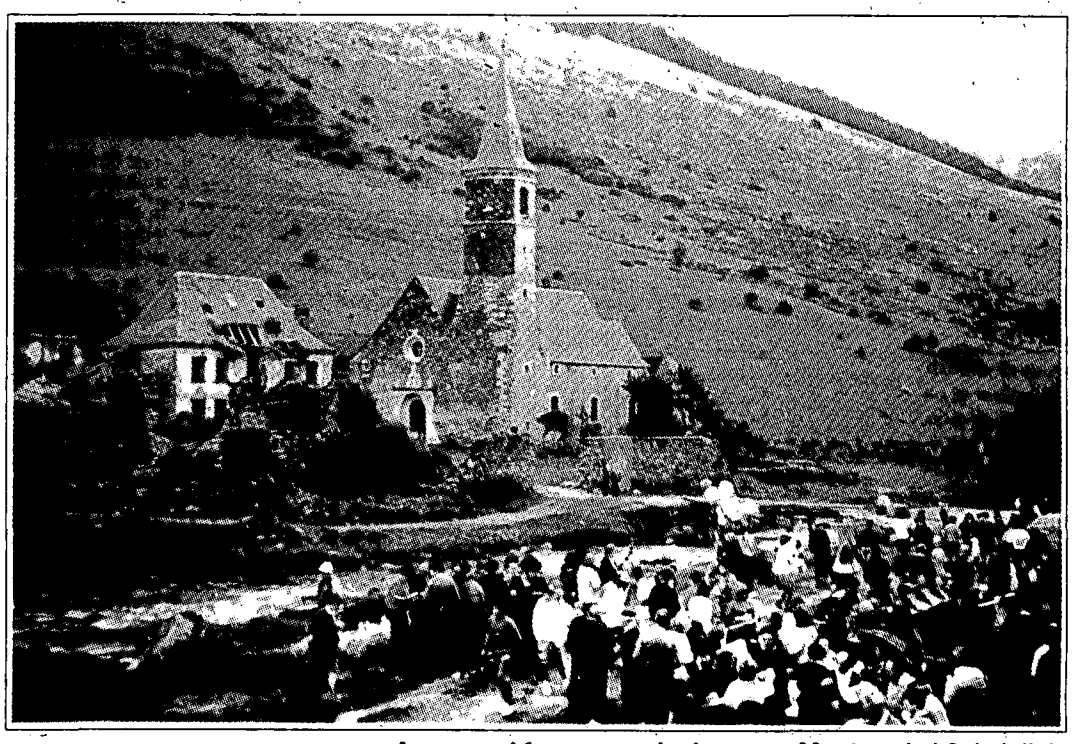
Facultat de Psicologia i Ciències de l'Educació · Escola Universitària d'Infermeria i Fisioteràpia · Facultat de Ciències de la Comunicació · Escola Universitària de Relacions Laborals · Càtedra Ramon Llull Blanquerna
Institut d'Estudis Polítics

Fundació Blanquerna **Universitat Ramon Llull**

Urgell

Urgell, terra d'aplecs

La diòcesi d'Urgell està integrada per comarques rurals; la majoria dels pobles viuen de l'agricultura i de la ramaderia o bé estan directament vinculats a aquests sectors... Això fa que estiguin íntimament lligats a les tradicions, algunes de les quals han marcat la seva història i la pròpia personalitat. Formen part de la seva naturalesa. Estimen les pròpies tradicions, les conreen i s'hi aferren amb un afecte irrenunciable. Els aplecs constitueixen la tradició religiosa més entranyable que ha afaiçonat l'ànima dels pobles.

Aranesos i francesos s'apleguen a Montgarri el 2 de juliol.

Després de la maltempsada de l'emigració del món rural, al bisbat encara s'hi celebren 68 aplecs, la majoria a la primavera, en temps pasqual. És l'època més adequada perquè cada aplec és una eclosió pasqual. Jesús ressuscitat sempre es va fer present a la comunitat reunida en pregària. La majoria dels aplecs, exactament 43 —un 63%—, estan dedicats a una advocació mariana, la resta a sants i santes.

Cal fer camí, deixar les seguretats i l'aixopluc de la llar, sortir i trepitjar la terra. Córrer un risc i fer l'esforç que exigeix el pas pausat i constant del muntanyenc. En molts santuaris s'ha respectat el costum de fer a peu tota o bona part del camí. Guarden gelosament el privilegi de sentir les sensacions de trepitjar la terra, les pedres i l'herba tendra. El camí es fa amb la comunitat: familiars i amics. El fet de caminar plegats fa sorgir entre els pelegrins una relació agradable i enriquidora que supera la solidaritat i la mateixa amistat. Possiblement evoca els quaranta anys de desert que va fer el poble de Déu, marcat sempre per la infidelitat i la idolatria, però agermanat per l'ideal de ser un poble.

Quan els pelegrins arriben a l'ermita sorgeix la festa. Hom oblida qualsevol rancor i diferència, palpa la germanor i en gaudeix. Tot és bo i agradable perquè la comunitat s'ha retrobat i s'ha fet més gran. És l'hora de la reunió festiva: l'Eucaristia i el dinar. La celebració té una ànima i això fa que sigui tan expressiva. Com el cant de l'aigua que brolla de la font i s'esmuny saltironant entre la gleva fins al barranc. Acabada la missa es fa una ofrena als pelegrins per manifestar la caritat o bé guardar un record de la diada. A Montgarri donen pa i formatge, en altres llocs només pa. A Sant Miquel de les Masies en diuen la «brina». És dia de festa i tothom, també els pobres, n'havien de participar. A l'antigor als pobres els tenien presents a les grans solemnitats, perquè tots formen l'assemblea i no es pot excloure ningú de la festa. Quan l'assemblea recupera la identitat sorgeix espontàniament la caritat. A l'hora de repartir el pa, el poble canta els goigs, una melodia senzilla i enganxosa que glossa la història del santuari, les seves glòries i els favors rebuts. Potser un dia algú escriurà la història dels pobles a partir dels seus santuaris i ermites, perquè hi batega ben fort la seva ànima.

Tots se senten poble

L'aplec reuneix tothom, els que cada diumenge van a missa i els que viuen allunyats de la comunitat cristiana. Tots se senten poble i hereus de les seves tradicions. A Bon Repòs, els dilluns de Pentecosta, s'hi apleguen més de 3.000 devots, com a Montgarri el dia 2 de juliol. També són multitudinaris els aplecs de Meritxell i Núria, el 8 de setembre, o bé els de Canòlic, Remei, Sant Crist de Balaguer, Arboló... Altres tenen menys assistència, però la mateixa intensitat espiritual. A Sant Quiri, a l'Alt Urgell, hi pugen un centenar de devots que fan una hora de camí costa amunt.

Si l'acta de consagració de la catedral d'Urgell, del segle x, és considerada la carta geogràfica del bisbat, els santuaris poden ser qualificats com les fites que marquen la història dels pobles. Advocacions religioses i santuaris assenyalen els primers passos dels pobles, de vegades el naixement. Només cal esmentar el Sant Crist de Mur, a la Conca de Tremp, Núria, el Sant Crist de Balaguer, Meritxell a Andorra, etc.

La influència dels santuaris supera la tradició i ha inspirat la vida dels pobles. Com els fills de Sant Benet, devots i pelegrins han amassat treball i devoció i aquest pa n'ha configurat la identitat.

Antoni Mirabet

CENTRE DE RELACIÓ i ORIENTACIÓ MATRIMONIAL

Si es troba sola o sol, cerqui la seva parella seriosament. Dirigit per una psicòloga col·legiada amb 23 anys d'experiència. Servei opcional de vídeo.

COSM, Balmes, 64, 3r 2a - Barcelona
Tel. 934 877 180
Girona i Tarragona: 902 113 812

CASA GAY

MÉS DE 100 ANYS ORGANITZANT

CONGRESSOS I REUNIONS

L'EXPERIÈNCIA ENS AVALA

ROGER DE LLÚRIA, 12 I 14
Tels. 318 14 95 - 301 67 31 - Fax: 412 44 55

«IN MEMORIAM»
PAU LÓPEZ CASTELLOTE

En el nostre número 1.000, en la memòria dels col·laboradors de *Catalunya Cristiana* que havien mort, vaig tenir un lamentable oblit pel qual demano sincerament perdó: el de Pau López i Castellote, que durant molt temps va publicar els seus articles en el nostre setmanari, donant-hi relleu amb la seva personalitat rica en pensament i humanisme cristià.

Pedagog reconegut arreu per la seva vàlua, durant molts anys va ser director del Col·legi dels escolapis del carrer de la Diputació, posava en els seus articles aquell to d'ensenyament que fàcilment es captava, i feia assequibles els seus conceptes clarificadors en moltes qüestions de gran actualitat tant des del punt de vista cristià com senzillament humà.

Recordo el dia que va comunicar-me la seva malaltia que inexorablement havia de portar-lo a la mort. I la naturalitat amb què va dir-m'ho, una naturalitat que només poden assolir els elegits.

Oriol Camps

En el moment de tancar aquesta edició ens hem assabentat de la mort del nostre col·laborador i corresponsal a Solsona, Lluís Badia i Torres. Donem el nostre sentit condol als seus familiars i amics i, des de *Catalunya Cristiana* en el proper número, farem arribar als nostres lectors un recordatori que alhora serà un sentit homenatge a la seva persona.

Barcelona

Foto: Anna S. Mir

Moltes persones esperen un miracle.

Miracle de Nadal

■ El 20 de desembre se celebra la col·lecta de Càritas

BARCELONA.— La petita contribució de cada fidel pot ajudar moltes persones necessitades i esdevenir així un petit miracle de Nadal. El 20 de desembre tindrà lloc la col·lecta amb què Càritas recull més diners: l'any passat la diòcesi de Barcelona va recaptar 200 milions de pessetes i a tot Catalunya, uns 400; una quantitat molt superior a la reunida en la campanya de Corpus. Càritas reconeix que Nadal és una època de molta sensibilitat.

«Creus en els miracles? Nosaltres sí» és el lema d'una campanya que pretén recollir fons i sensibilitzar sobre els problemes de la nostra societat, el Quart Món. La idea de Càritas és que «petites aportacions poden aconseguir millorar la situació de moltes persones: la mare de família sola i sense recursos que troba una llar per a ella i els seus fills; l'home que després de molts anys d'atur torna a tenir un contracte de treball; els nens del carrer quan se'ls obre la porta d'un centre on els estimen i els ajuden...».

El punt de partida de l'organisme és que els grans problemes tenen dimensions individuals que poden ser alleugerides gràcies a una solidaritat més immediata. «Quan pots modificar situacions concretes pots incidir en els grans problemes; les petites actuacions són importants», s'afirma des de Càritas.

És més, la proximitat del problema mou més a l'actuació. Per això, en el tríptic de la campanya, Càritas ha optat per incloure-hi amb noms i cognoms persones que amb el seu donatiu han ajudat a fer una mica més agradable la vida d'una persona necessitada. S'aconsegueix així posar cara i ulls a unes xifres anònimes i deshumanitzades: segons Càritas, a la província de Barcelona 618.000 persones es troben en situació de pobresa, seguint les categories establertes per la Unió Europea.

Amb motiu de la col·lecta, s'ha publicat un Full Dominical Extra. En l'editorial, firmada per Salvador Bacardit, delegat episcopal de Càritas, es diu el següent: «Si Déu hagués d'escollir una realitat social on nasqués avui el seu fill, Jesús de Natzaret, no seria estrany que es fixés en els "nens del carrer". Fins i tot ell mateix assumiria la història de qualsevol d'aquests infants de famílies desestructurades i d'ambients tan marginals. (...) El miracle d'un nou Nadal és possible fer-lo. L'ajuda que aportem a qualsevol persona que se sent oblidada de tots, perquè viu al marge de la societat, és per a ella el miracle de l'amor, que li dóna un nou alè de vida i d'esperança. A través de Càritas, tu pots fer aquest miracle.»

Carme Munté

AVORTAMENT:
No és legal.
És letal.

No estàs sola. PRO VIDA ha ajudat més de 15.000 mares amb aliments, allotjament, atenció mèdica, psicològica, econòmica i laboral.

No avortis. Truca.
Viu i deixa'l viure.

FEDERACION ESPAÑOLA DE ASOCIACIONES PRO VIDA
N.I.F.: G08840977
LLAMA Y VIVE
93 204 71 11 / 91 548 25 26

ALBACETE 967 52 34 76 - ALACANT 965 20 98 71 - BADAJOZ 924 25 13 53 BARCELONA 932 04 71 11 BILBAO 944 15 55 19 - CARTAGENA 968 12 27 76 CASTELLÓ 964 25 24 10 - CÒRDOVA 957 49 28 57 - CONCA 969 23 29 80 - GIJÓN 985 34 73 45 - GIRONA 972 22 76 22 - JAEN 953 24 33 28 - JEREZ 956 34 04 31 - LLEÓ 987 25 69 58 - LUGO 982 22 53 70 - MADRID 915 48 25 26 - MADRID 914 35 17 28 - MAIRENA DEL ALCOR 955 94 27 97 - MALAGA 952 21 66 11 - MÚRCIA 968 21 82 22 - ORENSE 988 24 51 66 - OVIEDO 985 25 91 31 - PALÈNCIA 979 72 89 54 - PAMPLONA 948 22 44 73 - SANTANDER 942 33 49 96 - SEGOVIA 921 42 42 15 - SEVILLA 954 27 89 50 - VALÈNCIA 963 52 51 91 - VALLADOLID 983 33 30 32 - VIGO 986 26 17 16 - VITORIA 945 27 16 19 - SARAGOSSA 976 20 00 66

Barcelona

Pregar per l'Església és pregar pel món

■ La catedral de Barcelona acull la Vetlla de la Immaculada

BARCELONA.— Sé reconèixer que el testimoni de la Verge Maria ha estat imprescindible perquè es fes realitat el pla de Déu? Visc a Maria, verge, com a mare de la meva fe? En la meva vida, conscientment i confiadament he dit sí a Déu? Aquests són alguns dels punts de reflexió i oració que van guiar la Vetlla de la Immaculada, celebrada el 7 de desembre a la catedral de Barcelona.

La nau central del temple era plena de gom a gom, i els presents a l'acte agraïen l'escalforeta que hi havia dins el recinte. La Vetlla de la Immaculada va reunir molts joves, i no tan joves, de la diòcesi, que van començar a assajar els cants. «Sigueu fidels al vostre baptisme! Testimonieu l'Evangeli! Com a membres de l'Església, actius i responsables, sigueu deixebles i testimonis de Crist que revela al Pare i resteu units a l'Esperit que dóna la vida!» Amb aquestes paraules que el Sant Pare va dirigir als presents a la Jornada Mundial de la Joventut a París, el cardenal de Barcelona va obrir la nit amb Maria com a protagonista.

El motiu de la Vetlla era la pregària i l'oració al voltant de la Mare de Déu, però també es va pregar per l'Església, ja que també és mare com Maria. «Preguem en el nostre ser Església; preguem a Maria, ja que en Ella neix l'Església; que Ella ens faci créixer l'arrel de la fe, i que fem que la nostra vida estigui oberta al pla de Déu,

«La Immaculada Concepció d'El Escorial», de Murillo.

així com va estar-ho la vida de Maria», va exhortar l'arquebisbe de Barcelona, Mons. Ricard M. Carles. Maria és el model i mare de l'Església, i ho és en tots els moments. Al llarg de la Vetlla, es va recordar l'acció i el paper que la Mare de Déu ha acomplert: «En l'Església naixent, Ella va donar escalf portant al món el Creador. En l'Església sofrent, quan es trobava al peu de la creu, en acceptar el testament de l'amor diví, va prendre com a fills tots els homes, engendrats a la vida eterna per la mort de Crist. Ella, quan els apòstols esperaven l'Esperit Sant promès, uní la seva pregària a la dels deixebles i fou model perfecte de l'Església orant. I Ella, assumpta ja a la glòria del cel, vetlla per l'Església pelegrina amb amor matern, i en guia benignament els passos.»

La veu dels testimonis

La celebració va acollir la lectura de testimonis de diferents personatges que ens donen una visió personal de Maria. Es va llegir, per exemple, un text d'Edith Stein, religiosa que va morir a la cambra de gas a Auschwitz, on ressalta que «Maria ens estima, ens coneix, vol fer de nosaltres el que hem de ser; sobretot, ens vol conduir a la unió més íntima amb el Senyor». A través de la lectura d'aquests textos, es van proposar diferents punts de reflexió que portaven a la pregària a la Mare de Déu, perquè faci que nosaltres puguem entendre el sofriment dels altres, que ens converteixi en apòstols valents de l'Evangeli, fent que la figura i el missatge de Jesús arribi a tothom; també es va pregar per les vocacions sacerdotals, demanant a Maria que propiciés que molts joves se sentissin atrets per Jesús, fins al punt de consagrar les seves vides al ministeri sacerdotal.

La Vetlla va acabar amb les paraules del cardenal, que va dirigir una pregària al Senyor, tot agraint que ens hagués donat Maria com a mare, que sabéssim compartir l'obediència, l'amor i l'agraïment que Ella va sentir pel Pare, que ens fes forts en la fe, per difondre el missatge del Crist, i que ens deixéssim moldejar per Déu, com el terrissaire moldeja l'argila. El cardenal va finalitzar la pregària afirmant que «de la mateixa manera que nosaltres ens sentim orgullosos quan algú parla bé de les nostres mares, segurament Jesús es deu sentir molt orgullós, ja que avui tots hem estat lloant la seva».

Gerard Redó

50 ANIVERSARI DE LA DECLARACIÓ UNIVERSAL DELS DRETS HUMANS 1948-1998

Per tal de commemorar aquesta important efemèride els Ajuntaments

d'ALGUAIRE, AMPOSTA, L'AMETLLA DEL VALLÈS, ALCOI, ARBÚCIES, BADALONA, BALAGUER, BARBERÀ DEL VALLÈS, BARCELONA, CALAFELL, CALDES DE MONTBUI, CARDEDEU, CASTELLAR DEL VALLÈS, CASTELLBISBAL, CASTELLDEFELS, CENTELLES, CERVELLÓ, CORNELLÀ DE LLOBREGAT, CUNIT, FIGUERES, FLIX, L'HOSPITALET DE LLOBREGAT, IGUALADA, LLEIDA, MALGRAT, MANLLEU, MANRESA, MARTORELL, EL MASNOU, MATARÓ, MOIÀ, MOLLERUSSA, MONTGAT, MONTMELÓ, MONTORNÈS, MÓRA D'EBRE, MÓRA LA NOVA, MORELLA, OLOT, PALAMÓS, EL PALAU D'ANGLESOLA, PALAU DE PLEGAMANS, PERPINYÀ, PORQUERES, PRATS DE LLUÇANÈS, PREMIÀ DE DALT, PREMIÀ DE MAR, PUIG-REIG, REUS, RIPOLLET, RUBÍ, SAGUNT, SALLENT, SALT, SANT ADRIÀ DE BESÒS, SANT BOI DE LLOBREGAT, SANT JOAN DESPÍ, SANT FELIU DE LLOBREGAT, SANT JUST DESVERN, SANT PERE DE RIBES, SANTA COLOMA DE GRAMENET, SANTA MARGARIDA I ELS MONJOS, SITGES, TÀRREGA, TERRASSA, TIANA, TORREDEMBARRA, TORTOSA, TREMP, EL VENDRELL, VILAFRANCA DEL PENEDÈS, VILANOVA I LA GELTRÚ, VILASSAR DE DALT

han distribuït entre els nens i les nenes de les seves poblacions el llibre

AIXÒ ÉS LA DECLARACIÓ UNIVERSAL DELS DRETS HUMANS
text de Meritxell Margarit / il·lustracions de Carles Romeu

llibre que ha obtingut el reconeixement de la UNESCO com a publicació idònia per sensibilitzar els més joves envers la necessitat de respectar i fer respectar els Drets Humans

EDITORIAL MEDITERRÀNIA

Sessions sobre «Fides et ratio»

BARCELONA.— Les facultats de Filosofia i Teologia de Catalunya van organitzar conjuntament dues sessions (el 2 i el 9 de desembre) obertes a professors i alumnes de totes dues facultats, i al públic en general, al voltant de la darrera encíclica de Joan Pau II, *Fides et ratio*. L'encíclica s'escau arran del vintè aniversari del seu pontificat i de la canonització de santa Teresa Benedicta de la Creu (Edith Stein), filòsofa i mística alemanya. Aquests dos fets tenen un denominador comú: s'hi endevina la voluntat del Sant Pare d'estimular el pensament catòlic al llindar del segle XXI després de la crisi de les ideologies i amb vista al proper mil·lenni. Totes dues sessions van ser presidides i clausurades per l'arquebisbe de Barcelona, Mons. Ricard M. Carles. *(C.C.)*

Som gairebé a totes les llars

És del tot segur que a la seva llar, com a la de milers i milers de famílies, hi ha instal.lat algun producte Roca.
Al llarg de més de 75 anys, el nostre objectiu constant ha estat augmentar la qualitat de vida proporcionant comfort i benestar màxim, a tots els gustos i necessitats.

Això ens obliga a millorar allò que moltes vegades sembla immillorable.
Conegui les novetats de Roca. Hem aconseguit aplegar els últims avenços tecnològics amb el disseny més actual.

CAMBRES DE BANY
AIRE CONDICIONAT
CALEFACCIÓ
CERÀMICA

Roca

Tortosa

Mons. Carrera parla al laïcat de Tortosa

TORTOSA.— El bisbe auxiliar de Barcelona Mons. Joan Carrera va pronunciar recentment al saló d'actes del Patronat una conferència organitzada per la Fundació Manyà. Hi van assistir unes 300 persones, cosa que suposa un bon augment respecte d'anys passats. Joan Carrera va explicar com el laic actual ha de maldar per una Església funcional de cara a l'evangelització. Els batejats-confirmats s'han de sentir enviats i molt sensibles a la problemàtica del món. Va alertar, com ja ho va fer l'arquebisbe de París, Mons. Lustiger, els capellans obrers del perill que com a enviats oblidin el missatge. *(J.B.B.)*

Pessebre monumental pels drets humans

TORTOSA.— A la pedania de Campredó, s'ha instal·lat el 5è pessebre monumental, que enguany s'ha fet ressò dels cinquanta anys de la Declaració dels Drets Humans. El pessebre presenta maquetes d'edificis emblemàtics com el Pont del Diable i l'amfiteatre romà de Tarragona, o els Reials Col·legis i la llotja del Parc Teodor González de Tortosa.

En la inauguració del pessebre i després del concert nadalenc de la coral Vent de Dalt, el periodista Daniel Arasa, president del Grup d'Entitats Catalanes de la Família, va pronunciar una conferència relacionant el Nadal amb els drets humans.

L'1 de desembre, en roda de premsa, l'alcalde de Tortosa, Marià Curto, va exposar una primera tanda de commemoracions dels cinquanta anys de la declaració. Parròquies, col·legis i institucions s'hi han sumat. L'acte més popular va ser l'homenatge que el dia 12 es va retre al comandant de l'exèrcit de l'aire Artur Anguera, tortosí assassinat per ETA al gener de 1992 a Barcelona. Va presidir l'acte el conseller de Cultura, Joan Maria Pujals, i hi va assistir l'arquebisbe de Barcelona, Mons. Ricard M. Carles. El marc de l'homenatge es va centrar al carrer on vivia la família paterna. Així l'últim tram del carrer Ramon Berenguer IV portarà el seu nom.

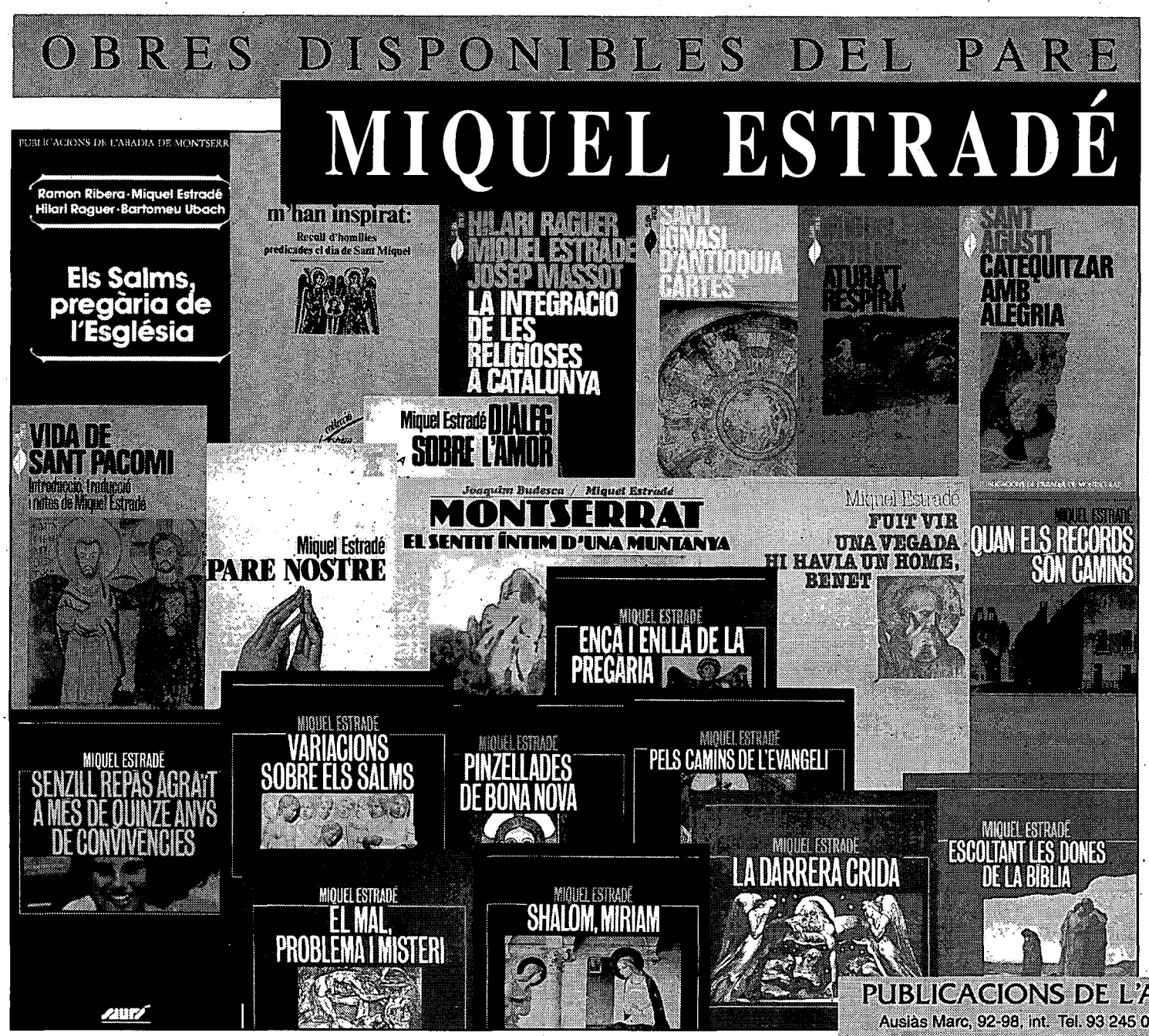
J. Blanc i Bahima

VI Jornada de Pastoral Penitenciària de Catalunya

TORTOSA.— El 28 de novembre, a la Casa-Mare de les Religioses de la Companyia de Santa Teresa, del Raval de Jesús, es van reunir 125 agents de Pastoral Penitenciària. Són cristians de base parroquial, religiosos i religioses, diaques permanents i preveres compromesos amb la dedicació als presos.

Després de la pregària, els assistents van escoltar la conferència de Mn. Ramon Prat, professor de Teologia Pastoral de la Facultat Eclesiàstica de Catalunya. Mn. Prat, que a Lleida dedica dues hores a la setmana a escoltar i orientar els encarregats de les presons, va explicar el nucli del seu llibre: *Rentar els peus*.

La segona ponència la va dirigir Armand Calderó, sotsdirector general de Serveis Penitenciaris i Rehabilitació de la Generalitat de Catalunya. Cal remarcar la taula rodona sobre toxicomanies, cases d'acollida i reinserció laboral. Va presidir l'eucaristia el vicari general, Josep M. Tomàs Prat, que va animar el col·lectiu de voluntaris de presos a treballar en la reinserció social. *(J.B.B.)*

Per una vellesa digna

■ Un 15% dels catalans passen dels 65 anys

La Federació d'Associacions de la Tercera d'Edat de Catalunya (FATEC) vetlla pels drets de la gent gran. La seva lluita no està centrada únicament en l'àmbit català ja que la FATEC està adherida al Consejo Estatal de Mayores, a l'Estat espanyol i, a escala mundial, a la Federació Internacional d'Associacions de Gent Gran (FIAPA). L'any vinent se celebrarà l'Any Internacional de la Gent Gran i la FATEC en serà la principal representant catalana.

Les dades demogràfiques actuals s'han invertit respecte de les de principis de segle: l'esperança de vida s'ha allargat fins als 80 o 85 anys, mentre que la natalitat ha davallat fins a uns límits preocupants. Actualment un milió de catalans i vuit milions d'espanyols passen ja dels 65 anys, edat en què els homes entren en el període, angoixant per a alguns i gratificant per a d'altres, anomenat *jubilació*.

Quan va entrar en vigor la llei de jubilació obligatòria algunes d'aquestes persones grans van patir un autèntic xoc emocional ja que passaven de tenir una vida activa a una de contemplativa que en alguns casos es traduïa en avorriment i fins i tot s'arribava a situacions de suïcidi com a via d'evasió de l'angoixa del no fer res. És per això que van començar a aparèixer els primers clubs o casals en què la gent gran s'hi podia reunir per passar l'estona fent activitats ludicoeducatives. Això no era prou per pal·liar els efectes morals de, en alguns casos, vint anys de jubilació.

Però el col·lectiu de la gent gran estava desprotegit davant de l'Estat. Alguns d'aquests jubilats passaven els anys que els restaven de vida amb autèntica penúria econòmica ja que les pensions eren insuficients i, a més, no se'ls donava gaires facilitats en concepte de transports, de viatges, d'oferta cultural, de medicina, d'infraestructures adequades a les seves necessitats físiques...

És per això que l'any 1982 va néixer la Federació d'Associacions de la Tercera Edat de Catalunya, la FATEC, per lluitar legalment perquè la gent gran tingués una vellesa i una jubilació amb la mateixa dignitat amb què va viure els períodes de joventut i de maduresa. Des de la seva fundació ara ja fa 16 anys, la FATEC representa més de 350 casals de gent gran de tot Catalunya. «Nosaltres no lluitem perquè aquests casals estiguin ben condicionats. Això ja és problema de cadascú amb el seu ajuntament. El que nosaltres fem és lluitar legalment davant de la Generalitat de Catalunya i dels ajuntaments de les quatre províncies catalanes perquè la gent gran tingui les màximes facilitats i drets per passar els darrers anys de la seva vida», afirma Josep Roig, president de la FATEC. «A més, afegeix, creiem que la gent gran no s'ha de resignar a la vida de casal. És a dir, que abans s'intentava entretenir la gent gran, però nosaltres volem que se la prepari per tenir una vida activa que doni un profit a la societat. El que s'esdevé és que com que actualment, per la llei de jubilació, la gent gran no pot treballar i cobrar, nosaltres creiem que ha de ser una tasca de voluntariat que no sigui competent amb el mercat laboral».

Presentació del president de la Generalitat, Jordi Pujol, del III Congrés Nacional de la Gent Gran de Catalunya. A la dreta, Josep Roig, president de la FATEC.

Representació internacional

Però la FATEC no tan sols representa la gent gran a Catalunya sinó que també ho fa a l'Estat espanyol i en l'àmbit internacional. Pel que fa a l'Estat espanyol, la FATEC està adherida al Consejo Estatal de Mayores i n'és la tercera força en nombre de gent gran representada. I dins l'àmbit internacional, la FATEC està adherida a la Federació Internacional d'Associacions de Gent Gran, la FIAPA, que engloba 54 països de tots els continents. Josep Roig, a més de ser president de la FATEC, és el sotspresident i representant europeu d'aquesta Federació Internacional de la Gent Gran que es reuneix a París. «A la FIAPA no intentem resoldre els problemes exclusius de cada país, ja que cada país té el seu organisme intern per debatre'ls, de la mateixa manera que nosaltres tenim el Consejo Estatal de Mayores. Però hi ha una sèrie de drets i de problemes que són comuns a tota la gent gran de tot el món. El que fem a la FIAPA és, doncs, intentar arribar a una sèrie de decisions sobre aquests problemes bàsics que afecten tot el món. I aquests acords a què s'arriba es porten al Parlament europeu, i al de cada continent, en forma de propostes.»

Any Internacional de les Persones Grans

El Consell Assessor de la Gent Gran de Barcelona ha convocat el III Congrés de la Gent Gran que se celebrarà al Palau de Congressos de Barcelona al gener de l'any vinent. Aquest any, el 1999, ha estat designat per l'ONU com a Any Internacional de les Persones Grans sota el lema «Una societat per a totes les edats».

Per altra banda, el maig passat es va celebrar el III Congrés Nacional de la Gent Gran de Catalunya, que va permetre que novament la gent gran debatés i fes arribar la seva opinió a les institucions i a la societat.

Però per informar de totes aquestes qüestions, la FATEC edita un butlletí anomenat *Tardor*, on s'hi plasmen, a més, els problemes i els anhels d'un col·lectiu cada cop més nombrós que lluita per passar els seus darrers anys amb dignitat.

Jordi Miró

FATEC
CASANOVA 36, ENTL. 1A
08011 BARCELONA
TEL. 934 515 494
FAX 934 515 488

Catalunya
Un país de voluntaris

Dóna **Suport** al voluntariat a través del món associatiu

Fomenta la **Formació** dels voluntaris

Facilita **Informació**

incaVol

Generalitat de Catalunya
Departament de Benestar Social
Institut Català del Voluntariat

MÉS INFORMACIÓ
900 300 500

Telèfon gratuït: 900 300 500 - Web del Servei Català del Voluntariat: Http://www.voluntariat.org - Correu electrònic: inscripcions@voluntariat.org

societat

La veu del metge

Dolors a distància

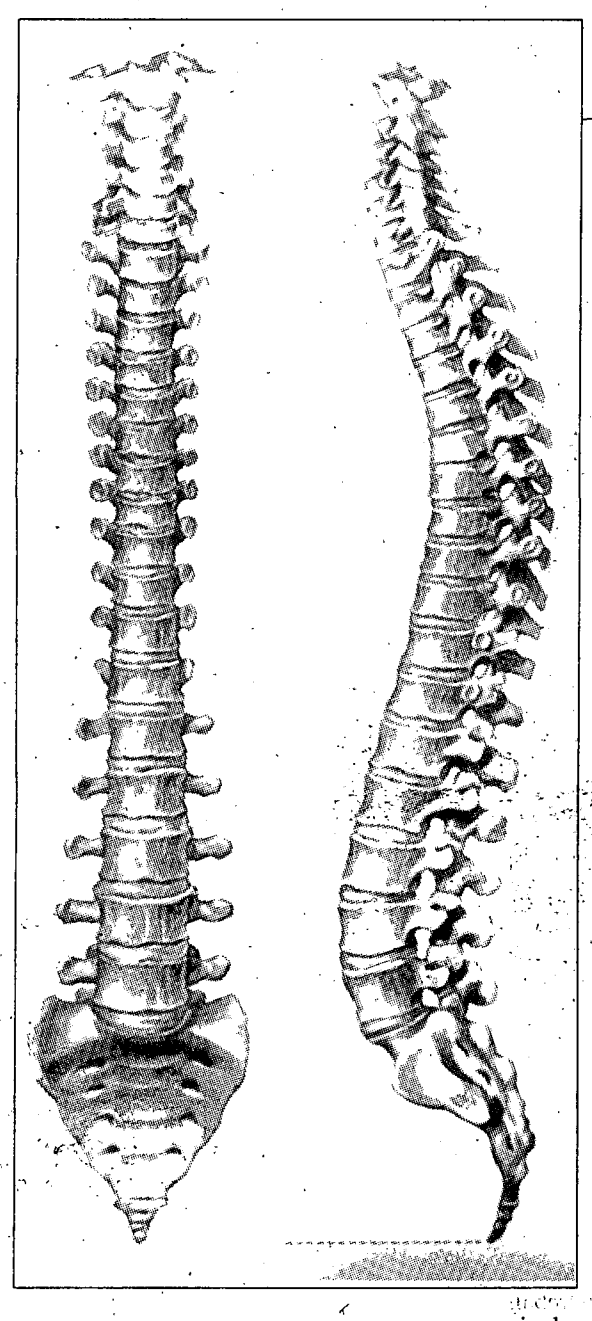
Moltes persones pateixen dolors que no saben ben bé a què es deuen i que suporten amb paciència. De vegades ho atribueixen a un mal gest o al clima, fins que un dia la situació els obliga a abandonar les activitats normals. Llavors necessiten un calmant i una explicació. Sorgeix l'expressió concloent: «Això no ho aguanto més!» En Pere és una d'aquestes persones. Coneix bé el seu malestar, que ell assenyala posant-se la mà al costat dret de la part baixa de la columna vertebral. Ell ho anomena «dolor de ronyons» i això pensava: que els ronyons es ressentien de la càrrega del treball.

Un episodi com el descrit li passava cada diversos mesos y els companys li deien que era lumbago. El mal era profund —el sentia dintre el cos— i acostumava a durar moltes hores amb la mateixa intensitat. De vegades es calmava una mica si canviava de posició, però al cap d'una estona el rosec dolorós tornava igual.

Aquesta vegada el mal era diferent. Una sensació de dolor baixava des de l'esquena per la cama dreta, sobrepassant el genoll i arribava fins al turmell. Era un dolor que semblava elèctric, amb sensació de formigueig i petites cremades. En Pere es va espantar. Necessitava que li calmessin el mal i que li donessin una explicació. A la nit, en tornar de la clínica, ja estava més tranquil. Una visita mèdica, unes exploracions i sobretot un calmant adequat el van fer sentir més segur.

La columna vertebral

Pere va buscar a l'enciclopèdia *Medicina a casa* el que li havien explicat. I va llegir el següent: «La columna vertebral està formada per vèrtebres, una damunt de l'altra, com una pila de monedes. Les vèrtebres superiors són més petites, més dèbils i més mòbils que les inferiors. Les vèrtebres lumbars tenen petits moviments, però suporten el pes del cos. En la vida activa, a més, han de suportar la inèrcia del cos i de tot el pes que una persona dugui al damunt. Per mantenir unides les vèrtebres hi ha uns lligaments i uns músculs paravertebrals, que són els que mantenen la columna

La columna vertebral s'estén des del crani fins a la pelvis.

erecta. La sobrecàrrega d'aquests músculs en posicions forçades, tensions excessives o durant massa temps és una de les causes que pot produir aquest dolor que coneixem com a lumbago.

»A l'interior de la columna vertebral hi ha la medul·la, un cordó nerviós que comunica el cervell amb la resta del cos. Entre vèrtebra i vèrtebra hi ha un disc intervertebral de característiques elàstiques i unes arrels nervioses que surten de la medul·la cap a cada costat del cos. Aquest disc té un nucli diferenciat que, si els esforços mecànics són excessius, canvia de característiques i de posició, i comprimeix i inflama les arrels nervioses veïnes.

»La inflamació d'aquestes fibres nervioses no fa mal en el lloc de la compressió, sinó que el cervell, reinterpretant els senyals nerviosos que li arriben, creu sentir dolor a les àrees on aquestes fibres es distribueixen. Així, si s'afecten les fibres de les vèrtebres cervicals, es pot sentir dolor o formigueigs des de l'espatlla fins a la mà; si s'afecten les vèrtebres dorsals, el dolor va cap endavant en forma de cinturó i, si és a les lumbars i afecta el nervi ciàtic, es pot irradiar a la cama fins a arribar al turmell. En aquests casos, el pacient nota dolor a la cama però, en realitat, la causa no és allí: són dolors referits a distància. Els dolors referits a distància són, per tant, molèsties o sensacions provocades per lesions o alteracions que es produeixen lluny de la zona que fa mal i el seu mecanisme es deu a la particular forma de distribució dels nervis i a la reinterpretació "geogràfica" que en fa el cervell.»

Records traumàtics

En Pere acabava de llegir els paràgrafs i va pensar en altres tipus de dolors referits a distància. Pensava en aquelles persones que, després d'haver viscut situacions molt dures, amb sobrecàrregues emocionals, de vegades patien dolors i sensacions irreals en circumstàncies normals. Ell sabia que normalment hi havia una relació, però descobrir-la no era fàcil. Calia estudiar-ne les vinculacions i les relacions inconscients fetes per la persona que pateix el dolor. Revisant les escenes, s'arriba, moltes vegades, a un record traumàtic oblidat. Coneixia el que havia patit la seva dona i com havia millorat en tornar a recordar, de forma controlada, l'accident dels seus pares durant la infantesa.

Dr. Ferran L. Tognetta
Membre del Consell Consultiu de l'Acadèmia de Ciències Mèdiques de Catalunya i Balears

EUSALUT
Acupuntura
Osteopatía
Reflexología
Quiromasaje
Flores de Bach
Reiki
Horas convenidas
Metro: Línea 1
Autobús: 73-42-40
Tramuntana, 1
08030 - Barcelona
Tel. 93 274 17 89
Móvil 970 30 31 99

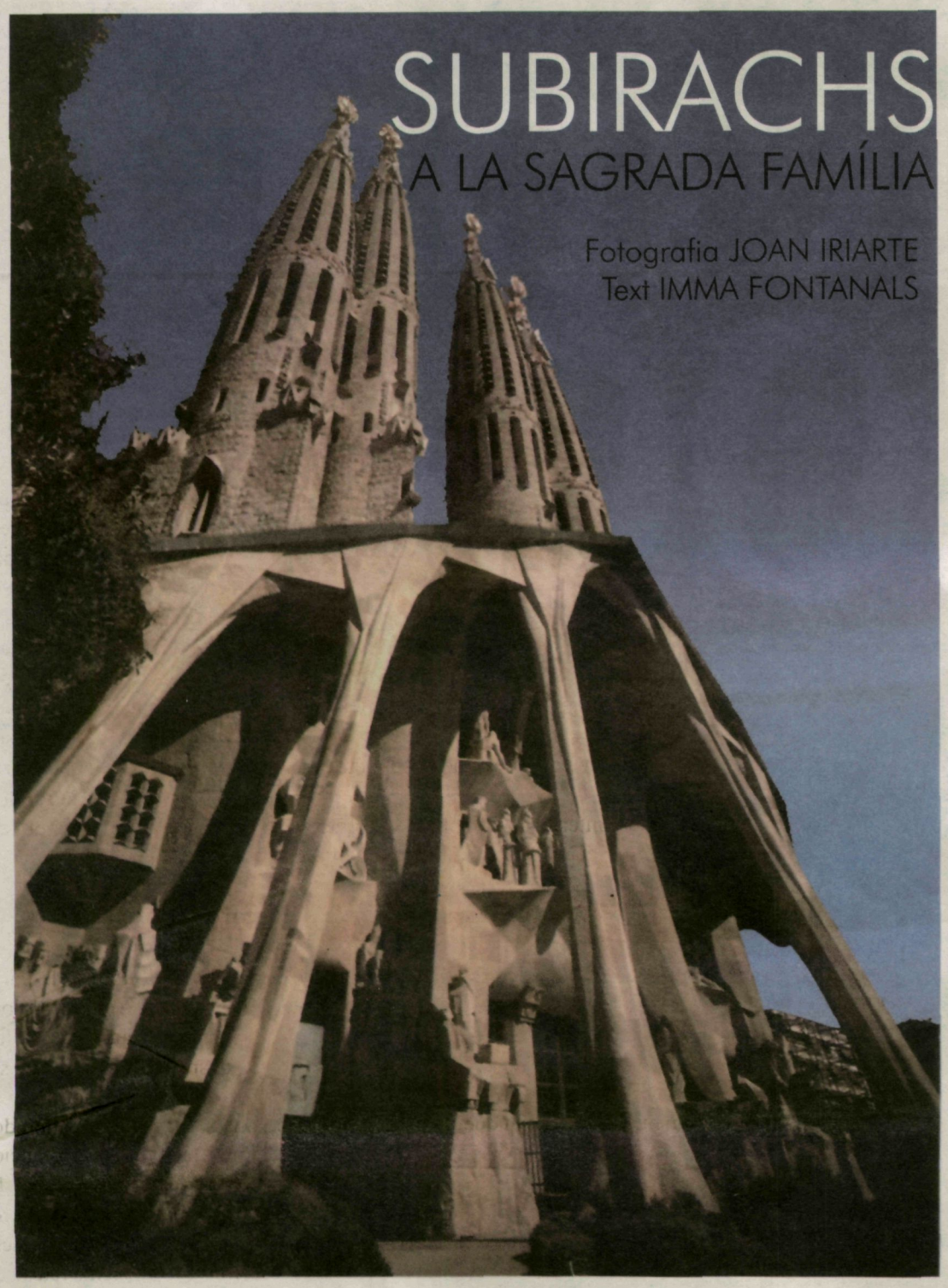
CONSULTES MÈDIQUES,
FISIOTERÀPIA,
FARMÀCIES...
ANUNCIS A LA PÀGINA
"LA VEU DEL METGE"
INFORMACIÓ: SRTA. MAGDA
TEL. 93 490 59 88

Teràpies per combatre la fòbia social

GRANADA.— El 60% de les persones que són tractades psicològicament per patir fòbia social —que és la por a relacionar-se amb la gent o a ser avaluat per la societat— es cura, segons va afirmar Cristina Botella, psicòloga de la Universitat Jaume I de Castelló. Botella va participar en el Simposi Internacional sobre Fòbies i altres Problemes d'Ansietat, organitzat per la Fundació per a l'Avanç de la Psicologia Clínica, que va tenir lloc l'última setmana de novembre al Palau de Congressos de Granada.

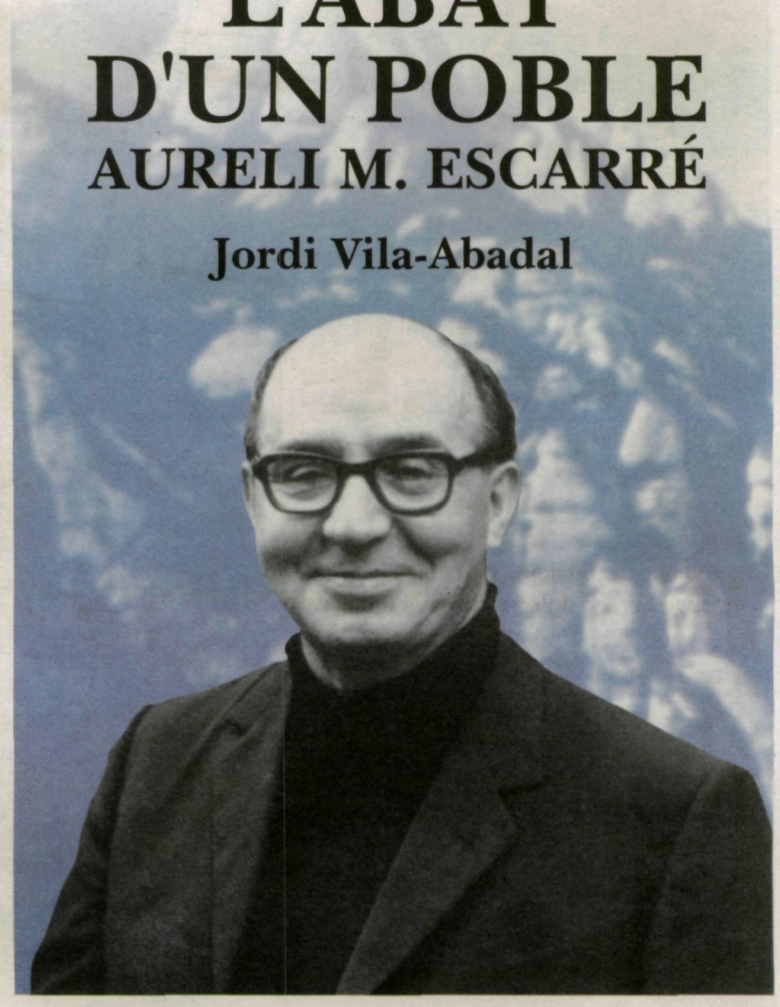
En la seva ponència, la psicòloga va afirmar que els individus que pateixen fòbia social «senten una por profunda al fet que els altres els avaluïn i arriben a creure que ells no tenen valor com a persones, cosa que provoca que pateixin una por intensíssima quan es relacionen amb la gent que els envolta». L'especialista va destacar que aquest transtorn psicològic és molt comú i, segons els últims estudis fets sobre el tema, fins a un 13% de la població té aquesta disfunció en diferents nivells de gravetat. D'altra banda, Paul Salkovkis, professor de la Universitat d'Oxford, va parlar en la seva conferència del desenvolupament de tractaments cognitivoconductuals per curar l'ansietat.

Montse Sans

SUBIRACHS A LA SAGRADA FAMÍLIA
Fotografia Joan Iriarte
Text Imma Fontanals
292 pàgines
7.000 pessetes

La història de la façana de la passió a la Sagrada Família. Tot el procés, il·lustrat en gairebé 400 fotografies, de les escultures i les portes de bronze que confereixen el conjunt d'art religiós més important d'aquest segle.

L'ABAT D'UN POBLE
AURELI M. ESCARRÉ
Jordi Vila-Abadal
Pròleg de Pius-Ramon Tragan
Monjo de Montserrat
480 pàgines
1.900 pessetes

És un llibre que ofereix les opinions i judicis de contemporanis que van conèixer i tractar l'abat Escarré.
Acurat estudi que fa honor al seu autor, Jordi Vila-Abadal.
Un treball valuós en si mateix, però també una afirmació de la importància i del valor de la persona i l'obra d'un abat de Montserrat que, més enllà de les opinions i dels judicis particulars, està inserit en la memòria col·lectiva del poble català.

L'ESGLÉSIA
DEL SEGLE XXI
Salvador Cabré
Pròleg de Llucià Garreta i Clarà
Introducció de Joan Batlles Alerm
Col·lecció Temes d'ara mateix 14
364 pàgines
1.000 pessetes

Després del llibre "Diàlegs d'un rector" exhaurit en menys d'un any, mossèn Salvador Cabré publica un segon llibre, "L'Església del segle XXI" Segons ens diu mossèn Josep Galvany, "en Cabré no entén l'Església com una piràmide, sinó com una taula familiar on s'actualitza l'Evangeli, aplicant-lo a la vida col·lectiva del poble".
Salvador Cabré ha estat i és un decidit propulsor d'aquesta dinàmica de fer Església, que no vol ser autoritària, sinó profundament participativa.
La seva "hipòtesi de treball" ens obra el camí de l'esperança en l'Església que somiem.

EDITORIAL MEDITERRÀNIA

Guillem Tell, 15 entl.
Tel. 93 218 34 58
Fax 93 237 22 10
e-mail: edit.med@ mx3.redestb.es

Des de 6.988* ptes./mes

Anticipa't al 2000

DVD última tecnologia

REGAL

SOFTWARE VALORAT EN MÉS DE 150.000 PTES

Ordinador Packard Bell
Intel® Pentium® II 350 MHz

Càmera vídeo digital
Panasonic NV-EX1EG

Impressora HP
Deskjet color 720C

Càmera fotos digital
Casio QV 5000SX

Càmera vídeo digital
JVC GR-DVL9000

Vine a Caixa Penedès i informa-te'n

Garantia 1 any • Instal·lació i posada en marxa de l'ordinador a casa del client (exclosa la instal·lació de la línia telefònica)

Connexió Banca Electrònica + Internet • 3 mesos Internet gratuït (amb la contractació d'un any)

Caixa Penedès

http://www.caixapenedes.es

*Interès Nominal: 7,5% - TAE: 7,76%

© connecta 1998

Medicaments a favor de la solidaritat i de l'ecologisme

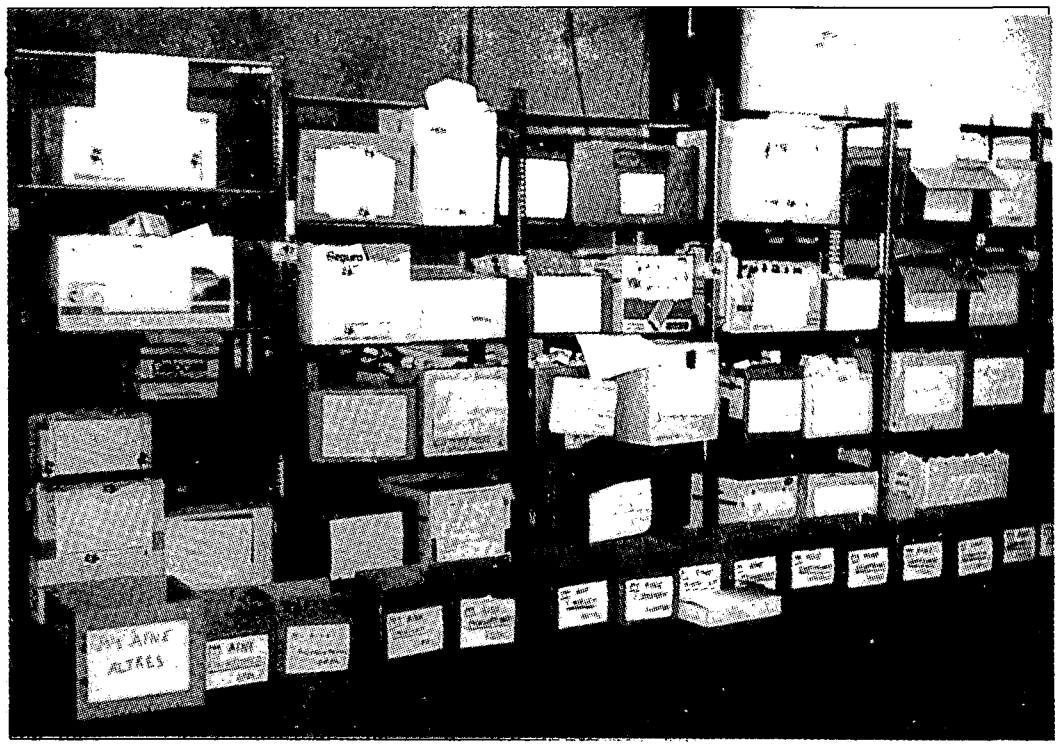
■ Farmacèutics Mundi obre una subdelegació a Tarragona

TARRAGONA.— Des del 19 de novembre, Tarragona compta amb una seu de Farmacèutics Mundi, una organització no governamental que es dedica a la recollida i classificació de medicaments per tal d'enviar-los a associacions humanitàries que treballen al Tercer Món. Tarragona és la primera ciutat de l'Estat espanyol on s'ha obert una subdelegació que depèn de Farmacèutics Mundi.

L'acte d'inauguració d'aquesta subdelegació, que s'ha instal·lat al número 3 del passeig Rafael de Casanovas, va ser presidit per Ignasi Puigdollers, conseller de Medi Ambient de la Generalitat de Catalunya. En el seu parlament, Puigdollers va destacar el doble objectiu —solidari i de protecció al medi ambient— de l'actuació de Farmacèutics Mundi.

A Tarragona hi ha actualment 280 associats de Farmacèutics Mundi. Segons va comentar Núria Sanromà, subdelegada de l'entitat, «no necessàriament han de ser farmacèutics». A les farmàcies s'han col·locat uns contenidors perquè les persones puguin dipositar-hi medicines. D'aquesta manera, es recullen medicaments aptes per al consum i també els caducats. Els primers s'envien a les organitzacions que els demanen, mentre que els segons es lliuren a la Junta de Residus, que és l'encarregada de dur-los fins a un abocador preparat per evitar qualsevol tipus de contaminació. Núria Sanromà va anunciar que properament s'organitzaran unes conferències a les escoles per conscienciar els infants i els joves sobre l'aprofitament dels medicaments i la manera d'evitar que aquests contaminin el medi ambient.

Joan Boronat

Els medicaments es classifiquen per indicacions d'ús.

Voluntaris assegurats

BARCELONA.— Vuit mesos després de l'aparició de la primera assegurança d'accidents i responsabilitat civil de l'Estat espanyol per a les entitats de voluntariat, el Servei Colònies de Vacances de la Fundació Pere Tarrés ha tramitat ja l'assegurança per a 5.244 voluntaris. Un 23,5% són catalans, que col·laboren en 141 entitats que han contractat l'assegurança que ofereix la Fundació Pere Tarrés. La resta (el 76,5%) pertany a 135 organitzacions no governamentals o associacions d'altres zones de l'estat. A la xifra global de 5.244 voluntaris s'hi han de sumar els 5.620 monitors de lleure que aquest any han estat assegurats per les seves entitats en una pòlissa específica. D'aquesta manera, el Servei Colònies de Vacances ha assegurat un total de 10.864 persones que participen en diferents aspectes del voluntariat. *(C.C.)*

FUNDACIÓ OBRA NTRA. SRA. DE FÀTIMA

L'Obra Ntra. Sra. de Fàtima és una entitat beneficoassistencial que, des de fa molts anys, atén malalts tuberculosos, nens petits i àvies.

Si vostè ens vol ajudar, aquestes són algunes de les necessitats més urgents:

PER A LA RESIDÈNCIA GERIÀTRICA

- ❑ **Renovació d'una cambra de bany perquè hi puguin accedir cadires de rodes** ..... 300.000 ptes.
- ❑ **Màquina de tallar la carn** ..... 85.000 ptes.
- ❑ **Matalassos nous, per renovar els més deteriorats** ..... 8.800 ptes./unitat
- ❑ **Cadires per al menjador, per renovar les més deteriorades** ..... 12.000 ptes./unitat
- ❑ **Un molinet de cafè** ..... 50.000 ptes./unitat
- ❑ **Protectors de matalàs** ..... 1.500 ptes./unitat

PER AL CENTRE D'ACOLLIDA DE NENS I NADONS

- ❑ **Un rentaplats de tipus industrial, per una avaria irreparable de l'actual** ..... 400.000 ptes.
- ❑ **Calçat i roba per a 10 nens** ..... 100.000 ptes.
- ❑ **Una bàscula per pesar nadons** ..... 125.000 ptes.
- ❑ **Mobiliari de col·legi (cadires, taules, prestatgeries) per a una classe** ..... 150.00 ptes.
- ❑ **Un vehicle, tipus monovolum, per portar i recollir els nens de les diferents escoles** ..... Nou o de 2a mà

Agraïm de tot cor les aportacions rebudes de:

— Creu Roja de Barcelona, per incloure'ns en el programa «Aliments per a la Solidaritat»
— Fundació Banc d'Aliments de Catalunya, per ajudar-nos amb aliments excedents de la U.E.
— Fundació Llobet Nicolau, per l'ajuda financera per a la Residència geriàtrica
— Persones que s'han estimat més mantenir-se en l'anonimat, pels seus donatius

Podeu fer el vostre donatiu a:

— Secretaria de la Fundació, c/ Pau Claris, 119, 3r 1a - 08009 Barcelona. Tel. 932 151 593
— El compte corrent de la Fundació, a "la Caixa", número 2100 0022 10 0200556450

(Les persones físiques podran deduir el 20% del donatiu en la seva declaració anual de l'IRPF.)
(Els donatius d'empreses i entitats són deduïbles en l'impost de societats.)

cultura

El dolor, una experiència personal i intransferible

BARCELONA.— El tema de la primera trobada del nou curs de Fe i Cultura va ser *El problema del dolor i el malalt terminal.* Mons. Ricard M. Carles, arquebisbe de Barcelona, va iniciar la jornada amb una pregària i una reflexió sobre la mort.

«La mort és un parèntesi total de l'existència humana. El punt culminant de la passivitat humana. És, a més, el moment radical de la fe i de l'esperança», va dir el cardenal Carles. Aquesta esperança sempre ha estat present en l'ésser humà. Les restes arqueològiques —un bon exemple en són les tombes— ja confirmen la consciència transcendent de l'home primitiu.

El Dr. Juan Manuel Villar Landeira, metge i expert en teràpia del dolor, va comentar unes informacions de caire històric: des de la primera operació duta a terme a Massachussets, el 1846, pel dentista W. Morton fins al tractament del dolor en l'actualitat. «Avui —va afirmar el ponent— és absurd que algú pateixi inútilment, ja que hi ha prou analgèsics i drogues per combatre'l o, si més no, atenuar-lo de forma considerable.»

És indubtable que el binomi dolor-malaltia és inseparable. El dolor és inherent a la malaltia. Definir-lo és difícil. «El dolor és una experiència sensorial i emocional desagradable associada a una lesió tissular, real o potencial», va explicar el Dr. Villa. Hi ha dos tipus de dolor: l'agut, que pot ser positiu perquè és una llum d'alerta sobre una possible malaltia, i el crònic, que pot ser benigne (no condueix a la mort) o maligne (condueix a la mort).

El dolor sempre és una experiència personal i intransferible que, a part del vessant somàtic, té també un vessant psíquic-espiritual importantíssim. El malalt té dret, a més del tractament adient per al dolor, a una assistència psicològica i espiritual. La moral cristiana exhorta a dignificar la persona en la seva màxima expressió. La vida, però, pertany a Déu. Ell la dóna i Ell la pren. La vida és sagrada. *(C.C.)*

Per Nadal, un pessebre en cada llar i en cada cor!

El pessebre, un costum cristià d'origen franciscà.

MATARÓ.— Quan escoltem la paraula «Nadal», si hem fet de la fe el nostre estendard i guia, el nostre cor esdevindrà abrandat d'amor. Aquesta mateixa fe apropa el nostre esperit a l'estat de gràcia que ens converteix en temples de l'Esperit Sant. L'alenar de l'Esperit de Déu ens il·lumina el veritable camí que porta a Betlem i podem contemplar, dins d'una humil establia de pastors, un nen ajagut en una menjadora: un pessebre.

Sant Francesc d'Assís, el 25 de desembre de 1223, va voler recordar i viure el naixement de Jesús, i va representar-lo d'una manera palpable, com si el veiéssim de debò. A mitjanit de l'esmentat dia, tota la gent de la vall i els frares dels eremitoris veïns, amb torxes enceses, van anar cap a la cova de Greccio i, com un nou Betlem, hi van celebrar la Missa del Gall. Així, Francesc d'Assís va començar el costum què després es va estendre arreu del món: celebrar el Nadal representant el naixement de Jesús amb figures de fang, suro i molsa.

Les associacions de pessebristes que, gràcies a Déu, han florit i arrelat als cinc continents, procuren fer tot el possible, amb amor i cura franciscans, per ofrenar al pessebre tota la veneració, estima i difusió que es mereix. A la nostra entitat, enguany commemorem amb molta joia el 70è Concurs Públic Local de Pessebres. Tota una efemèride per a la història del pessebrisme a l'antiga Iluro. En els impresos de les bases d'aquest concurs hi fem constar aquesta frase: «Pau i bé. Per Nadal, un pessebre en cada llar i en cada cor!»

Si ho fem així, viurem més pregonament el veritable sentit evangèlic d'aquestes festes, sobretot la de Nadal. La més tendra, lluminosa, musical i poètica de l'any cristià. Oi que no deixarem el benaurat dia de Nadal orfe d'un rústec, senzill i humil pessebre a la nostra llar? Quina companyia més dolça, tendra i acollidora podem anhelar? Que així sigui.

Joan Cusachs
Soci de l'Associació de Pessebristes de Mataró

EDITORIAL REGINA, S.A.
EDICIONS D'INTERÈS:
MISSAL FERIAL
EDICIÓ DE FORMAT MANUAL, PER ALS DIES NO FESTIUS
HIMNARI LITÚRGIC CATALÀ
REPERTORI D'HIMNES PER A LA CELEBRACIÓ CANTADA DE LA LITÚRGIA DE LES HORES
LA VEU DELS PARES DE L'ESGLÉSIA EN LA LITÚRGIA DE LES HORES
ELS AUTORS DE LES LECTURES PATRÍSTIQUES DELS OFICIS DE LECTURA
SEGUIM JESÚS
Col·lecció de 3 volums amb estoig
ELS MANAMENTS DE DÉU - LES BENAURANCES - LES OBRES DE MISERICÒRDIA
TEXTOS CATEQUÍSTICS PER ALS INFANTS
Mallorca, 87-89 Tel. 933 221 711 Fax 933 225 369 - 08029 Barcelona

Fomentar la creació i divulgació de l'art sacre

MOLLET DEL VALLÈS.— Fins al 20 de desembre el Centre Cultural «La Marineta» i l'església parroquial de Sant Vicenç de Mollet acullen les Jornades a l'entorn de l'art sacre. Es tracta d'una convocatòria per a obres sagrades d'artistes vius. Organitza l'Associació Amics de l'Art Sacre, amb la col·laboració de la Regidoria de Cultura de l'Ajuntament de Mollet del Vallès. *(C.C.)*

L'Escolania celebra la «Festa del Bisbetó»

MONTSERRAT.— El 6 de desembre l'Escolania de Montserrat va celebrar la «Festa del Bisbetó». Es tracta d'una tradició centenària, en què els escolans escullen un dels seus companys que han entrat aquest any perquè, durant un dia, sigui considerat com un petit bisbe. D'aquesta manera, els nois celebren la festivitat de sant Nicolau. Enguany l'escollit ha estat Miquel Garrigosa i Valdivieso. *(C.C.)*

LA FLOR DE NADAL «ELS PASTORETS DE L'AMETLLA» HOMENATGE A JAUME ESTRUCH I COMPANYÓ

La Flor de Nadal en la versió d'«Els Pastorets de l'Ametlla» va ser estrenada a l'Ametlla de Merola, població tèxtil de l'Alt Llobregat (el Berguedà). Dirigí l'espectacle Jaume Estruch i Companyó, gran coneixedor de l'art teatral.

Jaume Estruch, tècnic tèxtil de professió, de profunda cultura literària i històrica, era admirat per tots els que el rodejàvem; ens sentíem atrets per la seva il·lustració i pel seu amigable i sincer esperit apostòlic. Estruch desitjava que el teatre, la música, la pintura, la poesia i tota manifestació artística fos una expressió viva de la bellesa de què Déu ha dotat la terra.

Amb persones com Jaume Estruch fou possible emprendre la tasca de reformar substancialment els «pastorets». La renovació consistia a emmarcar en l'escenari teatral l'esperit bíblic, històric i esperançador d'un Messies redemptor, sense que l'espectacle perdés una gota d'alegria mantinguda per uns pastors plens de bondat i d'innocència com a principals protagonistes. Gràcies a tals qualitats aquests anònims personatges evangèlics foren escollits pels àngels per adorar el Fill de Maria, en representació de tota la humanitat, i s'esmicolà el fals concepte que tenia el poble jueu d'un Messies guerrer.

Jaume Estruch desitjava que els nois i les noies interpretessin els seus respectius papers amb gran respecte, i que pensessin que dalt de l'escenari eren protagonistes del fet més transcendental de la història de la humanitat i per la seva interpretació els espectadors reviurien l'esperança del Messies a la Bíblia, el Misteri de l'Encarnació, la tendresa del Naixement, el triomf del Portal de Betlem sobre l'error i el pecat. Així mateix, a través de l'espectacle es donava testimoni que en el món renaixia la germanor i la pau nadalenca gràcies a la simpatia dels pastors i dels cants angèlics. I la joventut escoltava i admirava el seu director teatral.

Jaume Estruch, en col·laboració amb el director artístic Ramon Cabra i tot un equip competent i entusiasta, representaren l'espectacle nadalenc amb modernes tècniques escenogràfiques, decorats, ciclorames, música, luminotècnia, vestuari, objectes, accessoris decoratius i personals, trucatges, etc., elements indispensables per fer simpàtica, atractiva i popular aquesta tradició teatral.

Fa una colla de «nadals» que el Déu-Pare va cridar l'amic Estruch a la Betlem celestial on haurà rebut el mèrit dels justos per haver sabut representar a la terra el paper de creient i de senzill pastor, fidel a l'Evangeli i devot de Maria. Avui, ell i tots els amics que el precediren al Cel i els que han engrossit després la comparseria pastorívola: Ramon Cabra, Jaume Canals, Josep Conangla, Josep Torras, Pere Comerma, Ramona Ribas, i molts d'altres, prop de la Mare gaudeixen directament de l'exquisida flaire de la flor de nadal i entonen cada any *Anem a Betlem a veure el Messies*. Tant de bo que per la seva intercessió el poble català no es desviï de l'Estrella de Betlem, perquè Catalunya serà nadalenca o no serà la Catalunya que desitgem.

Francesc A. Picas

LA FLOR DE NADAL «ELS PASTORETS DE L'AMETLLA»

Escrits per Francesc A. Picas

Espectacle teatral nadalenc que es representa a l'Ametlla de Merola, els dies 26 de desembre (Sant Esteve), el diumenge 27 de desembre i els diumenges de gener 3, 10, 17 i 24. A dos quarts de cinc de la tarda.

Espectacle representat amb lluminosa fantasia escènica.
La Bíblia posada a l'escenari.
Texts musicals de Josep Conangla i arranjaments populars.
Cants, danses, alegria i bon humor.

Podeu adquirir localitats anticipades:
A l'Ametlla, telèfon 938 390 236 (de 19 a 21 hores, de dilluns a divendres. Dissabtes d'11 a 14 hores).
A Manresa, Viatges Baixas, S.A. - Carretera de Cardona, 2 - telèfon 938 723 569.
A Barcelona, Eix del Servei (Pere Costa) c/ Segle XX, 22, 1a - telèfon 933 492 796.

Situació geogràfica: Carretera de Manresa a Berga, sortida per Navàs.

Exposició

Miquel Àngel Còdina —

Un bell símbol del vi eucarístic

A través del programa «Intercanvi III», la Fundació Col·lecció Thyssen-Bornemisza presenta fins al 14 de març de 1999 una extraordinària obra del renaixement alemany: *La Verge i el Nen amb un brot de raïm*, de Lucas Cranach, el Vell. El quadre, que pertany als fons permanents del Museo Thyssen-Bornemisza de Madrid, s'exposa al costat de les quatre taules del mateix artista, també de tema religiós, que habitualment s'exhibeixen a Barcelona. D'aquesta manera, el visitant pot admirar un conjunt notable de pintura religiosa de Cranach, un dels grans mestres de la cultura artística germànica de començament del segle XVI.

La Verge i el Nen amb un brot de raïm, un magnífic oli sobre taula pintat al voltant dels anys 1509 i 1510, mostra un tema tractat moltes vegades pel seu autor. La simbologia del brot de raïm que la Mare de Déu té a la seva mà i el gra que el Nen s'endu a la boca s'ha associat sovint amb el vi eucarístic. Jesús, durant l'últim sopar, va manifestar als seus deixebles el següent: «Us asseguro que des d'ara ja no beuré d'aquest fruit de la vinya fins al dia que begui vi nou amb vosaltres en el Regne del meu Pare» (Mt 26:29).

A més, cal remarcar que l'al·legoria del vi és freqüent al llarg de la vida del Messies. Recordem el miracle de les noces de Canà, en què Jesús va convertir en vi l'aigua que hi havia en unes piques. La seva mare va ser testimoni d'aquest signe prodigiós. O quan, poc abans de la Passió, Jesús va dir als seus deixebles: «Jo sóc el cep veritable i el meu Pare és el vinyater. Les sarments que no donen fruit, el Pare les talla, però les que donen fruit, les neteja perquè encara en donin més» (Jn 15:1-2).

Lucas Cranach, el Vell

Pintor i gravador, Lucas Cranach (Kronach, 1472 - Weimar, 1553) —anomenat el Vell per distingir-lo del seu fill Lucas Cranach, el Jove, que va continuar l'activitat del taller patern— és un dels màxims representants de l'escola del Danubi. Entre el 1501 i el 1504 va viure a Viena. Cridat a Wittenberg el 1504 per Frederic III de Saxònia, va treballar com a pintor de la cort uns cinquanta anys al servei de tres electors. El 1508 va fer un viatge als Països Baixos, que esdevingué transcendental per a la seva obra posterior. Amic de Martí Luter, va traduir en imatges els punts més importants de la Reforma. En el quart decenni del segle es pot considerar acabada la fase creadora de Cranach, atès que es va dedicar a la política i al comerç. De les seves obres destaquen *Gran Crucifixió* (1503), *Descans en la fugida a Egipte* (1504), la sèrie dels grans llenços de la *Cacera a Torgau* (1513), *Luter* (1529) i *El Paradís* (1530).

«LA VERGE I EL NEN AMB UN BROT DE RAÏM»

Fundació Col·lecció Thyssen-Bornemisza
Monestir de Pedralbes
C/ Baixada del Monestir, 9 - 08034 Barcelona

«La Verge i el Nen amb un brot de raïm».

Ajuda a l'Església Necessitada

Barcelona, Nadal 1998

Estimats amics,

«Avui a la ciutat de David ha nascut un Salvador: el Messies, nostre Senyor» (Lc 2:11-12).

Felicitem-nos, ja que no hi ha un motiu més bo per a la celebració i l'alegria.

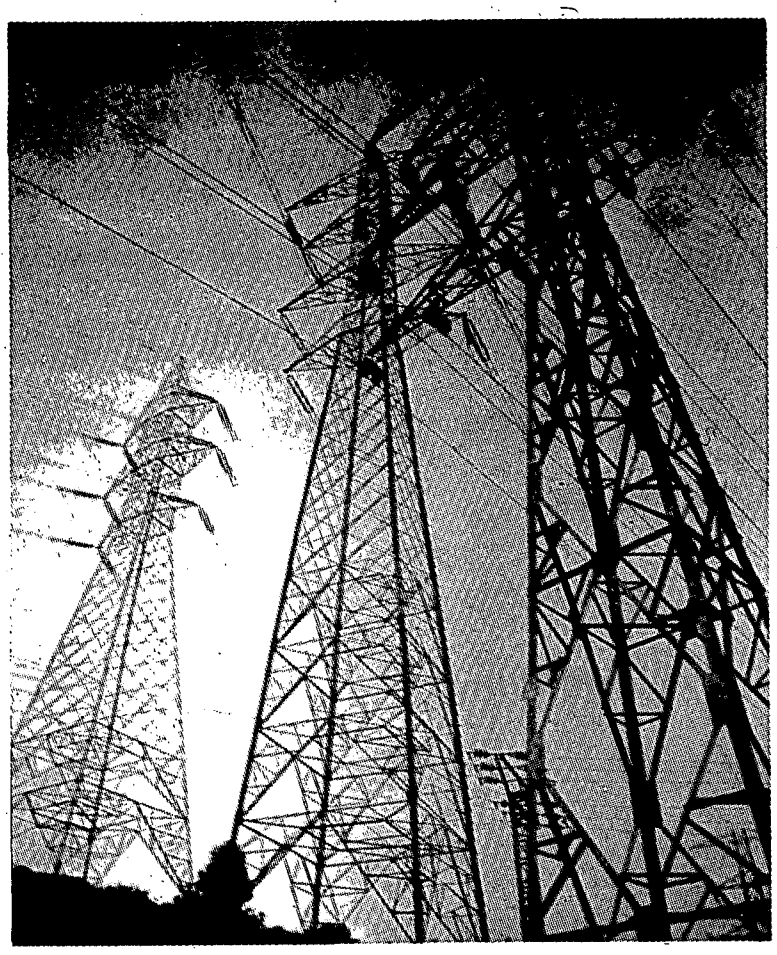
Desitjaríem que aquesta felicitat arribés a tots els éssers humans, però per desgràcia tenim moltes raons per saber que això no serà així. Amb tot, podem ajudar, en la mesura de les nostres possibilitats, que aquest desig comenci a ser una realitat.

Ajuda a l'Església Necessitada vol fer saber a tots els seus benefactors i amics que, a més de continuar ajudant els seus projectes pastorals, està contribuint a pal·liar la gran tragèdia d'Amèrica Central, assolada per l'huracà *Mitch*. Ja s'ha enviat la primera aportació però tota ajuda és poca.

Ara que torna el Nadal, Crist compta amb nosaltres, amb les nostres pregàries i amb els nostres donatius per a tots aquests germans tan desemparats. No li diguem que No.

Sant Nadal,

Donatius: Banco Central Hispano c/c 0049.1260.35.2110027312

És rendible transportar energia elèctrica sense cables transmissors?

Que és possible, no en dubta ningú: un feix d'ones electromagnètiques (com són per exemple les de la televisió) transporta energia i podem fer que un receptor la rebi i la transformi en electricitat útil. La contrapartida en seria baixíssim rendiment: només un petitíssim percentatge d'energia emesa podria aprofitar-se en la recepció. Així i tot, hem de donar la notícia que això ja s'ha portat a terme en un punt concret. A l'illa de la Reunió (de l'arxipèlag de les Mascarenyes, a l'oceà Índic, a l'est de Madagascar, de sobirania francesa) un equip de la seva universitat acaba d'instal·lar un transmissor d'aquesta mena. Aquest equip, dirigit per Jean-Daniel Lan Sun Luk, ha convertit un corrent elèctric normal en un feix de microones (de 2,3 megahertz) i l'ha dirigit cap a una antena en forma de teranyina situada a 100 metres que l'ha reconvertit en electricitat apta per al consum. El rendiment és d'un 20%. Així i tot ha estat un èxit i Lan Sun Luk diu que aquest hauria de ser el sistema per donar llum elèctrica en un lloc turístic de l'illa anomenat Orand Bassin, on implantar línies elèctriques enlletgiria el paisatge, a més de tenir un cost elevat. Potser té raó... Però el seu projecte arriba molt més enllà: col·locar un emissor semblant en satèl·lits artificials que enviarien a la terra energia elèctrica que procediria de la que ells captessin de la solar. I això sí que seria rendible. Qui sap. Potser encara ho veurem algun dia.

Actualitats científiques

Per Francesc Nicolau, *professor de la Facultat Eclesiàstica de Filosofia de Catalunya*

L'electricitat i els homes que l'han investigada

7. El corrent elèctric serveix per a la química

El 1800, quan Alessandro Volta construí la *pila* que proporcionà el primer corrent elèctric de la història, ja era membre de la Royal Society anglesa i hi acudí el 20 de març del mateix any de la seva descoberta per explicar-la i fer-ne una demostració. No cal dir que la qüestió va ser seguida amb interès per tots els assistents i un d'ells va voler repetir pel seu compte l'experiència immediatament:

William Nicholson (1753-1815)

Havia nascut a Londres feia 47 anys. Passarà a la història com a químic però va començar sent del cos de la guàrdia marina de la Companyia Oriental d'Índies. Després treballà amb un advocat i finalment s'establí d'enginyer d'obres hidràuliques. El 1790 inventava un aparell per mesurar amb precisió la densitat de l'aigua (hidròmetre, se'n digué). I precisament la seva fama li vingué més tard de la seva relació amb l'aigua.

Aquest enginyer, després d'haver escoltat les explicacions del físic italià, va anar a demanar l'ajuda d'un amic i entre tots dos el 2 de maig ja tenien feta la seva pròpia *pila de Volta*. Després de veure que funcionava correctament, Nicholson tingué una idea genial: en lloc de connectar els dos extrems de la pila (ara en diem *elèctrodes*) va submergir-los en un recipient amb aigua lleugerament acidulada per veure quin efecte s'hi produïa. I amb gran sorpresa veié que d'aquells extrems, en sortien bombolles. Què eren?, gasos que es desprenien, és clar. Analitzem-los. I es trobà que l'un era hidrogen i l'altre oxigen. Acabava de trobar per primera vegada la manera de descompondre l'aigua mitjançant l'electricitat (ara en diem electròlisi). En aquesta aplicació del corrent elèctric Nicholson s'avançà al mateix Volta.

Això va ser el començament d'un munt de troballes. El corrent elèctric podia descompondre altres substàncies químiques a més de l'aigua. Nicholson edità una revista de química on anava publicant les seves descobertes, i el 1808 va editar un *Diccionari de química pràctica i teòrica*.

Però les troballes més sensacionals amb aquest mètode, les va fer un altre anglès, més famós encara que Nicholson:

Sir Humphry Davy (1778-1829)

Era fill d'una família modesta. El seu pare era un fuster tallador. Des de petit demostrà gran talent i interès per tota mena de coneixement, des de les matemàtiques a la filosofia, passant per la medicina, que és l'àrea per la qual sentia més inclinació. Però als 16 anys perdé el pare i no pogué anar a la universitat i es va col·locar d'aprenent de farmàcia per poder dur un sou a casa. Això li féu decantar el seu interès cap a la química. Als 19 anys ja s'havia empassat el *Tractat elemental de química*, de Lavoisier. I va gosar enviar un treball al professor Beddoes. Aquest en quedà favorablement impressionat i com que van seguir-li altres treballs, el professor li va oferir un lloc a la Medical Pneumatic Institution que era un centre d'estudis de l'aplicació dels gasos a la terapèutica. Aquí Davy va fer troballes interessants, entre altres la de l'òxid nitrós o *gas de riure o hilarant*, que va tenir aplicació a la medicina perquè va ser el primer anestèsic químic.

Als 22 anys ja era el superintendent d'aquella Institution. Un dia de 1801 va passar per allà Benjamin T. Rumford, membre de la Royal Society, buscant qui donés unes conferències de divulgació científica a una Institució que ell havia fundat i Davy acceptà de fer-ho. Tenia només 23 anys, però va agradar tant que de conferenciant passava a ser-ne professor al cap de poc.

Des d'aquella càtedra i amb un bon laboratori a la seva disposició va fer les seves troballes més importants. Som al 1807, fa set anys que Volta ha ensenyat com produir corrent elèctric i que Nicholson n'ha mostrat aplicació a la química. Davy construeix una monstruosa bateria de 250 parells de plaques metàl·liques submergides en recipients amb aigua acidulada i connectades entre elles. Ja es veu que així va aconseguir una diferència de potencial (en llenguatge actual) força gran entre el primer i l'últim element. El primer cos que descompondrà serà la potassa. Molts creien que era una substància simple, però com que Lavoisier no ho creia així, Davy també pensa que deu ser un compost. Sobre un disc de platí, connectat amb el pol negatiu, col·loca la potassa fosa i la uneix amb un fil del mateix metall al pol positiu. Tot seguit es produeix una efervescència i es formen uns petits glòbuls: són un metall, el que ara s'anomenarà *kalium* (potassi). Era el 6 d'octubre i Davy va ballar d'alegria; la cosa funcionava i havia demostrat el que desitjava. Al cap d'una setmana obtenia un resultat semblant amb la sosa i aparegué un altre metall: el *natrium* (sodi). Va haver de modificar un xic el mètode per obtenir, l'any següent, els metalls estronci i bari. Poc després aïllava el bor, però ja no era sol a aplicar el mètode; a França, Joseph-Louis Gay-Lussac (1778-1850) amb una bateria semblant l'havia aïllat també uns dies abans. Davy encara va aïllar dos elements més: el calci (de la calç, que molts creien que era un cos simple) i el magnesi.

La vida de Davy no s'acaba amb les seves troballes electrolítiques. El 1811 va inventar la làmpada elèctrica d'arc, molt abans, és clar, que Edison fes la primera bombeta de filament. El 1813 publicava un llibre sobre aplicació de la química a l'agricultura. El 1815 construïa la làmpada de seguretat que va regalar als miners sense voler cobrar els drets de patent d'invenció; així es van evitar les explosions de grisú que tan sovint se succeïen a les mines de carbó d'Anglaterra.

Quan decidí casar-se ja tenia 33 anys i la seva salut no era gaire bona, i és que portava al cos un cert enverinament causat pels gasos tòxics despresos al laboratori. El 1818 rebia el títol de baró i el 1820 era elegit president de la Royal Society, però s'anava decandint ràpidament. El 1825 era ja pràcticament un invàlid. El 1827 va quedar prostrat per un atac d'apoplexia, els metges li recomanaren que fes un viatge pel continent europeu, però no va millorar gens de la seva dolença i el 29 de maig de 1829 moria a Ginebra (Suïssa) quan encara no havia fet els 51 anys, però deixava una fundació perquè cada any es concedís un premi i una medalla a aquells químics que fessin aquell any el decobriment més important.

Afegim-hi encara un detall interessant: potser el descobriment més gran que va fer Davy a la seva vida va ser el d'un noi que es deia Michael Faraday, que ell va escollir per ajudant i que després el va succeir a la direcció del laboratori. Gràcies a aquesta troballa l'estudi de l'electricitat progressà moltíssim. N'haurem de parlar més endavant.

Casal Sant Adrià: Una proposta d'integració

Estem a Sant Adrià de Besòs, al Casal Infantil de L'Hora de Déu. Aquesta entitat té dos centres a la ciutat, un per a beneficència, on es dóna a les famílies lots de menjar, roba i ajut econòmic i, al davant mateix, el Casal Sant Adrià, on els nens i adults passen les tardes en un ambient educatiu. Tots dos centres segueixen els objectius que marquen el que l'entitat anomena Projecte d'Humanització Integral.

Iraida Nicolàs mostra tasses amb el nom de cada nen i el corresponent raspall de dents.

—Què fan els nens quan arriben al Casal?

—Només entrar es renten les mans i s'asseuen a taula per berenar. Els monitors preparem els entrepans i demanem a algun dels nens que ens ajudi. Cada dia ho fa un nen diferent, com també cada dia un altre s'encarrega de repartir la llet o els tovallons. D'aquesta manera comencen a aprendre les coses més bàsiques que la majoria de les vegades no aprenen a casa seva.

—Si no els el donéssiu vosaltres, vol dir que ells no berenarien?

—Sí que menjarien alguna cosa, però res amb prou aliment. Aquests nens no tenen, en general, problemes de desnutrició però sí un gran descontrol del que mengen. Per això aquí berenen sucs de fruita, llet i entrepans i després tots es renten e l got (cadascú té el seu) i es renten les dents. Això és molt important perquè aquests nens no estan educats en els hàbits bàsics d'higiene i de comportament.

> «A curt termini hem de fer un grup de joves per poder-los ajudar en aquestes edats tan conflictives, però per això ens falten monitors.»

—Un cop han berenat comencen les activitats.

—Sí, quan acaben de berenar i de rentar-se les dents cadascú va a la seva classe. Allà fan l'activitat que els toca: reforç escolar, catequesi i activitats diverses, manualitats per exemple. Ara estem fent un mural per preparar el Nadal.

—I també juguen.

—Hi ha la sala de jocs que és també biblioteca. Totes les activitats tenen una finalitat educativa, per exemple, els jocs són tots de taula, perquè aprenguin a seguir unes normes. A més, quan acaben han de deixar el que han agafat al mateix lloc, les normes figuren en un cartell a la paret però per descomptat hem d'estar molt a sobre perquè en facin cas.

—Tot això va adreçat als més petits.

—Sí i per als més grans tenim altres activitats. Ens van donar màquines d'escriure i aprenen mecanografia. A més, aquest any hem comprat un televisor, un vídeo i un projector per aprofitar els recursos audiovisuals.

—Fins a quina edat els admeteu?

—Hi ha nens que han passat els darrers tres anys venint al Casal de manera regular i que per edat ja no els tocaria venir perquè han passat dels 15 anys. Però si ens ho demanen, els admetem igualment i pensem que a curt termini hem de fer un grup de joves. Això ens donaria la garantia que el que aprenen de petits no ho perden en arribar a l'adolescència i poder-los ajudar en aquestes edats tan conflictives, però per això ens falten monitors que se n'encarreguin. Aquí volem fer el mateix que L'Hora de Déu ha fet al Raval en obrir l'Aula Jove, una continuïtat en la formació perquè els joves que arriben als 15 i 16 anys no es vegin abocats al carrer. Aquestes edats són molt conflictives i per ells encara més, fruit d'una desestructuració familiar.

—La catequesi és ben acceptada per tothom?

—Des del primer any del Casal es feia catequesi per a adults com a centre cristià que som. Aquí hi ha famílies molt creients però amb molt poca cultura religiosa i vam decidir que els dimecres seria el dia exclusiu per a la catequesi perquè d'altra manera era difícil compaginar l'activitat dels nens a catequesi i dels nens que no en reben, com ara els de famílies marroquines. La tarda comença amb la rutina de cada dia: rentar-se les mans, berenar i rentar-se les dents i després en lloc de l'activitat habitual fem catequesi.

—Són constants en l'assistència?

—Ara, després de tres anys de funcionament, comencen a assistir amb força regularitat. Malgrat tot, no podem ser gaire estrictes perquè si els «apretéssim» molt, deixarien de venir. Cada dia ells mateixos es controlen l'assistència i així també s'adonen que cal ser constants en qualsevol actitud de vida.

—Els nens no vénen sols, han de venir sempre amb els pares.

—Les mares porten els nens (no hem aconseguit encara que els pares també vinguin) i tota l'estona que els nens estan al Casal les mares estan fent alguna altra activitat: costura, informàtica, alfabetització (més per a les mares marroquines). Amb tots ells treballem molt els hàbits: es renten les mans en arribar i les dents després de berenar i tot això ja ho fan d'una manera mecànica, ja no els hem de dir res i el proper trimestre començarem amb l'hàbit de la dutxa setmanal. Però tot això ho han d'aprendre els nens i les mares per poder-ho intruduir a les cases, es tracta d'educar la globalitat de la família perquè si no, en tornar a casa, els nens ho oblidarien tot. A més, celebrem les festes tots junts, petits, mitjans, grans i les mares fent un calid familiar molt agradable. Ara per Nadal farem el caga-tió.

—Nois i noies viuen igual la problemàtica?

—No, de fet aquest problema s'intensifica en les noies perquè deixen els estudis per cuidar els seus germanets petits. Això sobretot passa en les famílies gitanes: la germana gran és una segona mare per als més petits i l'únic futur que es presenta per a aquestes noies es anar a vendre de manera il·legal per les places i mercats quan el que haurien de fer a la seva edat és acabar d'estudiar.

—Tot i que sou molta gent treballant aquí, necessiteu més monitors.

—Tots els monitors són voluntaris i encara que som molts, en falten més. Cada classe necessita dos monitors perquè els nens no es poden quedar sols si un dels monitors ha d'anar a buscar alguna cosa, per exemple. A més, són nens que necessiten molt que els estiguis a sobre perquè d'una banda es distreuen molt i de l'altra volen molt la teva atenció, necessiten saber que algú està per ells, animant-los a fer les coses, a tirar endavant. Es tracta de valorar l'esforç que fan perquè segueixin en aquest camí. *(C.C.)*

En acabar el dia els monitors comenten les incidències i preparen el material per al dia següent.

CASAL SANT ADRIÀ
Plaça de Dalt, 4
08930 Sant Adrià de Besòs
Tel. 933813493

Donatius a:

Caixa Penedès

2.081/0338/79/3.300.001.658

Aquest cupó redueïx la marginació social, la pobresa, i el desconeixement de Déu.

DOMICILIACIÓ DE REBUTS EN BANC O CAIXA

Aquest cupó redueix el 20% de l'IRPF de qui l'envia.

Sr. director, li prego atengui, amb càrrec al meu compte/o la meva llibreta, els rebuts que li presentarà "L'hora de Déu"

Podeu fer aportacions periòdiques

PTS.

Mensuals, trimestrals, anuals

Nom i cognoms del titular

Nom del banc o caixa

Adreça de l'agència

Població

Entitat **Oficia** **Control** **Núm.compte**

Codi compte client (CCC)

☐ Compte ☐ Llibreta

Pots fer els teus donatius a: Caixa Penedès **c/c núm. 2.081/0338/79/3.300.001.658**

Enviar el cupó a **L'hora de Déu**. Carrer Sant Jeroni, 4 · 08001 Barcelona

PROJECTE D'HUMANITZACIÓ INTEGRAL.

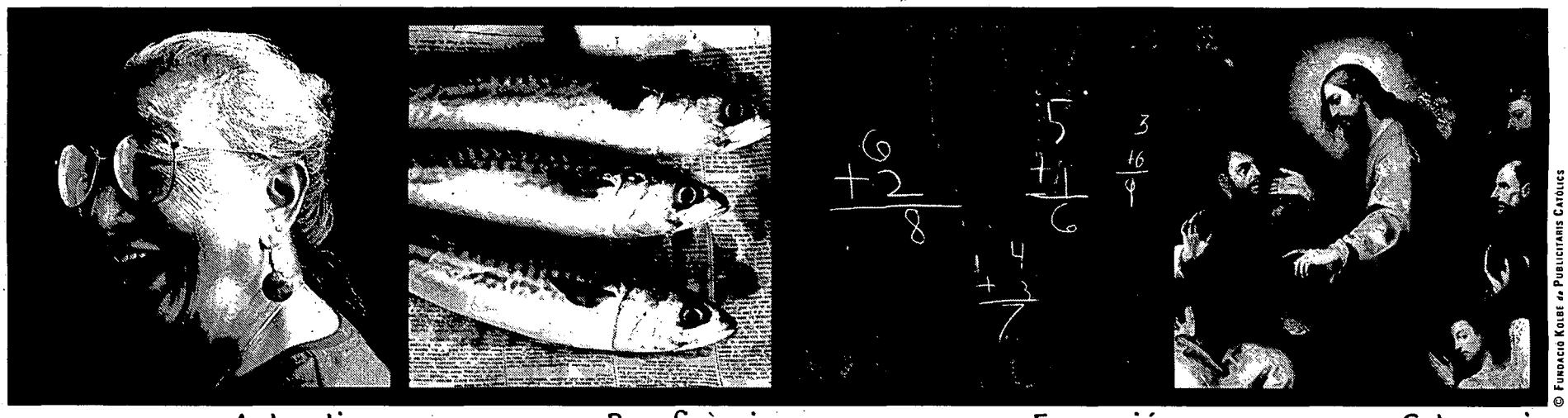
"L'hora de Déu", Institució reconeguda d'Utilitat Pública (B.O.E. 7/7/97), fou fundada fa 33 anys amb finalitat exclusivament benèfica. En fa 5 que hem concebut i activat un ambiciós projecte que està emprenent ampla volada i que ens demana a tots imaginació, creativitat, esforç, amor solidari als desvalguts, voluntaris i diners. **Els beneficiaris d'aquest projecte són els infants procedents de famílies desestructurades i els homes i dones immersos en la marginació, sense horitzons de futur;** germans nostres a qui ningú estima, candidats molts d'ells a esdevenir "carn de presó". Amb la col.laboració desinteressada de prop de 100 voluntaris, lluitem perquè els pobres retrobin la seva autonomia i puguin fer servir així la seva llibertat, tal com Déu vol per a tots els homes i dones que ha creat. Aquest programa el portem a terme a tres nivells:

BENEFICÈNCIA - CULTURA - CATEQUESI.

¿T'hi apuntes?

L'hora de Déu
OBRA BENÈFICO SOCIAL

☎ Informació voluntaris **93 381 33 93**

Autoestima Beneficència Formació Catequesi

© Fundació Kolbe de Publicitaris Catòlics

El llibre de la setmana

La intriga està servida

Praga és una ciutat molt adient per a una novel·la que vulgui barrejar la intriga amb la política. Sobretot, és veritat, si tot se situa en el moment en què el teló de ferro estava ben encès, i calia sortejar molts obstacles per escapar dels laberints: del que plantejaven com a parany, els països de l'Est, i els que construïen, com a excusa, els del món capitalista.

Vicenç Villatoro té un català molt fluid, i sempre escriu amb la intenció posada molt més enllà del que explica. Com a periodista compromès que sempre ha estat no pot deixar escapar l'ocasió de fer la seva «metafísica» sobre les situacions que se li presenten. I, al mateix temps, com a home avesat a les arts narratives sap embastar un argument d'intriga amb prou habilitat perquè sigui d'una banda, original i a vegades complex, però de l'altra, resulti versemblant. És la fórmula ideal que han fet servir els grans autors del gènere, des de Graham Green a John LeCarré, d'allò que ell reclama en la nota introductòria de la contraportada del seu *Hotel Europa*.

Els personatges d'aquesta novel·la són titelles moguts per fils invisibles d'interessos molt concrets, i sempre hi ha d'haver un element distorsionador —el que traeix— i una dona, si pot ser, exòtica, que juga a fet a amagar per interessos personals, aprofitant la seva condició femenina. Sempre és la mateixa història: si darrere d'un gran home sempre hi ha una gran dona, darrere d'un traïdor o d'un heroi sembla que també hi ha d'haver una dona, que juga a Mata-Hari o a Agustina d'Aragó... I perdoneu la llicència de l'anacronisme.

Alexander Foster, Maximiliam i Maria són tres figures necessàries en una obra com aquesta, perquè responen als estereotips que s'han de conjugar en tota ficció d'espies. Representen, a més, l'idealisme i el pragmatisme indispensables perquè hi hagi una bona dosi de suspens i d'intriga, que d'alguna manera justifiquin els seus actes, de vegades desgavellats, gairebé mai prudents, sempre conseqüència de la seva situació de figures de ficció en què estan immersos, sobretot quan es barreja la política de l'Est/Oest, que tanta matèria ha donat en el món de la penúltima narrativa.

Hem dit que Villatoro té un estil fluid, però volem afegir que a vegades es deixa endur per la pressa, i les seves pàgines semblen telegràfiques. Amb tot, no impedeix que la seva lectura sigui agradable, i que siguin justos els nombrosos premis que ha rebut. És una bona aposta de la literatura en llengua catalana.

Cristóbal Sàrrias

La sardana i la dansa

Nou butlletí

Acaba d'aparèixer un nou butlletí d'informació i d'opinió adreçat especialment als socis de l'Obra del Ballet Popular. Aquests són els plantejaments editorials de *L'Obra*, el butlletí trimestral que, per mitjà d'un disseny modern i una lectura agradable, ha d'esdevenir un mitjà de comunicació de la prestigiosa institució del carrer Montcada dedicada a la conservació i promoció de la sardana i la dansa tradicional catalana. Un recull de notícies sobre activitats i projectes del món de la sardana i dels esbarts, una entrevista amb el director del Teatre Nacional de Catalunya on aquest mes de desembre actua l'Esbart Dansaire de Rubí, i un punt de vista sobre la represa dels Premis Joaquim Serra configuren els continguts del primer número de *L'Obra*, que té com a responsable de redacció a Rut Martínez.

Novetats discogràfiques

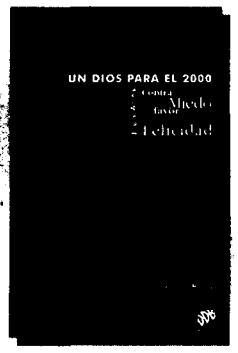
La cobla juvenil Ciutat d'Igualada acaba d'enregistrar el seu primer àlbum discogràfic amb un recull de 12 sardanes obligades de tible. En la presentació del seu CD, els músics, referint-se als motius d'haver tirat endavant aquest enregistrament, diuen: «Tothom sap que la tenora és melodiosa; el flabiol refilaire; els fiscorns sobris; el contrabaix seriós; les trompetes són, de la fila del darrere, les més juganeres; el trombó es troba a cavall del contrabaix i les trompetes, i el tible és l'instrument de més vitalitat, el més murri de tota la cobla.» També cal remarcar que Jordi Tarrida és el tible solista i director de la Cobla Ciutat d'Igualada i que entre les obres que configuren el disc enregistrat per aquesta formació hi ha obres de prestigiosos instrumentistes de tible, com Enric Bamosell (*Rialletes*, *Victoriosa* i *Record*); Ferran Blanch (*Les mans*) i Robert Vilallonga, fundador de la cobla Selvatana i autor de la sardana *Encisadora*, instrumentada per Josep M. Boix. També el solista de tible de la Cobla Ciutat d'Igualada presenta en aquest disc la seva primera sardana que, naturalment, és obligada de flabiol, amb una variació i es titula *El clàssic i l'avantguarda*. Completen el contingut d'aquest disc les sardanes de Ricard Viladesau (*Cala S'Alguer* i *Aquell rossinyol*); Pere Fontàs (*Verinosa*); Josep Blanch Reynalt (*El judici final*); Vicenç Bou (*Teresa*) i Josep Saderra (*Estrella de Rubí*). La Cobla Ciutat d'Igualada es va constituir l'any 1989, actualment actua sota la direcció de Jordi Tarrida, antic membre de les cobles Ciutat de Cornellà, Marinada i Sant Jordi i té com a representant Teresa Aguilera. Les persones interessades en aquest primer disc de la Cobla Ciutat d'Igualada el poden aconseguir a través del telèfon 938 062 515.

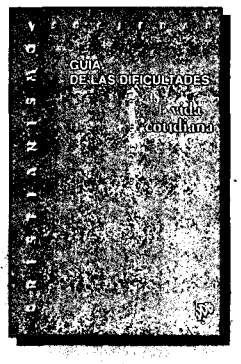
Josep Ventura

UN DIOS PARA EL 2000
Contra el miedo - Camino de la felicidad

El final del siglo marca el retorno de Dios, dice Juan Arias con fina percepción de lo que está ocurriendo en la cultura mundial. En verdad, estamos asistiendo al retorno de lo místico y de lo religioso en todos los estratos sociales. No piense el lector que el presente texto, porque viene de la pluma de un conocido periodista internacional, carezca de profundidad. Puro engaño. Bajo un estilo elegante, lleno de sugestivas metáforas, hay mucha lectura, observación de la realidad y mucha reflexión.

Precio con IVA 1.600 Pts.

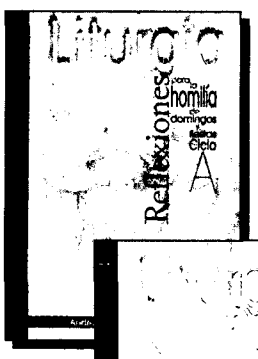

GUÍA DE LAS DIFICULTADES DE LA VIDA COTIDIANA
Pierre Descouvemont
Colección cristianismo y Sociedad

¿Quién de nosotros no se ha sentido algún día desanimado, abrumado por ciertos aspectos de su pasado, inquieto por su futuro, exasperado por los otros, por su trabajo...?
El autor ha recibido en confidencia estas preguntas y estos sufrimientos en el ejercicio de su ministerio, que le ha llevado a predicar en casas de ejercicios, monasterios, comunidades nuevas, a los públicos más variados. En este marco ha ido elaborando una serie de "remedios" específicos y concretos destinados a las personas que le pedían su consejo, reflejándolos por escrito.

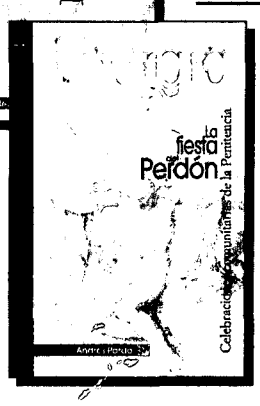
Precio con IVA 1.900 Pts.

REFLEXIONES PARA LA HOMILÍA
de domingos y fiestas. Ciclo A
Andrés Pardo

Libro utilísimo para las homilías del nuevo año litúrgico. Reflexiones actualizadas desde el leccionario del ciclo A, válidas para sacerdotes y fieles

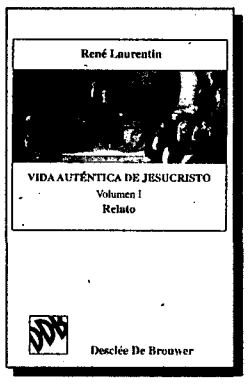
Precio con IVA 1.400 Pts.

LA FIESTA DEL PERDÓN
Celebraciones comunitarias de la penitencia
Andrés Pardo

Publicación oportuna para celebrar correctamente la penitencia comunitaria. De gran utilidad al terminar el 2º milenio, en el año dedicado especialmente al sacramento de la penitencia y año santo Jacobeo, "para la gran perdonanza".

Precio con IVA 2.300 Pts.

VIDA AUTÉNTICA DE JESUCRISTO (Vol. I)
René Laurentin
Biblioteca Manual

Esta *Vida auténtica de Jesús* es un relato seguido, en orden cronológico, ilustrado paso a paso por los datos arqueológicos, topográficos, sociales, culturales, políticos y también teológicos, que precisan del cuerpo del relato con una iluminación interior, que nos hace penetrar en la intimidad de Dios hecho hombre.

Precio con IVA 3.900 Pts.

VIDA AUTÉNTICA DE JESUCRISTO (Vol. II)
Fundamentos, pruebas y justificación
René Laurentin
Biblioteca Manual

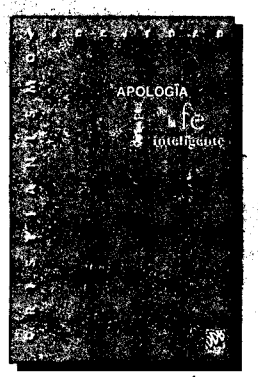
Este libro suministra las pruebas y fundamentos de la Vida de Jesús, de la que el relato (volumen I) eliminó todo elemento que pudiera suponer alguna complicación.

Precio con IVA 2.200 Pts.

APOLOGÍA DE LA FE INTELIGENTE
Carlos Díaz
Colección Cristianismo y Sociedad

La filosofía tiene pendiente una importante asignatura: restañar la herida producida por una discrecional disociación entre fe y razón. Con este libro, el autor trata de curar dicha herida defendiendo una fe inteligente. El profesor Carlos Díaz, filósofo y fenomenólogo de la religión, en la Universidad Complutense de Madrid, acredita una vez más en esta obra su condición de escritor entusiasta y lúcido.

Precio con IVA 1.600 Pts.

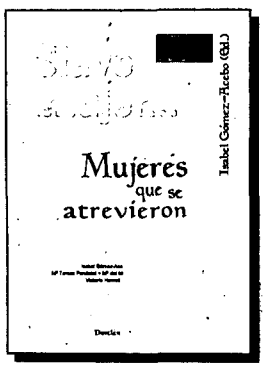

Consulte a su librería habitual
o directamente a:
Henao 6 - 3.º – 48009 Bilbao
Tel. 944 24 68 43 • Fax 944 23 75 94
Más información acerca de nuestras novedades en nuestra página web
www.desclee.com
desclée

MUJERES QUE SE ATREVIERON
Isabel Gómez-Acebo (Ed.)
Colección en Clave de Mujer

Ofrecemos en este libro una serie de biografías femeninas, pequeñas reseñas de mujeres que tuvieron algo que hacer y decir en la historia de la Iglesia. tenemos mujeres desde los primeros años de la cristiandad hasta nuestros días, vidas de mártires, de santas, de religiosas, de madres de familia... Personalidades conocidas y deconocidas.

Precio con IVA 1.700 Pts.

«Els pastorets»: la tradició dalt l'escenari

Quan s'apropen les festes nadalenques en la majoria dels pobles i ciutats de Catalunya, ja siguin grans o petits, és costum que es representin *Els pastorets*. Uns mesos abans ja comencen els preparatius i els assajos perquè tot surti brodat el dia de la posada en escena davant el públic. *Els pastorets* és una de les tradicions nadalenques que encara es conserven des de fa molts i molts anys i serà difícil que es perdi mentre hi ha hagi gent disposada i il·lusionada per portar a l'escenari aquesta peça teatral.

La majoria d'*Els pastorets* que es representen aquests dies estan basats en l'obra de Josep M. Folch i Torres. Aquest text és la base de totes les representacions, tot i que després, en alguns casos, cada grup o companyia hi introdueix modificacions per adaptar-lo a la seva manera de fer. *Els pastorets o l'Adveniment de l'Infant Jesús* es va estrenar el 24 de desembre de 1916 al Coliseum Pompeia i es va reestrenar al Teatre Català Romea, el 19 de desembre de 1918.

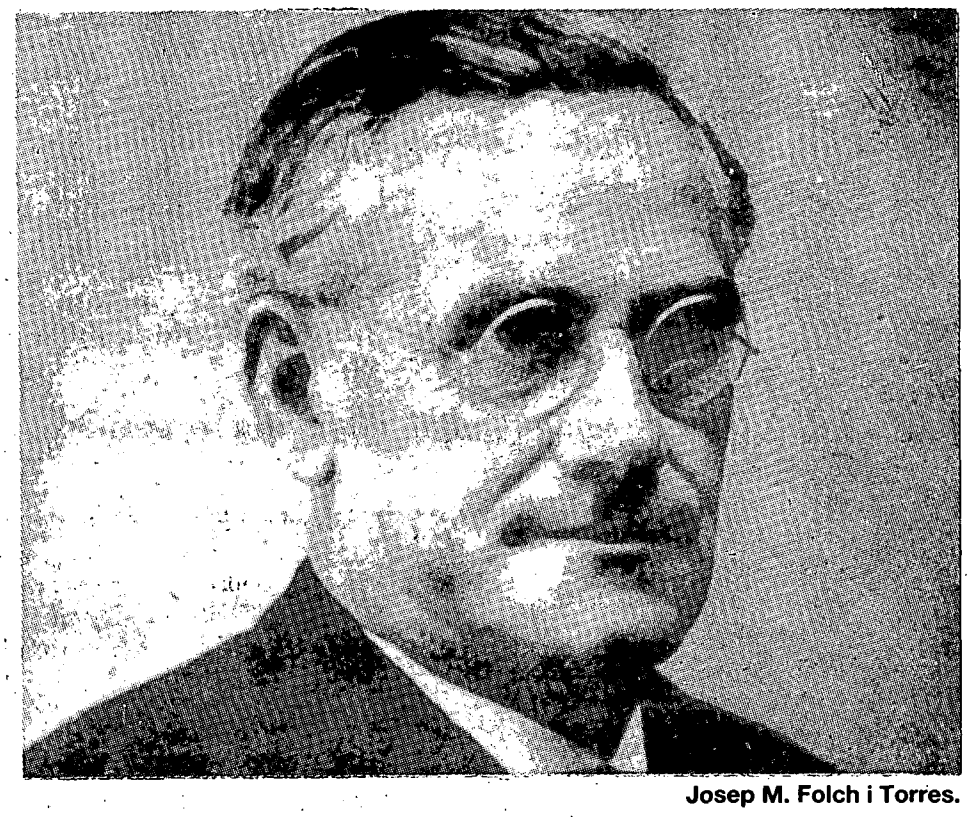
L'obra de Folch i Torres està dividida en cinc actes que alhora estan subdividits en divuit quadres. En Lluquet i en Rovelló són els protagonistes d'aquesta història, que està plena d'innocència i de tendresa. Aquests dos rabadans viuen una colla d'aventures i peripècies en una terra dominada per les forces del mal. En més d'una ocasió, en Lluquet i en Rovelló són temptats pel dimoni però la seva bondat és tan gran que aconsegueixen vèncer les temptacions infernals. Paral·lelament a aquesta història hi ha la de Josep i Maria i l'arribada al món de Jesús. El naixement de l'Infant és el motiu perquè les dues històries s'uneixin al final de l'obra.

Els pastorets de Folch i Torres tenen moltes escenes carregades d'una gran sensibilitat, però també n'hi ha d'altres d'humorístiques i amb una certa picardia innocent. En Lluquet i en Rovelló són el centre d'aquests moments. Un exemple, és una de les trobades entre els dos pastors i Satanàs, que sempre hi surt perdent i burlat. El dimoni diu a en Lluquet: «El teu coratge m'encanta i m'admira; tu ets un home, un veritable home», i aquest li contesta: «Oh, ja ho sé que no sóc una dona!» Quant a les escenes de tendresa, el text n'està ple. En són dos exemples quan l'arcàngel Gabriel fa saber a Maria que concebrà un fill, o quan anuncia als pastors l'arribada al món de l'Infant Jesús.

Pel que fa als personatges que apareixen dalt l'escenari cal destacar el paper dels dos pastors que porten tot el pes de l'obra. En Lluquet és un noi decidit, enèrgic, que no té por de res. En canvi, en Rovelló encarna un jove mandrós i poruc. La resta de personatges que surten a l'escenari acompanyen aquest dos protagonistes.

El llenguatge és molt planer i col·loquial. S'utilitzen alguns castellanismes i frases fetes que l'apropen més al públic. L'estil és molt senzill i arriba fàcilment a l'espectador. Al llarg de la representació també s'introdueixen cançons, com nadales, que ajuden a dinamitzar la posada en escena. *Els pastorets* de Josep M. Folch i Torres certament assoleix moments de gran sensiblitat que alguns poden considerar carrinclons, però la veritat és que aconsegueixen arribar al cor dels espectadors, i més en aquestes dates.

Sandra Termes

Josep M. Folch i Torres.

L'escriptor dels nens i dels adolescents

El novel·lista, narrador i autor teatral Josep M. Folch i Torres va néixer a Barcelona l'any 1880. La seva producció literària és molt extensa i una part important està adreçada als nens i als adolescents. Tot i que alguns han criticat que la seva obra tenia un to massa sensible va aconseguir arribar a un gran nombre de públic i de tots els estaments de la societat.

Folch i Torres va iniciar la seva carrera en el món de les lletres escrivint en el fulletó literari de *La Renaixensa*. Va dirigir i va escriure en diverses publicacions com *La Tralla*, des d'on va difondre campanyes de caire nacionalista que el van obligar a exiliar-se a França durant tres anys (1905-1908). Durant una primera etapa es va dedicar a la novel·la realista i social. Algunes de les obres més destacades d'aquesta època són *Aigua avall* (1907) i *Joan Endal* (1909).

Després va abandonar aquest tipus de literatura i va començar a escriure per als nens i per als joves. Va ser director del popular setmanari *En Patufet*, on va publicar les conegudes narracions per a adolescents *Pàgines viscudes*. També va ser el pare de les *Aventures extraordinàries d'en Massagran*, personatge que avui dia encara continua viu. Va crear la Biblioteca Gentil, de novel·la rosa i destinada a un públic jove.

En el món del teatre va ser l'autor d'un gran nombre de peces teatrals per als infants com *Els Pastorets* (1916) o *La Ventafocs* (1920), de la qual se'n van fer més de mil representacions. Va fundar el moviment dels Pomells de Joventut de Catalunya, que reivindicava l'esperit cristià i la puresa de la llengua catalana. Josep M. Folch i Torres va morir l'any 1950.

D'on vénen «Els Pastorets»?

Des de l'Edat Mitjana fins avui dia, el teatre del cicle nadalenc ha tingut una gran difusió a Catalunya. A part d'algun fragment de finals del segle XV o de principis del segle XVI pertanyent a la representació de la Sibil·la i l'emperador o a l'Adoració dels Mags, el gruix més destacat de peces nadalenques conegudes tracta el naixement de Jesús i la seva adoració pels pastors. Aquesta part és el que es coneix com *Els pastorets* al Principat i *Els pastorells* a Mallorca i a Menorca. Prescindint d'algun fragment anterior del Principat, s'han de tenir en compte sobretot les cinc consuetes mallorquines per a la nit de Nadal que són com un mosaic: hi trobem, per exemple, reminiscències de l'*ordo prophetarum* o processó dels profetes del drama litúrgic llatí, la representació de la Sibil·la i l'emperador i nadales més o menys populars, al costat de l'escenificació pròpiament dita d'*Els pastorells*.

Aquesta barreja va durar al llarg dels segles següents tant al Principat com a Mallorca. Es conserven un nombre important de manuscrits del segle XVIII amb obres per a la nit de Nadal, representacions més d'una vegada prohibides pels sínodes. A finals del segle esmentat anteriorment, el notari Ignasi Plana va escriure uns *Pastorets* que van tenir una gran difusió. Aquests, i d'altres d'autors anònims, van ser representats durant la primera meitat del segle XIX. Va ser Frederic Soler (Pitarra) qui els va incorporar a la tradició culta. Lluís Millà, Francesc d'Assís Picas i sobretot Josep M. Folch i Torres van definir el gènere i li van donar els trets que manté en l'actualitat.

BALCLI'S
SALA DE SUBASTAS
DES DE 1979
932 175 607
932 377 663
COMPRAVENDA DE PINTURES I ANTIGUITATS
AL COMPTAT
PINTURA CATALANA I ANTIGA
MOBLES
JOIES I PLATA...
ANTIGUITATS
Una parella mítica: Bogart i Hepburn.
VALORACIONS PER A TESTAMENTARIES.
GESTIÓ DE VENDA
VALORACIONS GRATUÏTES PER A SUBSCRIPTORS, CONGREGACIONS I PARRÒQUIES
C/ ROSSELLÓ, 227 - 08008 BARCELONA

DESEMBRE ÉS EL MES CONSAGRAT A LA IMMACULADA CONCEPCIÓ

Internet

• **www.gencat.es/biblio** Una web que explica el sistema bibliotecari de Catalunya, amb accés al catàleg col·lectiu de la lectura pública i al directori de biblioteques públiques de Catalunya. Ofereix enllaços a biblioteques i centres de documentació d'àmbit català.

• **www.cbuc.es** Una web del Consorci de Biblioteques Universitàries de Catalunya, amb accés al catàleg col·lectiu i a la base de dades de sumaris, que conté més de 350.000 articles corresponents a 4.600 títols de revistes.

• **www.diba.es/biblio** Una web de la Xarxa de Biblioteques Populars de Barcelona, amb accés al catàleg en línia i a la guia de biblioteques de Barcelona. Ofereix enllaç a altres catàlegs.

• **www.bne.es** Una web de la Biblioteca Nacional d'Espanya, amb accés als catàlegs i al directori espanyol de biblioteques.

• **www.portico.bl.uk** Una web de la British Library, amb informació sobre els serveis i col·leccions de la Bibioteca Nacional Britànica i accés al catàleg.

• **www.bnf.fr** Una web de la Biblioteca Nacional de França, amb accés al catàleg col·lectiu de França. Conté exposicions virtuals i l'apartat «Tous les savoirs du monde», amb dossiers pedagògics temàtics.

Barcelona

• **PETITA BOTIGA «PRO CAMBRIL DE SANTA TERESINA».— Del 12 de desembre al 6 de gener**, botiga oberta amb diverses peces. La botiga es podrà visitar després de les misses dels dies feiners i festius, sobretot als matins. Sala Mn. Jaume Oliveras de la parròquia de Santa Teresina, Via Augusta, 68 - Barcelona.

• **ASSOCIACIÓ D'AMICS DE L'ORGUE DE SITGES.—** El **20 de desembre**, a les 18.00, concert de Nadal, a càrrec de l'Agrupació Polifònica de Vilafranca, amb Josep Pagès i Busom a l'orgue, sota la direcció de Xavier Cervera. El programa, que tindrà obres d'autors diversos i peces populars nadalenques, es farà a l'església parroquial de Sitges. Associació d'Amics de l'Orgue de Sitges, Casa Rectoral, plaça de l'Ajuntament, 16 - 08870 Sitges.

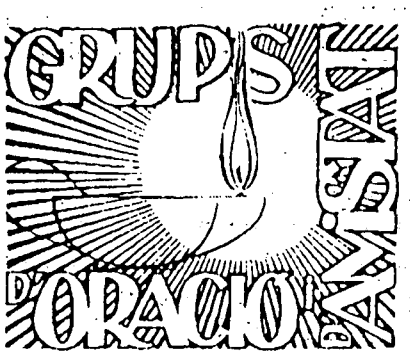
• **TALLERS D'ORACIÓ I VIDA.—** El **20 de desembre**, a les 18.00, sessió de perseverança amb els Tallers d'Oració i Vida, tot seguint el mètode del P. Ignasi Larrañaga, caputxí. La sessió es farà al Centre Eucarístic Emília Riquelme, c/ Encarnació, 62-64 - 08025 Barcelona, tel. 932 131 497.

• **«ELS REIS MAGS EN LA ICONOGRAFIA».—** El **22 de desembre**, a les 18.00, conferència amb diapositives, a càrrec d'Antoni Borràs. Entrada lliure. Per a més informació: Centre Passatge, passatge Mercader, 13 - 08008 Barcelona, tel. 932 151 599, fax 932 151 595.

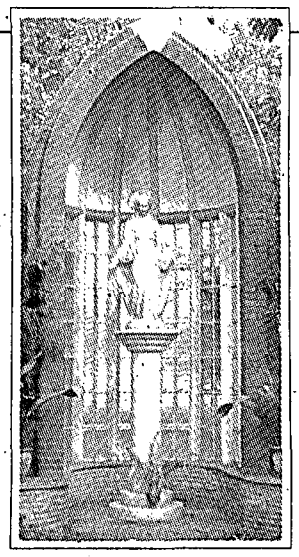
• **MONESTIR DE SANTA MARIA DE PEDRALBES.—** Horari de les celebracions litúrgiques de Nadal: el **24 de desembre**, a les 18.00, primeres vespres de Nadal i benedicció del pessebre; a les 19.00, missa primera de Nadal; a les 23.15, celebració de la vetlla de Nadal (ofici de lectura); a les 24.00, missa solemne de Nadal. El dia **25**, a les 13.00, segona missa de Nadal; a les 19.00, segones vespres de Nadal. El dia **26**, a les 12.00, missa; a les 19.00, vespres. Monestir de Santa Maria de Pedralbes - Barcelona.

• **CATEDRAL DE BARCELONA.—** El **24 de desembre**, a les 24.00, solemnitat de Nadal amb la Missa del Gall, que presidirà el cardenal Mons. Ricard M. Carles. El dia **25**, a les 12.00, missa de Nadal presidida per Mons. Carles, el qual impartirà la benedicció papal i, acabada la missa, beneirà el pessebre instal·lat al claustre de la catedral.

• **GRUPS D'ORACIÓ I AMISTAT.—** El **27 de desembre** els GOA celebraran

un recés a la Casa d'exercicis de Sant Ignasi (c/ Carrasco i Formiguera - Barcelona). Dirigit per Mons. Josep M. Cases, començarà a les 10.00 i finalitzarà a les 18.00. Està especialment dedicat

Enguany el sentit del «camí vers el Pare» caldrà portar-nos a tots a iniciar, en l'adhesió a Crist Redemptor de l'home, un camí d'autèntica **conversió**.

(Tertio Millenio Adveniente)

EXERCICIS ESPIRITUALS

Homes i joves a partir dels 17 anys

La tanda comença el dissabte 26 de desembre a les 20 h i s'acaba el dijous 31 a les 18 h.

Informació i inscripcions:
Casa Nostra Senyora de Montserrat. Plaça Font del Lleó, 21
08140 Caldes de Montbui (Barcelona) - Tel. 938 654 496

CLUB CLUR

«Tai-chi és quan cau una fulla en aquest moment, en el lloc on cau, aquest instant.»

TERTÚLIA AMB PETER YANG:

«MISMIDAD, EL CAMINO Y LA PALABRA»

Entrada gratuïta el dissabte 19 de desembre a les 18.30 hores.

Informació: Mercedes Plana,
tel. 934 562 331 (de dilluns a dijous de 22 a 23.30 hores)

TAI - TXI ZEN CRISTIÀ
Rincón del Silencio
c/ Floridablanca, 133, baixos - 08011 Barcelona

ESTIC SOL
I ET PODRIA FER
COMPANYIA...

EM VOLS ADOPTAR?

Lliga per a la Protecció d'Animals i Plantes de Barcelona
c/ Guarda Anton, 10 - 08022
Barcelona - Tel. 934 170 124

APADRINEU UN NEN/A, AVI/A

DIRECTAMENT I A TRAVÉS DE MISSIONERS CATÒLICS DE MÉS DE 40 ORDES RELIGIOSOS, EN 1.100 PROJECTES DE 23 PAÏSOS DEL TERCER MÓN.

QUÈ VOL DIR UN APADRINAMENT?

Per a un nen: aliment cada dia, atenció sanitària dental, roba, l'oportunitat d'anar cada dia a l'escola, i sentir-se estimat per vostè.

Per a la família del nen: instrucció sobre nutrició, higiene, alfabetització, educació en la cura del nen, i formació professional.

Per als missioners/es: rebre amb alegria la vostra col·laboració en la labor humanitària que porten a terme a favor dels pobres, dels humils, dels malalts i necessitats. Per amor, lliurament i servei a l'Evangeli.

NECESSITEN UN PADRÍ! ¿VOLS SER-HO TU?
100 ptes. cada dia poden fer-ho possible

FUNDACIÓ CRISTIANA PER A NENS I GENT GRAN
CFCA/España C/ Real, 21, 2º - 47140 Laguna de Duero (Valladolid)
Tel. 983 54 47 50 - 983 54 52 06 - Fax 983 54 47 50 e-mail:fcpna@ctasa.es

als secretaris dels Grups, però és obert a tots els membres i simpatitzants que hi vulguin participar. Per a informació i inscripcions: GOA, c/ Gran de Gràcia, 237, pral. 2a - 08012 Barcelona, tel. 932 181 005 (de 10.00 a 13.00 i de 17.00 a 19.00).

• **XIV PESSEBRE VIVENT DE SANT SALVADOR. SABADELL.—** Representació del misteri de Nadal sota els arcs de la façana de l'església els dies **25, 26 i 27 de desembre**. Horari: de 19.00 a 21.00, cada mitja hora. Parròquia de Sant Salvador, plaça de Sant Salvador, barri Covadonga - Sabadell. (Estació Renfe-Centre). Entrada gratuïta.

• **PREMIS JAUME CIURANA A L'ACTUACIÓ CÍVICA JUVENIL.—** Fins a l'**1 de febrer** es pot presentar la memòria de la tasca cívica feta en favor de les persones o en la millora de l'entorn natural al llarg del 1998. Es concediran tres premis de 250.000, 150.000 i 50.000 pessetes per fer possible l'adquisició d'equipament, material o utillatge o per subvencionar un viatge, una estada en un alberg, etc. escollit pels guanyadors. Per a més informació: Departament de Benestar Social (Direcció General d'Acció Cívica), plaça Pau Vila, 1 - Edifici Palau del Mar - 08039 Barcelona, tel. 900 300 500 i 934 831 768.

• **MUSEU DE VILAFRANCA. CAPELLA DE SANT PELEGRÍ.— Fins al 10 de gener**, exposició a benefici de la Fundació l'Espiga, amb pintures de Pere Lluís Via. Horari: feiners, de dilluns a dissabte, de 18.00 a 21.00; festius, de 12.00 a 14.00 i de 18.00 a 21.00. Museu de Vilafranca, plaça Jaume I, 1 - 08720 Vilafranca del Penedès, tel. 938 900 582.

Girona

• **MONESTIR DE CADINS.—** El **24 de desembre**, vetlla de Nadal, a les 22.45, i Santa Missa, a les 24.00. El **25 de desembre**, laudes, a les 8.00; missa, a les 11.00, i vespres, a les 19.00. Per a més informació: germana Rosa M. Piquer, monestir de Cadins, tel. 972 428 077, e-mail: cadins@infoservei.es

• **MOVIMENT DE CURSETS DE CRISTIANDAT.— Del 28 al 31 de desembre** el Moviment de Cursets de Cristiandat de la diòcesi de Girona convoca un curset de cristiandat a la Casa d'espiritualitat de Banyoles. És un espai obert a tothom per descobrir i aprofundir en el missatge de Jesús. Per a més informació: tels. 972 571 758 i 937 624 371.

• **VII CERTAMEN DE NARRATIVA BREU «ESGLÉSIA VIVA», MEMORIAL JOSEP M. PONT.— Fins al 2 de febrer** es poden presentar els treballs per al certamen. El tema és lliure, però sempre dins del context del programa radiofònic «Església Viva», que té com a finalitat primordial donar una visió cristiana de la vida. El premi és de 35.000 pessetes i la difusió radiofònica de l'obra guanyadora. Per a més informació i lliurament dels treballs: Departament de Ràdio del Bisbat de Girona, c/ Albareda, 15, 1r 1a - 17004 Girona, tel. 972 412 884, fax 972 412 885, e-mail: bisbatgirona@planalfa.es

Vic

• **EXERCICIS ESPIRITUALS PER A PREVERES.— Del 28 al 31 de desembre**, exercicis organitzats per la Unió Sacerdotal de Barcelona, que tindran lloc a la Cova de Manresa, dirigits pel P. Estanislau Balanzó, s.j. Per a informació i inscripcions: Mn. Jaume Serrano, c/ Jaume Vicens i Vives, 6 - 08005 Barcelona, tel. 932 213 434.

• **FUNDACIÓ CAIXA DE MANRESA.— Fins al 24 de gener de 1999**, exposició *La baldufa. Un món d'amics*. Horari: feiners, de 18.00 a 21.00; festius, de 12.00 a 14.00 i de 18.00 a 21.00. Sala d'exposicions de la Fundació Caixa de Manresa, plaça Plana de l'Om, 5 - 08240 Manresa, tel. 938 724 976.

PREGUEM PER LES INTENCIONS DEL SANT PARE

- Per la solidaritat amb els qui sofreixen i els marginats
- Per la protecció de la vida humana que comença i pels infants

Telèfon de la Pregària

934 175 449

Obert cada dia de les 22 a les 24 h

La solidaritat autèntica ve de dins i s'expressa eminentment en la pregària. Truca'ns en les teves necessitats i pregarem. Per la línia telefònica passarà la veu, l'amor i el poder de Déu.

Associació Amor de Déu

«CATALUNYA CRISTIANA» ALS QUIOSCOS DE CATALUNYA

Podeu trobar-la setmanalment a:

Llibreria Santa Maria		08350	Arenys de Mar
Llibreria Pujades Climent	Riera, 8	08358	Arenys de Munt
La Formiga d'Or	Av. Portal de l'Àngel, 3	08002	Barcelona
Llibreria Balmes	Duran i Bas, 11	08002	Barcelona
San Pablo Difusión	Via laietana, 38	08003	Barcelona
Llibreria Claret	Roger de Llúria, 5	08010	Barcelona
Euro-Paper Llibreria	Major de Gràcia, 129	08012	Barcelona
Llibreria L'Escaire	Pg. Maragall, 342	08031	Barcelona
Kiosco Gallifa	República Argentina, 233	08023	Barcelona
Llibreria de la Diputació	Londres, 57	08036	Barcelona
Llibreria Mateu	Santa Maria, 22	17820	Banyoles
Pepereria Bitlloch	Ample, 25	17300	Blanes
Carme García Ros	La Font, 22	25210	Guissona
Comerç i Estanc	Ponts i Arola, 28	25240	Linyola
Llibreria Ramon Llull	La Palma, 9	25002	Lleida
L'Ossetfi	Av. Alcalde Porqueres, 32	25008	Lleida
Llibreria Dalmases	Jacint Verdaguer, 5	25230	Mollerussa
Llibreria Obradors	Ctra. de Berga, 59	08670	Navàs (BCN)
Llibreria Joan Fons	Jaume Fons, 13	08784	Piera
Llar del Llibre	Pg. Pl. Major, 12 34	08202	Sabadell
Llibreria Bonet	Pl. Major, 33	43420	Sta. Coloma de Q.
Kiosco Baldiri Bosch	Eusebi Güell, 87	08830	Sant Boi de Ll.
Llibreria Dach	Sant Miquel, 5	25280	Solsona
Llibreria Güell	Santa Anna, 6	25300	Tàrrega
Llibreria Sauret	Carme, 14	25300	Tàrrega

Reserveu el vostre exemplar, ara!

Petits anuncis

3a EDAT

RESIDÈNCIA 3a edat amb jardí i terrasses. Hab. ind. i col·lectives, alimentació adequada, ambient familiar, assistència medicosanitària, permanent o temporal. Tel. 934 503 930.

RESIDÈNCIA de 25 àvies en estada permanent. Acollida diürna, vacances i caps de setmana. Excel·lent zona, parc Collserola. Tel. 932 039 740, Isabel.

NOIA 35 anys s'ofereix per tenir cura de persones grans a domicili. Titulada i exper. Tel. 932 783 153 (nits).

COMPRA i VENDA

PARTICULAR compra instruments musicals, rellotges, ràdios i mobles i joies antigues. Tel. 909 230 303.

COMPRO segells, monedes, rellotges de butxaca, postals, objectes antics i llibres. Tel. 933 578 394.

REVISTA Ecclesia, compro núms. anteriors al 1985. Tel. 925 459 425.

HABITATGE

SRTA 52 anys necessita trobar residència religiosa a Barcelona. Pensió completa. No de 3a edat. Truqueu a Teresa de 10 a 10.30 nit. Tel. 933 178 335.

Si voleu anunciar-ros, ompliu la BUTLLETA D'INSERCIÓ a base d'una lletra per quadret, deixant un espai en blanc entre cada paraula i envieu-ho juntament amb un gir postal o xec bancari de l'import total del vostre anunci a CATALUNYA CRISTIANA c/ Puiggarí, 5 - 08014 Barcelona.

NOM .....

ADREÇA.....

POBLACIÓ..... TEL .....

PREU LÍNIA ..... SETMANES .....

☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐	170 ptes.
☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐	340 ptes.
☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐	505 ptes.
☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐	675 ptes.
☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐	840 ptes.
☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐	1.010 ptes.
☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐	1.180ptes.

(16% d'IVA INCLÒS)

Calculeu l'import que haureu d'abonar multiplicant el preu de l'anunci pel nombre d'insercions.

RESERVAT EL DRET DE PUBLICACIÓ

CATALUNYA CRISTIANA 17 · desembre · 1998

Des del carrer

Ignasi Carbonell és vocal de l'Associació de Pessebristes de Barcelona, entitat pionera en aquest àmbit. Aquesta associació, que va néixer el 1860, té 350 membres, que fan, entre d'altres, el pessebre del Palau de la Generalitat situat a la galeria gòtica. També, des de fa vints anys, fan el del Museu del monestir de Pedralbes que acompanya els 24 diorames permanents de la vida de Jesús, que sovint són visitats per grups de catequesi per conèixer la vida del fill de Déu.

Foto: Àngels Barbé

«Hi ha un document que cita el pessebre a Catalunya el 1435»

—Quin és l'origen del pessebre?

—Del pessebre amb figuretes, se n'ignora l'origen, els pessebres vivents en canvi deuen el seu naixement a sant Francesc d'Assís l'any 1223. Sant Francesc ho va fer per commemorar i celebrar més intensament el naixement de Jesús, per aquesta raó és el patró de les associacions de pessebristes.

—Quin és el primer document on es cita el pessebre a Catalunya?

—L'historiador Agustí Duran i Sanpere va publicar a *La Vanguardia* un article d'història sobre la festa del Corpus on citava un document de l'any 1435 en què l'Ajuntament de Barcelona dóna per restaurar a un pintor anomenat Salom un entremès —actualment anomenat pas processional o misteri— amb el nom d'*El pessebre*, que té la Mare de Déu i sant Josep agenollats davant del Nen. Aquest pas era per a la processó del Corpus. Duran i Sanpere ho va trobar en un document a l'Arxiu Històric de l'Ajuntament de Barcelona.

—I quin és el primer pessebre documentat del món amb figures?

—Al Vaticà hi ha un document que diu que a Praga l'any 1556 els jesuïtes van fer un pessebre amb figures estàtiques, terra i molsa, és a dir, el pessebre clàssic que ha arribat als nostres dies. No és estrany que els jesuïtes siguin els possibles introductors del pessebre a Europa. Sant Ignasi va marxar de Barcelona a Betlem per conèixer la terra de Jesús. A més, a Barcelona els jesuïtes van fundar el convent de Betlem del qual encara en queda la parròquia a la Rambla.

—De quin material eren les figures del pessebre al nostre país?

—El baró de Maldà recull en el seu *Calaix de sastre*, un detallat dietari que va del 1769 al 1816, que ja hi havia figuretes de fang, de cartró i de paper.

—Qui va començar els diorames de guix?

—Antoni Moliné, membre de l'Associació de Pessebristes de Barcelona del 1921 al 1956. Abans de Moliné es feien de suro i ell va ser el primer que els va fer de guix, cosa que és molt pràctica perquè ocupen menys espai.

—Per què els va fer?

—Antoni Moliné feia pessebres per a l'antiga escola de carmelites del carrer Montseny de Gràcia a Barcelona, on hi ensenyava la seva germana que era carmelita. El 1912 va fer un diorama de guix pintat inspirant-se en la decoració de les cases de l'època modernista, com per exemple La Pedrera.

—Com se li va ocórrer la idea?

—Va veure uns guixaires treballant i els en va comprar un sac per fer el primer diorama de guix.

—Per què tradicionalment el pessebre es tenia muntat dos mesos?

—Es posava als voltants del 25 de novembre, que és el primer diumenge d'Advent, i es treia per la Candelera el 2 de febrer, festa de la presentació de Jesús al temple.

Martà Puyol

Ignasi Carbonell, vocal de l'Associació de Pessebristes de Barcelona

Improm ptu

La Fira de Santa Llúcia

És potser la més tradicional de les que se celebren a Barcelona. Compta segles d'antigor i només fou interrompuda els anys de la guerra incivil del 1936.

La Fira de Santa Llúcia introdueix com cap altre signe exterior —les il·luminacions de carrers i places, no són més que publicitat comercial—, l'aire de Nadal que es va ficant cor endins i que suament ens condueix a l'esclat de la nit lluminosa, al misteri del més meravellós de tots els infantaments.

La Fira, amb les figuretes, la molsa, el grèvol, les establies curosament treballades, el poblets encastellats que coronaran muntanyes, els rústecs naixements, els pastors i els àngels i les estrelles daurades que lluiran sobre un paper ben blau... No hi ha dubte. La Fira ens diu que s'apropa Nadal, que ja és aquí, que hem de celebrar-lo. I que ens cal preparar-nos per la diada amb aire humil, ple de sinceritat. La sinceritat dels pastors de Betlem, que sembla reflectir-se en la rústega factura de les figuretes de fang mal cuit... ara, una minoria.

La Fira de Santa Llúcia té per a mi, a més, un motiu professionalment molt entranyable: va ser el motiu del meu primer reportatge periodístic, publicat a *FLAMA*, de la FJC, l'any 1935. Fa uns quants anys.

Oriol Camps

Ara mateix

Joan Carrera Planas
Bisbe auxiliar de Barcelona

Facilitat a disculpar...

Així defineix el diccionari el mot «indulgència». Incorporat al llenguatge eclesial, expressa la misericòrdia de Déu que es comunica a tothom que vulgui acollir-la. Es tracta, doncs, d'un concepte amable, suggestiu. Sobretot per al creient cristià, però també, com a tal concepte, per a molts d'altres.

Ara bé, l'anunci per Joan Pau II de la «indulgència jubilar», tal com ha sonat en els mitjans de comunicació, ha suscitat una certa perplexitat en alguns. N'he rebut més d'una mostra. Per què? Una mica per la manera com s'ha explicat: s'ha parlat, per exemple, d'una determinada abstinència que no figura ni a la butlla papal ni al decret que l'acompanya. Una mica, també, per desconeixement. Una altra mica a causa d'algunes corrupteles que van enfosquir la concessió d'indulgències en el passat. El Papa parla d'«abusos i d'incomprensions» en la llarga història dels jubileus —des de l'any 1300—, però, afegeix, «els testimoniatges de fe cristiana i d'amor sincer han estat superiors». I explica el seu veritable sentit.

La proposta substancial del Papa és celebrar el 2000 aniversari de Nostre Senyor Jesucrist amb un canvi real de la nostra vida, amb l'alegria d'una més plena conversió a l'Evangeli.

Cal situar en aquesta perspectiva les seves repetides invitacions, avalades amb el seu exemple personal: «a purificar la memòria», reconeixent i superant errors passats, a fer un examen de consciència «sobre l'Església del nostre temps», a continuar l'exemple dels màrtirs d'ahir i d'avui. Tots els símbols del jubileu, com ara l'obertura de la porta santa i les peregrinacions, volen expressar i fer efectiu aquest missatge.

El punt culminant de la conversió és el sagrament de la reconciliació, per mitjà del qual «el creient rep el perdó dels pecats» i «és de nou introduït en la vida de Déu i en la plena comunió de l'Església».

Però, explica Joan Pau II, aquest «acte sacramental» ha d'anar unit a un «acte existencial» de renovació. «El perdó no significa que aquest procés existencial sigui superflu, més aviat li atorga un sentit d'acceptació, d'acolliment per part nostra.» Ens cal sanar les arrels del mal que és en nosaltres i alliberar-nos de les seves conseqüències.

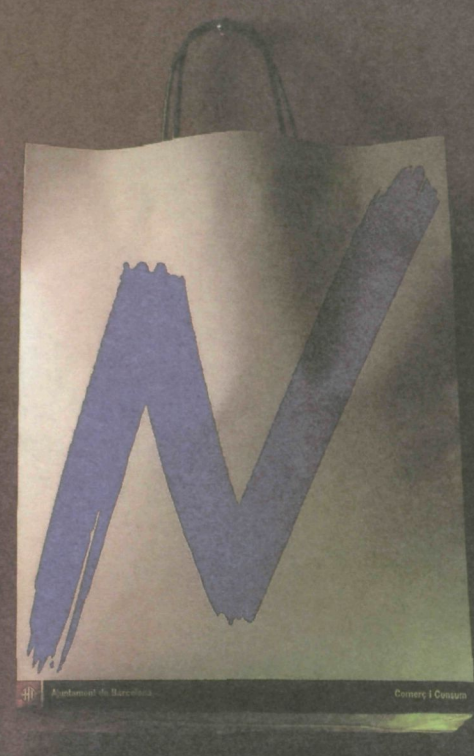
Aquí se situa la indulgència jubilar, així, en singular. Per la mediació sacramental de l'Església som sanejats per Jesucrist que és, en si mateix, la indulgència de Déu.

Nosaltres rebem aquesta indulgència obrint-nos a Déu, amb una intensificació de la pregària, a Roma, a Jerusalem i als principals santuaris d'arreu del món. I obrint-nos als germans, «com qui fa —diu el Papa— una peregrinació cap al Crist, present en els germans». Més concretament suggereix: visitar malalts, ancians i presos, estant-nos de coses supèrflues i donant-ne el producte als pobres o a obres d'ajut als infants, als vells, als països subdesenvolupats.

COMUNICACIÓ I QUALITAT

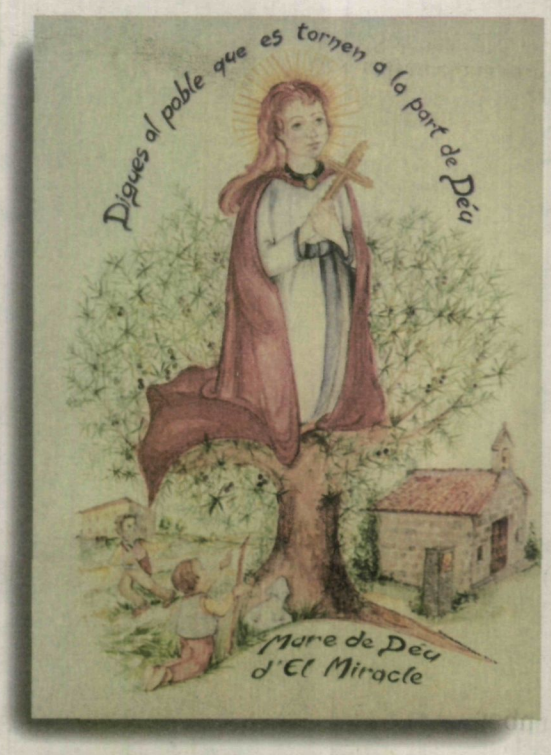

Barcelona, la millor botiga del món.

Ajuntament de Barcelona

Comerç i consum

CASA D'ESPIRITUALITAT DEL SANTUARI D'EL MIRACLE

A «l'Acta del procés canònic de l'Aparició de la Mare de Déu d'El Miracle el dia 3 d'agost de 1458», segons una còpia del segle XVII, figura amb tot detall, la declaració de Jaume Cirosa, fill de Joan Cirosa, feta davant les autoritats civils i religioses. De les paraules que, segons consta en l'Acta, li digué la «Nena» apareguda, voldríem destacar aquestes:

Digues al poble... que's tornen a la part de Déu *

Avui, gairebé quatre segles i mig després, el nostre Concili Provincial Tarraconense, en les seves Resolucions 15 i 19, «recomana vivament els exercicis espirituals i el recés en els monestirs i santuaris i la potenciació dels centres d'espiritualitat ja existents. Una forma pràctica i actual, ara més necessària que mai, perquè la vostre societat d'avui...

...es torni a la part de Déu *

* *La reproducció íntegra d'aquesta «Acta del procés canònic de l'Aparició de la Mare de Déu el dia 3 d'agost de 1458» es pot trobar al llibre «SANTUARI DEL MIRACLE. Història, Art, Guia» del P. Cebrià Baraut. 4ª edició. Publicacions de l'Abadia de Montserrat.*

ARA, MÉS QUE MAI...

PODEU CONTINUAR VENINT-HI I FRUINT-NE

AL VOSTRE SERVEI

...la Casa continua oberta i al servei de tothom: matrimonis, joves, parròquies, col·legis, famílies i amics, vidus i vídues, seminaristes, sacerdots, religiosos i religioses, associacions i moviments...

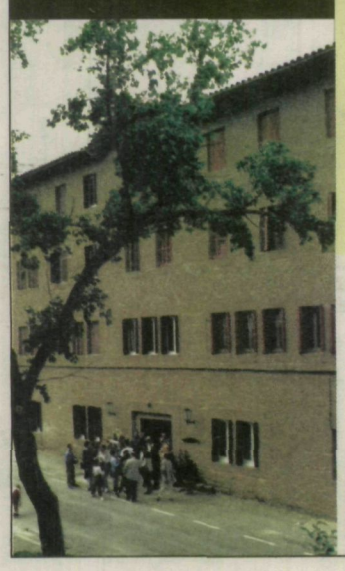
...es continuaran les obres de renovació, fins a disposar de 42 habitacions, amb bany, quatre adequades per a minusvàlids, que permetin oferir una estada senzilla i agradable.

...oferirem les activitats programades per a l'any 1999 i acollirem qualsevol altra activitat específica (convivències, trobades, jornades, reunions) per a grups que prèviament ho sol·licitin.

...seguirem atenent les moltes persones que vénen individualment cercant consell, orientació i un ambient de pau i de silenci.

...veniu al Santuari del Miracle per contemplar els seus notables valors religiosos, històrics i artístics recollits en més de 500 anys d'història, d'art i de pregària.

...l'Església està oberta al públic tot l'any i tot el dia.

SERVEIS PUBLICS D'ACCÈS AL MIRACLE:
Des de Barcelona i Lleida: Alsina Graells, fins a Solsona.
Des de Manresa: T.R.A.G., S.A., fins a Solsona.
Des de Solsona a El Miracle, 12 Km: la Casa pot enviar un taxi per als qui ho desitgin.

Per a informació, inscripcions i reserves:

CASA D'ESPIRITUALITAT
25287 EL MIRACLE
(El Solsonès)
Tel: (973) 48 00 45
Fax: (973) 48 02 43

INSTAL·LACIONS I SERVEIS ADIENTS

En un ambient de silenci, de reflexió i de pregària, la CASA D'ESPIRITUALITAT posa a la vostra disposició:

- Unes instal·lacions i serveis adients.
- 42 habitacions: 34 renovades amb bany i dues adaptades per a minusvàlids. Les altres habitacions en procés de renovació.
- 4 sales de conferències, reunions i grups de treball; despatx per a directors de tandes.
- 2 menjadors, oratori, calefacció, ascensor, telèfon i fax.
- Un lloc ideal per al retrobament amb Déu i amb sí mateix.

BUTLLETA D'INFORMACIÓ

Molt gustosament enviarem el Butlletí Informatiu 9, amb les Activitats per a l'any 1999. Enviï les seves dades i les dels seus familiars i amics. Moltes gràcies.

Desitjo rebre el Butlletí Informatiu 9, amb les activitats per al 1999.

Nom i Cognoms: _____

Domicili: _____

Població: _____ CP: _____

Província: _____ Telèfon: _____